

Piyasalarda yeni denklem: Portföyler nasıl şekillenmeli?

Hürmüz Boğazı'nda tırmanan kriz enerji fiyatlarını sıçratırken, küresel piyasalarda enflasyon korkusu yeniden güç kazandı. Faiz indirim beklentileri yerini artış senaryolarına bırakırken, güçlü dolar ve daralan likidite yatırımcıyı yeni arayışlara yöneltti. Uzmanlar, bu belirsizlik ortamında portföy dağılımının yeniden kurgulanması gerektiğini söylüyor. **Yaşar Kaya** ■ 5'te

Savaş ortamında ekonominin rotası

Nurullah Gür'ün köşe yazısı ■ 8

40 meslekte belge şartı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlara yönelik Mesleki Yeterlilik Belgesi zorunluluğunu düzenleyen yeni bir tebliğ yayımladı. ■ 10'da

Menşe kapsamı genişledi

Sırbistan, Moldova ve Mısır, Türkiye'nin bölgesel konvansiyon kapsamındaki tercihli menşe kurallarını uyguladığı ülkelere dahil edildi. ■ 10'da

'Maktu ücret' kalkını hukuken güçlendirildi

İsa Karakaş'ın yazısı ■ 2

100 MİLYAR DOLARLIK FON FABRİKA AVINA ÇIKIYOR

Yapay zeka ile dönüşüm artık kaçınılmaz

İTO Başkanı Şekib Avdagiç, imalat firmalarına yapay zeka ile dönüşüm çağrısı yaparak, "Ya kendinizi dönüştürürsünüz ya da başkalarının dönüştüreceği bir varlık haline gelirsiniz" dedi.

TEKNOLOJİ KAZANDIRACAK

İmalat sektöründeki firmaları, 100 milyar dolarlık yapay zeka fonunun eski tarz üretim yapan işletmeleri satın almak için fabrika avına çıktığı konusunda uyararak, "Bu, gelişmekte olan tüm ülkelerdeki sanayi firmaları için açık bir tehdittir" mesajını verdi.

HEDEF 800 BİN ÜYEMİZ

Başkan Şekib Avdagiç, 2026 yılında yapay zekayı 800 bin üye ve iş dünyasında yaygınlaştırmayı hedeflediklerini vurguladı. Avdagiç, "Yapay zeka rüzgarı estirmeyi, yapay zeka bilinci oluşturmaya hedefliyoruz" diye konuştu. ■ 7'de

İSTANBUL TİCARET

"Tüccar, milletin emeği ve üretimini kıymetlendirmek için eline ve zekasına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır."

H. Otatürk

Anlık veri, derin analiz ve uzman yorumu tek platformda buluştu

Finans EKSTRA+ YAYINDA!

www.financekstra.com

Piyasa takibi artık daha pratik

• Borsa ekranı • Altın ve emtia takibi • Teknik analiz araçları • Keşif bölümü

27 MART 2026 YIL: 68 SAYI: 3403

ISSN 1300-3666

İSTANBUL TİCARET ODASI YAYINI

istanbulticaretgazetesi.com

ASIL RİSK ÜRETİM ZİNCİRİNDE

Hürmüz Boğazı'nda artan jeopolitik gerilim, yalnızca petrol fiyatlarını değil, küresel üretim zincirinin tamamını tehdit ediyor.

ETKİLENECEK SEKTÖRLER

Savaşın beklentilerden uzun sürmesi durumunda enerji, petrokimya, tarım, lojistik ve imalat sektörleri, Hürmüz merkezli şoktan doğrudan etkilenecek. LNG, petrokimya hammaddeleri ve gübre akışındaki olası kesintiler; sanayiden tarıma kadar uzanan geniş bir alanda maliyet krizinin ötesinde, çok daha derin bir 'arz ve bulunabilirlik' sorununa işaret ediyor.

STOK YÖNETİMİ

Uzmanlara göre işletmelerin arz kesintilerine karşı üretimde devamlılığı sağlayacak kadar operasyonel stok yönetimi kapsamında güvenlik stoku oluşturması, tedarik kaynaklarını çeşitlendirmesi ve alternatif ticaret hatlarını devreye alması kritik önem taşıyor. Bu süreçte üretimde alternatif girdilerle beraber haritalar da daha fazla gündeme gelecek. ■ 9'da

Kömür yeniden kıymete bindi ■ 4

Lojistikte otonom sürüş dönüşümü

Küresel ticaretin genişlemesi ve e-ticaretin büyümesiyle hızlanan lojistik sektörü, giderek artan sürücü eksikliğiyle bir kırılma noktasına ulaştı. Sürücü eksikliği, teslimat sürelerinden maliyetlere kadar tüm sistemi zorluyor. Bu sorunun insan gücüyle otonom teknolojilerin entegre edilerek çözülebileceği belirtiliyor. **Barış Cabacı** ■ 13'te

Savunmada sürü devrimi kamikaze dronlar

Yapay zeka destekli otonom sürü uçuşu yapabilen ve 2 bin kilometreyi aşan menziliyle sınıfının en büyüğü olan K2 (Kemankes 2), kamikaze İHA alanında yeni bir dönemi aralıyor. Mühimmatını hedefe bıraktıktan sonra üsse geri dönebilme esnekliğine sahip platform, yüksek maliyet etkinliği ile küresel pazarda Türkiye'nin rekabet gücünü artırma-ya hazırlanıyor. **Osman Kuşvet** ■ 20

Kodlayan nesil için açık kaynak devrimi

Teknopark İstanbul'da yerleşik Codlai, IoT ve yapay zeka entegrasyonu ile öğrencilerin sadece eğitimini değil, üretimini de sağlayan sistemler geliştirdi. **Ömür Kırbaslı** ■ 16

YÖKAK'tan 5 yıllık 'tam akreditasyon' ■ 14

Dünyayı yeniden enflasyon korkusu sardı

SAVAŞ TÜM HESAPLARI DEĞİŞTİRDİ

ABD-İran savaşıyla birlikte enerji arzında yaşanan kırılma, küresel enflasyonda düşüş beklentilerini tersine çevirdi. Petrol ve doğalgaz fiyatlarındaki sert yükseliş, üretimden lojistiğe kadar tüm maliyetleri yukarı çekerken, OECD, IMF ve Dünya Bankası'nın 2026 için yaptığı iyimser tahminlerin yukarı yönlü revize edilmesi bekleniyor.

Belirsizlik ortamında iş dünyası için yeni öncelik kârlılık değil, dayanıklılık. Uzmanlar, firmaların nakit akışını güçlendirmesi, senaryo bazlı bütçe yapması, tedarik zincirini çeşitlendirmesi ve stok yönetimini stratejik hale getirmesi gerektiğini vurguluyor. Kur ve enerji riskine karşı proaktif adımlar kritik önem taşıyor. ■ 8

Plastikte tedarik sorunu yatırım kapısını açmalı

Birçok sektörün hammaddesini ve ara malını sağlayan plastik sektörü, Hürmüz Boğazı'nın kapanması sebebiyle tedarik gücü ve fiyat baskısı yaşıyor. Sektör temsilcileri, ithal hammaddede yüzde 90'lara varan fiyat artışının çoğunun spekülasyon olduğunu belirtirken, yatırım ihtiyacına dikkat çekti. **Adem Orhun** ■ 18

Sanayide su kullanımını yüzde 30 azaltılacak

Su stresi yaşayan ülkeler kategorisinde bulunan Türkiye, Ulusal Su Planı'nı uygulamaya başladı. Plana göre endüstri alanında su kullanımının 2030 yılına kadar yüzde 30

ULUSAL SU PLANI YÜRÜRLÜKTE

azaltılması öngörülüyor. İş dünyasının, yeşil altyapı yatırımlarından atık su arıtma tesisleri kurulmasına kadar birçok düzenlemeye uyum sağlaması gerekiyor. **SümeYra Yarış Topal** ■ 11'de

'Maktu ücret' kalkanı hukukten güçlendirildi

İş mevzuatında çalışanların ücretinin günlük ya da maktu olarak belirleneceğine dair net bir hüküm bulunmadığı için hesaplamalarda ciddi ihtilaflar çıkıyor. Yargıtay, emsal nitelikte bir kararla 'maktu ücret' kalkanını hukukten güçlendirdi. Bu yüzden işverenler, maktu ücret sisteminde bordroyu doğru hazırlamak zorunda. Aksi takdirde hem alacak davaları hem de idari para cezalarıyla karşı karşıya kalabilirler. Daha da önemlisi, SGK destekleri riske girebilir.

YARGITAY KARARLARI

İŞÇİ ile işveren arasında imzalanan iş sözleşmesinde ücretin saat / günlük yoksı aylık / maktu sistem üzerinden mi ödeneceği, bugün sadece çalışanların maaşını değil, geleceğini de belirliyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı teftişlerinde bu husus özellikle mercek altına alınıyor. Çünkü günlük ücret sisteminde takvim ayı baz alınırken, maktu ücret sisteminde ayın kaç gün sürdüğüne bakılmaksızın her ay 30 gün esas uygulanıyor. Çalışanın mazeretli ya da istirahatlı olduğunda maaşı kesilmeden tam olarak ödemesi ve SGK'ya da eksiksiz bildirilmesi isteniyor. Ancak mevcut iş mevzuatında ücretin günlük ya da maktu olarak belirleneceğine dair net bir hüküm bulunmadığı için ayın 28, 29, 30 veya 31 gün sürmesi durumunda ücret hesaplamalarında farklı uygulamalar ve ciddi ihtilaflar çıkıyor. İşte tam bu noktada Yargıtay emsal nitelikte çok önemli bir karara imza attı ve 'maktu ücret' kalkanını hukukten güçlendirdi. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin E. 2025/6599 ve 2025/8115 No'lu kararı, bu yazımızda değerlendirildi.

İsa KARAKAŞ

MAHKEME TALEPLERİ REDDETTİ

İlk Derece Mahkemesi, işçinin imzaladığı sözleşmede ücretin 'maktu' olarak açıkça tanımlanmadığını, fiilen çalışılmayan günlerde ücret ve prim ödeme yükümlülüğü bulunmadığını gerekçe gösterdi. Fazla mesai yapıldığını, bayram ücretlerinin tam ödendiğini belirterek, tüm talepleri reddetti. İşçinin feshinin haklı nedene dayanmadığını ve kıdem tazminatına hak kazanmadığını hükme bağladı. Bölge Adliye Mahkemesi (İstinaf) de aynı gerekçelerle yerel mahkeme kararını onadı ve davacı işçinin istinaf başvurusunu esastan reddetti.

RAPORLU ÇALIŞANLARIN ÜCRETİ

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi (Esas 2025/6599, Karar 2025/8115), dosyayı yeniden inceledi ve her iki mahkeme kararını da bozdu. Kararın en kritik noktaları şöyle sıralanıyor: Dosya kapsamındaki ücret bordroları ve iş sözleşmeleri incelendiğinde işçinin 'aylık maktu ücretli' çalıştığı net olarak ortaya çıktı.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 'Geçici iş göremezlik' başlıklı 48. maddesinin 2. fıkrası çok açıktır: "Hastalık nedeni ile çalışılmayan günlerde Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından ödenen geçici iş göremezlik ödeneği, aylık ücretli işçilerin ücretlerinden mahsup edilir." Yargıtay, bu hükmü şöyle yorumladı: SGK'dan gelen iş göremezlik ödeneği, işçinin aylık ücretinden düşülebilir. Ancak bunun dışında kalan aylık ücretin tamamı işveren tarafından eksiksiz ödenmeli. Mahkemeler bu temel ayrımı yapmamış, 'fiilen çalışılmadığı

işin ücret ödenmez' yaklaşımıyla hareket etmiştir. Bu yüzden raporlu dönemlerde SGK'nun yaptığı tüm iş göremezlik ödemeleri ile işverenin işçiyi ödediği aylık ücretler tek tek karşılaştırılmalı, ödenmeyen ücret alacağı varsa tespit edilmeli ve buna göre kıdem tazminatı talebi yeniden değerlendirilmelidir.

Ayrıca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu'nun 27 Eylül 2017 tarihli raporunda, işyerinde raporlu işçilerin ücretlerinin kesildiğinin tespit edildiği de hatırlatıldı.

Yargıtay, diğer temiz itirazlarını (fazla mesai ve bayram ücretleri) yerinde görmedi, ancak raporlu gün ücretleri ve kıdem tazminatı yönünden kararın eksik incelemeye dayandığını belirterek, bozma kararı verdi.

UYGULAMADAKİ BOŞLUĞU DOLDURACAK

İnceleme konusu bu karar, uygulamadaki boşluğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı uygulamalarına paralel olarak dolduran emsal nitelikte.

Dolayısıyla maktu / aylık ücret sisteminde çalışanın raporlu olduğu dönemlerde SGK'dan aldığı iş göremezlik ödeneği dışında kalan aylık maaşını işveren tam olarak ödemek zorunda. Ancak işçi hem iş göremezlik ödeneği hem de işverenden tam maaş talep edemez. Keza bu durumda sebepsiz zenginleşme söz konusu olacak. Uygulamada, işverenler SGK ile protokol yaparak iş göremezlik ödeneklerinin doğrudan doğruya kendilerine ödenmesini isteyebilir. İşverenler de çalışanın maaşını kesinti yapmadan banka hesabına yatırır. SGK gün sayılarını da eksiksiz olarak SGK'ya bildirir. Bu sayede SGK'ya tam prim matrahı ve tam gün bildirimi yapıyor. Neticede; çalışanın maaşı eksilmiyor, prim günleri eksilmiyor, emeklilik hesabı daha yüksek çıkıyor ve "Hastalandım, primim yandı" korkusu bitiyor.

Karar ne anlama geliyor?

■ İşçiler için:

Hastalık raporu aldığınızda maktu maaşınız kesilmeyecek. Sadece SGK'dan aldığınız iş göremezlik ödeneğini düşüp kalanını tam alacaksınız. Dolayısıyla istirahatlı olduğunuzda çalışıyormuş gibi SGK günleriniz de eksiksiz bildirilmiş olacak.

■ İşverenler için:

Maktu ücret sisteminde raporlu günlerde bordroyu doğru hazırlamak zorunlu. Yanlış

kesinti yaparsanız hem ücret alacağı hem kıdem tazminatı davalarının yanı sıra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile SGK idari para cezalarıyla karşı karşıya kalırsınız. Daha da önemlisi, SGK teşvik ve desteklerini de riske etmiş olursunuz.

■ Her iki taraf için:

Bu kararlar birlikte İş Kanunu'nun 48. maddesi artık daha net uygulanıyor. Mahsuplaşma doğru yapılmazsa işveren aleyhine karar çıkacak.

HUKUK GÜNDEMİ

Kentsel dönüşümde neler değişti?

6306 Sayılı Kanun'un Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 4 Şubat 2026 tarihli ve 33158 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı. Söz konusu değişikliklerle kentsel dönüşüm sürecinin etkinliğinin artırılması, eski ve depreme dayanıksız yapıların daha kısa sürede yenilenmesinin sağlanması ve özellikle malik uyuşmazlıkları nedeniyle dönüşüm süreçlerinin kesintiye uğramasının önlenmesi amaçlanıyor.

Karar alma süreci

Riskli yapılarda dönüşüm sürecinin başlatılabilmesi için aranan oybirliği şartı kaldırıldı. Bundan böyle, riskli yapılarda kentsel dönüşüm sürecinin başlatılması için arsa payı oranına göre salt çoğunluk (%50+1) yeterli olacak.

Toplantı çağırısı

Toplantı yapılması için tek bir malikin talebi yeterli kabul edildi. Çağrı, muhtarlıkta veya bina ilan panosunda yapılabilecek.

Karara katılmayan maliklerin durumu

Karara katılmayan maliklere teklif bildirilecek, 15 gün içinde teklifin kabul edilmemesi halinde, arsa payları satışa çıkarılabilecek.

Parsel birleştirme

Birden fazla riskli parselin birleştirilmesi kolaylaştırıldı.

Başka parselde inşa imkânı

Zemin uygun değilse veya arazinin engeli varsa yeni yapı başka bir parselde yapılabilecek.

Muafiyetlerin korunması

Farklı parselde geçilmesi halinde tapu harç muafiyetleri korunacak.

Teminat oranı

1 Ocak 2024 sonrası düzenlenen ruhsatlarda teminat oranı, müteahhit talebi üzerine yüzde 6'ya göre yeniden düzenlenebilecek.

Sonuç olarak, söz konusu düzenlemelerle kentsel dönüşüm süreçlerinin daha hızlı ve etkin biçimde yürütülmesi amaçlanıyor.

ZEPS 2026

Zenica - Bosna Hersek Hizmet, Sanayi, Ticaret ve Yatırım 2 - 5 Eylül 2026

Türkiye Milli İştiraki ve İkili Görüşmeler Programı
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

Desteye Esas Tutar
10.550TL / m²

Bosna Hersek'e İhracat Avantajları

Konum	AB Ülkelerine birkaç saat uzaklıkta	Bankacılık Sistemi	Uluslararası standartlara uygun dijitalleşmiş, istikrarlı bankacılık sektörü
Geniş Pazarlara Gümrüksüz Ulaşım	Türkiye dahil birçok ülke ile Serbest Ticaret Anlaşması	Avantajlı Vergi Sistemi	Azrahi tahsis, vergi indirimi, istihdam teşviklerini içeren yatırım destekleri
Bosna Hersek'in İthalat Potansiyeli	Gıda : 671 milyon ABD Dolar Eczacılık ürünleri : 405 milyon ABD Dolar Elektrikli makine : 248 milyon ABD Dolar Otomotiv ve yan sanayi : 150 milyon ABD Dolar Mobilya : 100 milyon ABD Dolar Plastik mamul ürünler : 91 milyon ABD Dolar Temizlik malzemeleri : 84 milyon ABD Dolar	Yatırım Destek Programları	Yabancı yatırımcıların, şirketlerinin %100'üne sahip olabilmeleri, menkul ve gayrimenkul alım satım serbestisi
		Yabancı Mülkiyet Hakkı	Türkiye ile tarihi ve sosyal bağları, kaliteli yaşam stili ve güvenli sosyal hayat
		Yaşam Kalitesi ve Güven	

BALKANLAR, BOSNA HERSEK VE AB ÜLKELERİNE İHRACATIN ADRESİ ZEPS 2026 TÜRKİYE MİLLİ İŞTİRAKİ VE İKİLİ GÖRÜŞMELER PROGRAMI

ZEPS 2026 ve Katılım Bedeline Dahil Hizmetler

- ZEPS 2026'nın bölgede bilinirliği, yüksek ziyaretçi trafiği, 2024 yılından itibaren İstanbul Ticaret Odası organizasyonu ile gerçekleştirilen Türkiye milli iştiraki ve B2B Platformu
- Sektörel yerleşim ve her katılımcıya en az 20 potansiyel alıcı firma ile ikili görüşme organizasyonu
- Saraybosna – Zenica, Zenica – Saraybosna transferleri
- Stant inşaatı, dekorasyonu
- Nakliye ve gümrük hizmetleri
- Fuarda iletişim, ikram, internet hizmetleri
- Fuar web sitesinde, Türkiye milli iştiraki broşürü ve QR' da firmaların yayınlanması
- Bosna Hersek bilgilendirme semineri ve akşam yemeği
- Devlet desteğine ilişkin ilgili ihracatçı birliği tarafından talep edilen dosya masraf bedelinin karşılanması

Desteye Esas Tutar
10.550TL / m²

Katılım Bilgisi

• Katılım Bedeli : 350 Euro / m²

Yeşim Yıldız
0212 455 61 15
0530 962 01 39
yesim.yildiz@ito.org.tr

Tanju Özbay
0212 455 47 73
0539 931 51 24
tanju.ozbay@ito.org.tr

Anesa Külekci
0212 455 61 18
0530 664 86 22
anesa.kulekci@ito.org.tr

Aylin Odabaş
0533 959 30 57
aylin.odabas@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | /itokurumsal

Yabancı plakalı taşıt işlemleri dijitalleşti

Yabancı plakalı taşıt işlemleri dijital ortamda yapılabilir. Kullanıcılar; taşıtlarının yurttan kalma süresini öğrenebilecek, süre aşımı nedeniyle mağduriyet yaşanmaması amacıyla süre bitimine ilişkin hatırlatma e-postaları alabilecek.

QR KODLA BİZE BAĞLANIN

HER GÜN 250 YENİ ŞİRKETİN BİLGİLERİNİ ALIN

İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) her gün yaklaşık 250 yeni şirketin kaydı gerçekleştiriliyor. Bu listelere İstanbul Ticaret Gazetesi okuyucuları artık kolayca ulaşacak.

İTO'da son bir hafta içinde kurulan yeni şirketlerin listesine ulaşmak için QR kodu taramanız ya da bilgisayarınızda https://www.ito.org.tr/documents/Qr_Code/1925mart.pdf adresini ziyaret etmeniz yeterli.

TİCARET Bakanlığı, yabancı plakalı taşıtların yurttan kalma süresinin takibini kolaylaştırmak ve vatandaşların süre aşımından kaynaklı mağduriyetlerini önlemek amacıyla yabancı plakalı taşıt işlemleri hizmetini dijital ortamda erişime açtı. Bakanlıktan yapılan açıklamada, yaz döneminde sınır kapılarında yaşanan yoğunluk nedeniyle bazı vatandaşların, taşıtlarının yurttan kalma süresini öğrenmeden ülkeye giriş yapabildiği belirtildi.

SÜRE AŞIMI MAĞDURİYETİ ÖNLENECEK

Özellikle yabancı pasaportla yapılan girişlerde (oturma izni bulunanlar hariç) en fazla 90 gün süre tanınması sebebiyle süre aşımına bağlı mağduriyetlerin

oluşabileceğine dikkat çekilen açıklamada, "Söz konusu mağduriyetlerin önlenmesi, işlemlerin daha hızlı ve etkin şekilde yürütülmesi amacıyla bakanlığın internet sitesinde yer alan 'e-İşlemler' sayfası üzerinden erişilebilen 'Yabancı Plakalı Taşıt İşlemleri' başlıklı yeni bir internet servis hizmeti oluşturulmuştur" denildi.

Açıklamada, yeni hizmetin özelliklerine ilişkin şu bilgi verildi: "Kullanıcılar, taşıtlarının yurttan kalma süre sonu ve diğer bilgilerine erişebilecek. Taahhütname işlemlerini elektronik ortamda gerçekleştirebilecek. İletişim bilgilerini sisteme girerek e-posta adreslerini doğrulayabilecek. Süre aşımı nedeniyle mağduriyet yaşanmaması amacıyla süre bitimine ilişkin hatırlatma e-postaları alabilecek."

Kıyı tesisleri yeşil liman sertifikası alacak

ULAŞTIRMA ve Altyapı Bakanlığınca hazırlanan Kıyı Tesislerine Yeşil Liman Sertifikası Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre yeşil liman sertifikası almak zorunda olmasına rağmen başvurmayan veya başvurusu reddedilen tesislere, yaşanan her gemi için saat başına 5 bin lira idari para cezası uygulanacak. Bir saatten kısa süreler de tam saat olarak sayılacak. Ceza tutarı alt sınırı 15 bin 259 lira, üst sınırı ise 605 bin 279 lira olarak belirlendi. Söz konusu tutarlar, her yıl yeniden değerlendirilecek.

YENİ TESİSLER VE KAPASİTE ARTIRANLAR

Yeniden inşa edilecek veya kapasitesini dörtte birden fazla artıracak kıyı tesisleri için de sertifika zorunlu hale getirildi. Bu

kapsamındaki tesisler, sertifika başvurusu yapmadan işletme izni alamayacak. Düzenleme kapsamında kıyı tesislerinin hatıra ormanı oluşturma ya da en az 5 bin ağaçlık özel ağaçlandırma projeleri gerçekleştirmesi gerekecek. Ayrıca deniz yüzeyi temizliği için ekipman envanteri hazırlanması, temizlik faaliyetlerinin planlı şekilde yürütülmesi ve yıllık raporlanması zorunlu olacak.

TAKVİME BAĞLANDI

Öte yandan, bazı kıyı tesisleri için sertifika zorunluluğu takvime bağlandı. Bir yılda 100 ve üzeri kruvaziyer gemi yanan limanların 31 Aralık 2028 itibarıyla yıllık 100 bin TEU ve üzeri konteyner elleçleyen tesislerin ise 31 Aralık 2030'a kadar yeşil liman sertifikası alması gerekecek. Bu sayıların hesaplanmasında son üç yılın ortalaması esas alınacak.

Şarj hizmetleri yönetmeliği değişti

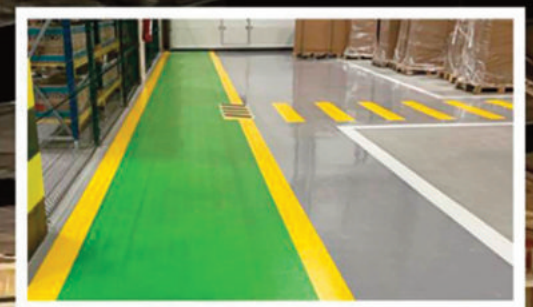
EPDK, elektrikli araçlar için şarj hizmetlerine yönelik yönetmelikte değişiklik yaptı. Buna göre, şarj ağı işletmecilerinin yetki ve sorumlulukları genişletildi. İşletmecilerin yaptıkları ortak dolaşım anlaşmalarını 30 gün içinde kuruma bildirmesi zorunlu oldu. Yeşil şarj istasyonlarına sahip işletmeciler ise her ay sonunda EPIAŞ tarafından ilan edilecek.

DÜZGÜNOĞLU EPOKSİ ZEMİN

FIYAT
KALİTE
HİZMET

- ✓ Teras izolasyonu
- ✓ Endüstriyel zemin kaplama
- ✓ 5 yıl garanti - 30 yıl ömür
- ✓ Profesyonel uygulama & Estetik Görünüm

0507 481 41 84

Uygulama öncesi keşif ve detaylı bilgi için DM'den ulaşabilirsiniz.

#ZeminKaplama #TerasYalıtımı #Düzgünoğluizolasyon

@ONLY_KATAR

Hürmüz krizi sonrası kömür kıymete bindi

Hürmüz Boğazı'ndaki LNG arz riski, küresel enerji politikalarında rotayı yeniden kömüre çevirdi. Yükselen enerji maliyetleriyle karşılaşan ve arz şoku yaşayan Avrupa ile Asya devleri, kömürün ağırlığını artırmaya başladı.

YAŞAR KAYA

ORTA Doğu'da İran ve İsrail / ABD ekseninde turmanan gerginlik, küresel piyasalarda eşi görülmemiş bir arz güvenliği travması yarattı. Dünyanın en kritik su yolu olan Hürmüz Boğazı'ndaki fiili kriz durumu, sadece ham petrol sevkiyatını değil, küresel sanayinin can damarı olan sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) akışını da doğrudan tehdit ediyor. Enerji maliyetlerindeki bu kontrolsüz sıçrama ve tedarik zinciri kırılmaları, ülkeleri enerji sepetlerinde kaynak çeşitlendirmesine ve mecburi bir defansif stratejiye itti. Bu konjonktürde, yüksek enflasyonla mücadele ve fiziki arz güvenliği motivasyonlarıyla kömür, küresel ekonominin alternatif enerji arayışında yeniden dikkat çekici bir seçenek olarak masaya geliyor.

AVRUPA'NIN LNG ÇIKMAZI

Hürmüz Boğazı, küresel LNG ticaretinin yaklaşık beşte birinin geçiş güzergahı konumunda bulunuyor. Katar ve Körfez merkezli LNG gemilerinin rotalarındaki güvenlik riskleri, Avrupa doğalgaz piyasalarında fiyatlamaya mekanizmasını ciddi şekilde zorluyor. Sanayi üretim maliyetlerindeki artış potansiyeli, Avrupa ülkelerini elektrik üretiminde yalnızca doğalgaza bağımlı kalmaktan uzaklaştırıyor. Kitadaki ağır sanayi merkezleri, enerji arzında yaşanabilecek anlık kesintilere karşı bir sigorta poliçesi olarak kömür santrallerini stratejik yedek kapasite

(reserve capacity) statüsünde tutmayı tercih ediyor. Kömür, depolanabilir fiziki yapısı ve geniş tedarik coğrafyası sayesinde, Avrupa sanayisi için tedarik zincirindeki ani kopmaları engelleyen kritik bir emniyet subabı işlevi görüyor.

ASYA'DA KÖMÜRE DÖNÜŞ

Küresel emtia piyasalarındaki bu tektonik kırılmaya en rasyonel reaksiyon, dünyanın üretim üssü konumundaki Asya devletlerinden geliyor. Çin ve Hindistan, bir yandan devasa yenilenebilir enerji kapasiteleri inşa ederken, diğer yandan ithal LNG'ye olan bağımlılığın yarattığı enflasyonist baskıyı kırmak amacıyla yerli kömür üretimini ve tedarik ağlarını güçlü tutuyor. Bu durum, kömürün bir gerileme değil, jeopolitik şoklar çağında ulusal enerji egemenliğini sağlayan bir denge unsuru olduğunu gösteriyor. Asya piyasalarındaki bu 'her iki kaynağı da maksimize etme' stratejisi, kömüre olan küresel ilginin kısa vadeli bir panik alımından ziyade, yapısal bir çeşitlendirme hamlesi olduğunu kanıtıyor. Japonya, Güney Kore ve Güney Asya ülkeleri de Körfez'deki enerji kaynaklarına yüksek bağımlılık ve yaşanan arz krizinden derin etkilendiklerinden dolayı enerji kaynaklarında kömürün oranını mecburi olarak artırıyor.

ENERJİ MALİYETLERİ ARTIYOR

Stagflasyon riskinin küresel ekonomiyi tehdit ettiği bugünkü tabloda,

enerji maliyetlerini öngörülebilir kılmak, politika yapıcılarının en kritik sınavı. Doğalgaz ve petrol piyasalarındaki aşırı volatilité karşısında kömürün, sanayi tesisleri için maliyet yönetimi sağlayan nadir emtiadan biri olarak öne çıktığı görülüyor. Güncel piyasa verileri, kömür bazlı elektrik üretim maliyetinin, jeopolitik risk primi yüklenmiş LNG'ye kıyasla daha stabil bir seyir izlediğini gösteriyor.

KÖMÜR CİDDİ BİR ALTERNATİF

Uzmanlara göre, Hürmüz merkezli enerji şoku, küresel sistemin yenilenebilir

enerji hedeflerinden vazgeçmesine değil, aksine bu dönüşümün, 'arz güvenliği' gerçeğiyle uyumlu, çok daha pragmatik bir zemine oturmasına yol açtı. Güneş, rüzgar enerjisi ve nükleer enerji yatırımları karbon nötr bir gelecek için devam ederken, bu kaynakların kesintili yapısı ve depolama teknolojilerindeki maliyet sınırları, kriz anlarında güçlü bir 'baz yük' ihtiyacını doğuruyor. Kömür, bu yeni denklemden yeşil enerjinin bir rakibi veya karşıtı olarak değil, yenilenebilir sistemler tam olgunluğa erişene dek şebeke istikrarını sağlayan tamamlayıcı bir güç olarak konumlanıyor.

Derleyen: Necmi Uysal (necmi.uysal@ito.org.tr)

Uluslararası emtia piyasaları

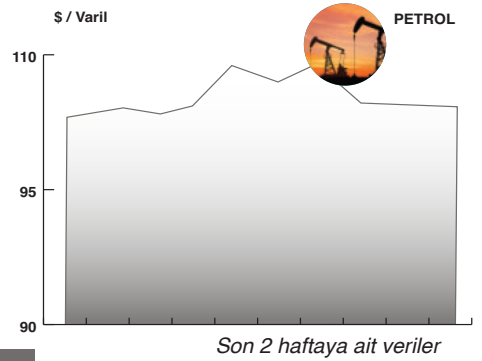

		Değişim %		
ENERJİ		Güncel	Haftalık	Yıllık
	Petrol (Brent. \$/Varil)	100.4	-2.9	37.5
	Doğalgaz (ABD. \$ /MMBtu)	2.88	-5.0	-26.3
	Doğalgaz (TFF. EURO/MWh)	54.0	4.7	30.0
	Termal Kömür (\$/Ton. FOB. Avustralya. 6.000 KCal/kg)	139.7	3.7	44.9
METALLER	Altın (\$/Ons)	4.543	-9.2	50.4
	Gümüş (\$/Ons)	73.03	-7.9	117.4
	Platin (\$/Ons)	1.961	-7.4	102.2
	Bakır (\$/Ton.COMEX)	11.878	-6.3	26.5
	Alüminyum (\$/Ton)	3.237	-4.2	31.6
	İnşaat Çeliği (Çin. \$/Ton)	450	-0.5	1.9
	Demir Cevheri (Çin. \$/Ton)	106.0	0.3	3.7
	Kurşun (\$/Ton)	1.848	-2.0	-8.6
	Kalay (\$/Ton)	43.701	-6.6	87.7
	Çinko (\$/Ton)	3.036	-4.8	3.0
TARIM ÜRÜNLERİ	Lityum (\$/Ton)	21.093	-6.6	87.7
	Nikel (\$/Ton)	16.816	-2.2	5.8
	Buğday (\$/Ton)	215	-0.7	7.9
	Mısır (\$/Bushel)	4.6	1.3	-1.1
	Pirinç (\$/Ton)	243	-3.5	-17.0
	Pamuk (\$/Lb)	0.68	-0.6	4.6
	Kakao (\$/Ton. Londra)	3.228	-0.8	-60.4
	Kahve (\$/Lb)	3.18	5.3	-19.1
	Şeker (\$/lb)	0.15	9.9	-18.7
	Kereste (\$/m³)	248	-4.3	-14.3
	Ayçiçek Yağı (USD/Ton)	1.613	-0.7	22.0
	Palmye Yağı (\$/Ton)	1.137	-1.7	9.9
	Baltık Kuru Yük Endeksi	1.989	-1.7	21.1
	Emtia Endeksi (CRB Index)	454	-1.3	22.0

Veriler, 24 Mart 2026 itibarıyla düzenlenmiştir.

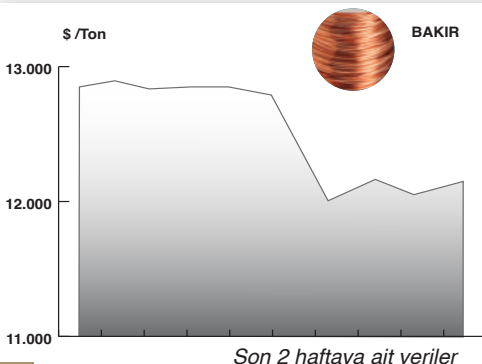
Not: Sayfada yer alan bilgiler yatırım tavsiyesi değildir. Yatırım danışmanlığı kapsamında değerlendirilemez.

En hareketli ürünler

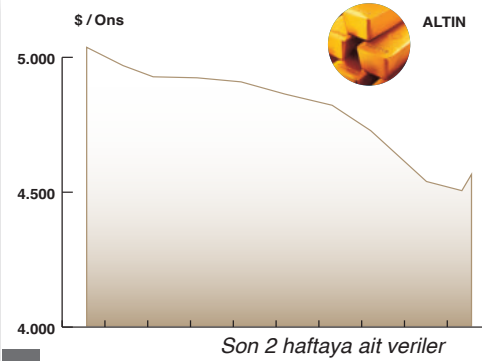
Nefes aldı

ABD'nin İran ile savaşı sona erdirmek üzere diplomatik girişimlerde bulunması sonrası Hürmüz Boğazı'nın açılacağı beklentisi, Brent petrolü 112 dolar seviyelerinden döndürdü ve haftayı yüzde 2.9 düşüşle 100.4 dolardan kapatmasına neden oldu. ABD'nin fiyat artışından etkilenen ülkelerden Hindistan'a Rusya petrolünü ithal etmesi için izin vermesi sonrası Hindistan 60 milyon varil Rus petrolü alımı yaparken ABD'nin petrol stokları da 2.3 milyon varil arttı.

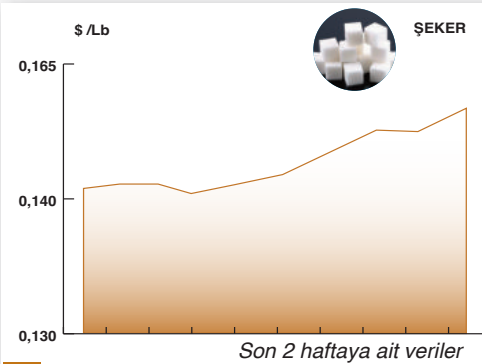
Çin'den fırsat alımı

Savaşla birlikte artan enerji fiyatları ve bunun sonucunda enflasyonist baskı ve düşük küresel büyüme beklentileri, diğer metallerin yanı sıra bakır fiyatlarına da düşüş getirdi. Birkaç ay önce 14 bin dolar sınırına kadar yükselen bakır fiyatları, geçtiğimiz hafta 11 bin 800 dolara kadar geriledi. Artan ateşkes beklentileriyle bu seviyelerde destek buldu ve haftayı yüzde 6.3 düşüşle 11 bin 878 dolardan kapattı. Haftalık bakır stoku seviyeleri bu yılın en düşüğüne gerileyen Çin'in yoğun fırsat alımları yaptığı belirtiliyor.

Şok düşüş

Jeopolitik gerginliklerin, güvenli liman özelliği olan altın fiyatlarını yükselteceği beklentisine rağmen Orta Doğu'daki savaş, fiyatların geçtiğimiz hafta 4 bin 100 dolara kadar gerilemesine neden oldu. Ancak, Trump'ın İran ile görüşmelerini açıklamasının etkisiyle bu seviyelerden toparlayarak haftayı yüzde 9.2 düşüşle 4 bin 543 dolardan tamamladı. Altın fiyatları, 28 Ocak'ta görüldüğü 5 bin 400 dolar zirvesine göre yaklaşık yüzde 16 gerilese de yıllık bazda halen yüzde 50 yükselmiş durumda.

Etanol etkisi

Petrol fiyatlarındaki artış sonrası şeker kamışından üretilen etanole talep artacağı ve şeker üretimi için daha az şeker kamışı kalacağı beklentisi, şeker fiyatlarına yansımış durumda. Geçtiğimiz hafta yüzde 9.9 artan şeker fiyatları, beş ay önceki fiyattan haftayı kapattı. Nitekim bazı Asya ülkelerinin özellikle Hindistan'ın ulaşımında etanol kullanımına ağırlık verdiği belirtilirken, Brezilya'nın da 2026-27 sezonunda rekor etanol üretimi yapacağı tahmin ediliyor.

VERİLERLE BAKIŞ

TARIMSAL GİRDİ FİYATLARI

Tarımsal girdi fiyat endeksi, Ocak ayında yıllık yüzde 30.59, aylık yüzde 3.86 artış kaydetti. Alt gruplarda önceki aya göre en yüksek artış yüzde 13.28 ile diğer mal ve hizmetler kaleminde, en düşük artış ise yüzde 1.14 ile tohum ve dikim materyali kaleminde oldu. En fazla artış yıllık yüzde 43.74 ile veteriner harcamalarında olurken, en düşük artış ise yüzde 18.07 ile tarımsal ilaçlarda meydana geldi.

TÜKETİCİ GÜVENİ

TÜİK verilerine göre mart ayında önceki aya göre 0.7 puan azalan tüketici güven endeksi 85 oldu. Bu rakam, bir önceki yıla göre 0.9 puan düşüşe karşılık geliyor. Endeks bileşenlerinden önceki aya göre artış gösteren tek kalem 1.5 puan artışla 72.8'e çıkan mevcut dönemde hanenin maddi durumu olurken, 100'ün üzerinde kalan tek kalem 102.7'ye gerileyen gelecek 12 ayda dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi oldu.

MARKA PATENT İSTATİSTİKLERİ

Türk Patent ve Marka Kurumu verilerine göre 2025 yılında yerli patent başvuru sayısı bir önceki yıla göre yüzde 11.8 artışla 11 bin 394'e ulaşırken, yabancı patent başvurusu sayısı da yüzde 7.2 düşüşle 7 bin 844 oldu. Toplam patent sayısı yüzde 3.21 artışla 19 bin 238 oldu. Yerli marka başvurusu sayısı yüzde 3.5 düşüşle 164 bin 657'ye gerilerken, yabancı marka başvuru sayısı da yüzde 5.79 düşüşle 12 bin 457 olarak kaydedildi.

KAPASİTE KULLANIMI

Mart ayında ülkemizde mevsimsel etkilerden arındırılmış imalat sanayi kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre değişmeyerek yüzde 74 seviyesinde gerçekleşti. Aylık olarak bir önceki aya göre artış gösteren sektörler 0.5 puanla tüketim malları, 2 puanla dayanıklı tüketim malları ve 0.3 puanla dayanıksız tüketim malları oldu.

REEL KESİM GÜVENİ

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre mart ayında reel kesim güven endeksi 100'ün üzerinde kaldı ve bir önceki aya göre 4.1 puan azalarak 100 olarak gerçekleşti. Gelecek 3 aya ilişkin üretim hacmi beklentisi 3.4 puan azalışla 117'ye, ihracata ilişkin önümüzdeki 3 ay beklentileri ise 1.3 puan azalışla 114.3'e geriledi. Genel gidişattaki 7.7 puanlık düşüş de dikkat çekici.

Piyasalarda yeni denklemler: Portföyler nasıl şekillenmeli?

SAVAŞ KÜRESELDE
FAİZ SENARYOLARINI
DEĞİŞTİRDİ

Hürmüz Boğazı'nda tırmanan kriz enerji fiyatlarını sıçratırken küresel piyasalarda enflasyon korkusu yeniden güç kazandı. Faiz indirim beklentileri yerini artış senaryolarına bırakırken, güçlü dolar ve daralan likidite yatırımcıyı yeni arayışlara yöneltti. Uzmanlar, bu belirsizlik ortamında portföy dağılımının yeniden kurgulanması gerektiğine dikkat çekiyor.

ORTA Doğu'da ABD ve İsrail'in İran'a yönelik operasyonlarıyla Hürmüz Boğazı'ndaki ticaretin sektöre uğraması, enerji fiyatlarını sıçratarak küresel piyasalarda yeni bir 'enflasyon şoku' endişesi yarattı. Bu ani arz şoku, Fed ve ECB'nin faiz indirim planlarını rafa kaldırıp yeniden faiz artırımını senaryolarını fiyatlamasına neden olurken; artan likidite ihtiyacı ve güçlü dolar, altın gibi geleneksel güvenli limanlarda dahi satış baskısı yaratarak küresel risk iştahını daralttı. Enflasyonist baskıların ve sıkılaşan likidite koşullarının iç içe geçtiği bu karmaşık durum, yatırımcıları yeni bir denklemler kurmaya itiyor. Artan enerji maliyetleri ve yükseliş sinyalleri veren enflasyon ortamında, BİST yatırımcısının sermayesini koruyup sektörel ayrımlardan fırsat yaratacak en doğru portföy stratejisini kurgulaması artık daha önemli hale geldi.

Peki içinde bulunduğumuz bu küresel konjonktürde nasıl bir portföy oluşturulmalı?

DEĞERLEMELERDE 'FAİZ' BASKISI

İstanbul Ticaret'e yaptığı değerlendirmede Orta Doğu'daki çatışmaların petrol arzında yarattığı tahribatın, savaş bitse dahi kalıcı etkileri olacağını vurgulayan Ahlatcı Yatırım Araştırma Müdür Yardımcısı Dinçer Kurt, yüksek seyretmesi beklenen enerji fiyatlarının enflasyonu besleyeceğine dikkat çekti. Kurt, bu durumun, küresel merkez bankalarını faizleri yüksek tutmaya zorlarken, nakde kaçışı hızlandırarak dolar endeksini güçlendirdiğini belirtti. Faizlerin yüksek kalmasının hisse senedi değerlemeleri üzerinde doğrudan baskı yarattığını belirten Kurt, "Ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti artarken, hisse fiyat iskontolarında aşağı yönlü bir baskı oluşuyor" tespitinde bulundu.

BİST'TE 'KAÇAN RALLİ' FIRSATI

Küresel baskılara rağmen Borsa İstanbul'daki mevcut geri çekilmenin yerli yatırımcı için yeni bir kapı araladığı görülüyor. Yılbaşından bu yana BİST'te 11 binden 14 bin seviyelerine kadar yaşanan ve ağırlıklı olarak yabancı alımlarıyla gerçekleşen ralliye yurt içi yatırımcının katılmadığını hatırlatan Kurt, endeksin savaş fiyatlamasıyla 12 bin 400-12 bin 800 bandına inmesinin önemli bir alım fırsatı yarattığı görüşünde. Kurt, "Bu aralığın, orta ve uzun vadeli hisse senedi piyasasına yatırım yapmayı düşünenler için yukarı yönlü pozisyon almak adına uygun zaman ve koşulları oluşturduğumu düşünüyorum" dedi.

SEKTÖREL AYRIŞMA

Enerji maliyetlerindeki şok, Borsa İstanbul'da sektörel bazda kazananlar ve kaybedenler haritasını da yeniden çiziyor. Yüksek petrol fiyatlarının rafineri ve petrokimya üreticilerinin marjlarını desteklediğini, jeopolitik risklerin de savunma sanayi hisselerini pozitif ayırtırdığını ifade eden Kurt, riskli sektörleri ise şöyle özetledi: "Artan yakıt maliyetleri ve daralan yolcu sayıları ulaştırma ile havacılık sektörünü baskılıyor. Aynı şekilde lojistik şirketleri ve artan doğalgaz fiyatları nedeniyle enerjiyi yoğun kullanan sanayi şirketlerinde ciddi bir baskı hissediliyor."

FED BEKLENTİLERİ VE ALTIN

Küresel piyasalarda Fed'in 25 baz puanlık indirim beklentisinden, faiz artırım ihtimalinin fiyatlandığı bir zemine

2026 senaryoları değişti

Info Yatırım Yatırım Danışmanı Tunç Safa Altunsaray, ABD ve İsrail'in İran'a müdahalesiyle birlikte 2026 yılı başında kurulan tüm makroekonomik senaryoların temelden değiştiğine dikkat çekti.

Hürmüz Boğazı'nın kapanmasıyla küresel ticarete başlayan aksamaların büyüme rakamlarını aşağı çekeceğini belirten Altunsaray, küresel enflasyon riskiyle birleşen bu durumun piyasaların önüne yeni bir 'stagflasyon' tehlikesi getirdiğini vurguladı.

HANGİ SEKTÖRLERİ ETKİLER?

Petrol fiyatlarındaki artışın doğrudan enflasyon anlamına

Tunç Safa Altunsaray

geldiğini söyleyen Altunsaray, bu ortamdan gıda, enerji, perakende ve petrol şirketlerinin olumlu etkilendiğini ve savaşın başından beri bu şirketlerin beklenen piyasa hareketini gerçekleştirdiğini ifade etti. Madalyonun diğer yüzünde

ise maliyet şoklarıyla sarsılan sektörler var. Altunsaray, risk haritasını şu sözlerle özetledi:

"Özellikle jet yakıtlarının artması sebebiyle havacılık, enflasyon beklentilerinin değişmesi ve merkez bankalarının faiz politikalarını değiştirme ihtimaliyle bankacılık; petrol ve LNG gazı fiyatlarının yukarı gitmesiyle de üretimde enerjiyi yoğun kullanan sanayi ve çimento şirketlerinde risk oluştuğunu söylemek doğru olacaktır."

kayıldığını belirten Kurt, bunun riskli varlıklara satış getirdiğini hatırlattı.

Krizin ilk günlerinde nakit ihtiyacı ve güçlü dolar nedeniyle geri çekilen altın için eski agresif rallilerin beklenmediği uyarısı öne çıkıyor. Savaşı daha önceden fiyatlayarak aşırı alım bölgesine geçen altının normalleşme sürecinde olduğunu kaydeden Kurt, ons altında 2026 ve 2027 yıllarını kapsayacak şekilde 4.000 ile 6.000 dolar bandında dalgalanan yatay bir 'testere piyasası' beklediğini açıkladı.

Yine de altının portföylerden tamamen çıkarılmaması gerektiğini söyleyen Kurt, "ABD'nin 30-40 trilyon dolarlık devasa borcunu çevirebilmek için yüksek tahvil faizlerini er ya da geç aşağı çekmek zorunda olması, altını yukarıda tutacak temel sebeplerden biri. Bu nedenle portföylerde az da olsa yer verilmeli" dedi.

NASIL BİR PORTFÖY YAPILMALI?

Bu zorlu jeopolitik denklemden yatırımcının pusulasının nasıl olması gerektiğine yönelik tavsiyelerde bulunan Dinçer Kurt, petrol fiyatlarının er ya da geç düşeceği ana senaryosundan yola çıkarak ağırlığın hisse senetlerinde tutulmasını önerdi. BİST'teki geri çekilmenin yarattığı iskontolara dikkat çeken Kurt, "İçinde bulunduğumuz dönemde Borsa İstanbul'un bir fırsat barındırdığından en azından portföylerde yüzde 40 hisse senetlerine yer verilmesi gerektiğini düşünüyorum" dedi. Portföyün geri kalanında ise mevcut yüksek faiz ortamının sunduğu avantajların göz ardı edilmemesi gerektiğinin altını çizen Kurt, faiz indirim döngüsüne rağmen sabit getirili enstrümanların önemiyle ilgili, "Şu anda bir dezenflasyon sürecinde olsak bile ve faizler düşüş patikasında olsa da faizin hâlâ yüksek seviyede olmasından kaynaklı yüzde 40-45'lik kısmı sabit getirili ve borçlanma araçları tarafına ayırırım. Bunun tam ortası olan yüzde 25'lik dilimde mevduat ya da para piyasası fonları gibi sabit getirili enstrümanlara yer verilebilir. Kalan yüzde 20 ile de borçlanma aracı tarafına yatırım yapabiliriz. Burada küçük yatırımcı borçlanma araçları fonlarını tercih edebilirken, büyük yatırımcı bunu direkt tahvil alarak yapabiliyor" şeklinde konuştu.

Altın tarafında uzun süreli bir yatay bant beklentisine sahip olmasına rağmen portföylerin sigortasız bırakılmaması gerektiğine de dikkat çeken Kurt, "Az da olsa yine geri kalan yüzde 10-15'e altını dahil edebiliriz ya da kıymetli madenler fonlarına yatırım yapılabilir" diyerek, risklerin çok yönlü dağıtılması gerektiğine işaret etti.

TARİH TEKERRÜR EDİYOR

Güvenli liman altındaki sert düşüşü değerlendiren Altunsaray, mevcut durumu Körfez, Vietnam ve Rusya-Ukrayna savaşlarının başlangıcındaki piyasa reaksiyonlarına benzetti. "Tarih tekerrürden ibarettir" diyen uzman analist, geçmişte de savaşların ilk günlerinde altında sert düşüşler yaşandığını, ancak bu fiyatlamaların hiçbir zaman kalıcı olmadığını hatırlattı. Kısa vadede güçlü dolar (DXY), artan enflasyon beklentileri ve Fed'in faiz indirimlerini öteleme ihtimalinin altını baskıladığını aktaran Altunsaray, "Bu sebepler azaldığı anda altın, ABD ve dünyadaki yüksek borçluluk ile merkez bankalarının alımları sebebiyle tekrar yukarı

hareketini yapacaktır; ancak bunun için daha süresi var gibi duruyor" değerlendirmesinde bulundu. Riskli varlıklardan kaçışın hızlandığı, merkez bankalarının para politikalarını değiştirdiği ve faiz artışlarının dahi konuşulabildiği bu dönemde, Altunsaray yatırımcılara 'sabit getiri' ağırlıklı, ancak anlık gelişmelere karşı 'çevik' bir portföy öneriyor. Olası bir ateşkes veya barış haberinde hızlıca hisse ve emtia tarafına geçiş yapılmasına imkan tanıyacak bir strateji kurgulanması gerektiğini savunan Altunsaray, ideal varlık dağılımını şu şekilde formüle ediyor: "Şu an için portföylerde yüzde 8'lik bir altın ve yüzde 20'lik hisse bulundurmamayı; geri kalanı ile sabit getirilerde olunmasını riskleri yönetebilme açısından doğru buluyorum."

BAUMA CHINA 2026

Şanhay / Çin Halk Cumhuriyeti
24 - 27 Kasım 2026

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

ASYA'NIN ULUSLARARASI LİDER İNŞAAT, MADENCİLİK MAKİNALARI VE ARAÇLARI FUARINDA YERİNİZİ ALIN!

BAUMA CHINA 2026

- 330.000 m² sergileme alanı
- 32 ülkeden 3540 katılımcı
- 281.500 ziyaretçi
- Asya'da düzenlenen en büyük inşaat makinaları fuarı
- Bauma fuarları zincirinde İstanbul Ticaret Odası organizasyonlarının yükselen grafiği

BAUMA CHINA 2026

- Beton Sanayisi
- İnşaat Teknolojileri
- İş ve İnşaat Makinaları
- Madencilik
- İnşaat Araçları ve Ekipmanları
- Yedek Parça Sanayi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye milli iştiraki broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- Devlet desteğine ilişkin ilgili ihracatçı Birliği tarafından talep edilen dosya masraf bedelinin karşılanması

KATILIM BİLGİSİ

Minimum stant alanı : 12 m²
Katılım Bedeli : 1100 Euro / m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Akif Gönülcü

0212 455 61 19
0530 931 31 08
akif.gonulcu@ito.org.tr

Sibel Tayanç

0212 455 61 11
0530 664 86 18
sibel.tayanc@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | [in](#) [x](#) [w](#) [f](#) [@](#) [/itokurumsal](#)

Kulak çınlamasına müzikal terapi

Kulak Burun Boğaz Uzmanı Doç. Dr. Raşit Cevizci'nin kurucusu olduğu BTM girişimlerinden Tinnimizer, kulak çınlamasına (tinnitus) kişiselleştirilmiş müzikal terapi yaklaşımıyla mobil tabanlı bir çözüm sunuyor. Kısa sürede 10 binden fazla kullanıcıya ulaşan uygulama, Türkçeye ek olarak 11 farklı dilde hizmet veriyor.

BAHAR DAĞAŞAN

KULAK Burun Boğaz (KBB) Uzmanı Doç. Dr. Raşit Cevizci tarafından geliştirilen Tinnimizer, kulak çınlaması (tinnitus) sorunu yaşayan bireyler için kişiselleştirilmiş müzikal terapi sunan mobil bir uygulama. Girişim, dünya genelinde milyonlarca kişiyi etkileyen bu kronik rahatsızlığa yenilikçi bir yaklaşım getiriyor. Kullanıcıların işitme düzeylerine özel sesleri, sevdikleri müziklerle entegre ederek uzun süreli ve etkili bir terapi imkânı sunuyor.

BEYAZ GÜRÜLTÜ YÖNTEMİ

Doç. Dr. Raşit Cevizci liderliğindeki 15 kişilik multidisipliner ekip, yazılım ve IT alanındaki uzman işbirlikleriyle genişleyerek, bilimsel temelli ve kullanıcı dostu bir mobil uygulama ortaya koyuyor. Tinnimizer, kulak çınlamasında en etkili yöntem olan psikoterapilerin sınırlı erişilebilirliği nedeniyle ikinci en etkili yöntem olarak kabul edilen ses terapilerine odaklanıyor. Girişim, geleneksel olarak rüzgar sesine benzeyen beyaz gürültü yöntemini kişiselleştirerek her kullanıcının işitme düzeyine uygun frekanslar oluşturuyor ve bu sesleri sevdikleri müziklerle entegre etme imkânı sunuyor. Böylece kulak çınlaması sorunu yaşayan bireyler tedavi için gürültüye tahammül etmek

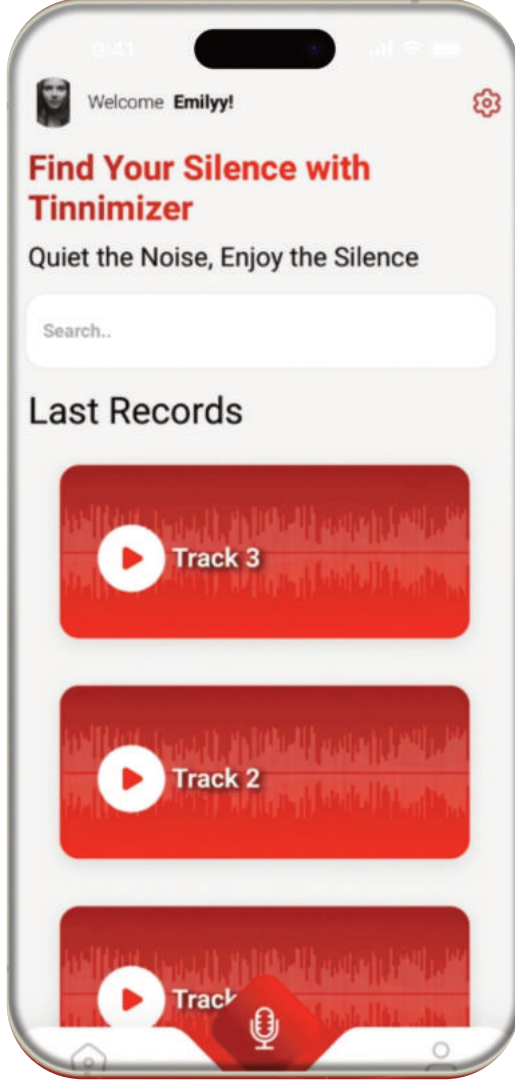
yerine, müzik eşliğinde uzun süreli ve etkili bir terapi süreci deneyimliyor. Müzikle birlikte uygulandığında kullanıcıların terapiye tahammül süresi birkaç saate kadar uzayabiliyor. Terapi süresinin uzaması da etkinliğin artması ve daha hızlı sonuç alınması anlamına geliyor.

11 DİLDE HİZMET

Mobil uygulama mağazalarında şu anda ücretsiz olarak sunulan Tinnimizer, 10 bini aşkın organik kullanıcıya ulaşmış durumda. Gelir modeli olarak aylık ve yıllık abonelik sistemini benimseyen girişim, ilerleyen dönemde işitme merkezleri ve kliniklerle B2B işbirlikleri kurmayı hedefliyor. Türkçeye ek olarak 11 farklı dilde hizmet veren uygulamada, kullanıcılarının yüzde 20'si yurt dışından. Tinnimizer'in hedefi, kişiselleştirilmiş yaklaşımıyla küresel ölçekte lider dijital sağlık çözümleri arasında yer almak.

BTM DESTEĞİYLE GÜÇLENDİK

Tinnimizer'ın kurucusu

Doç. Dr. Raşit Cevizci, BTM'nin geçtiğimiz haziran ayında düzenlediği Sahne XL Supernova etkinliğinde yaptığı sunumla girişimini yatırımcılara ve kullanıcılara tanıttı. BTM'nin Ön Kuluçka programı kapsamında hem teknik hem de stratejik açıdan önemli kazanımlar elde ettiklerini belirten Doç. Dr. Cevizci, "Mentörlük desteğiyle iş modeli ve kullanıcı deneyimini geliştirme fırsatı bulduk. Pazarlama ve iletişim materyallerinin önemini daha net kavrayarak bu alanda daha profesyonel bir yaklaşımıyla küresel ölçekte lider dijital sağlık çözümleri arasında yer almak."

Ekosistemin gelişmesi için daha fazla cesaret gerekir

Tinnimizer'ın kurucusu Doç. Dr. Raşit Cevizci, Türkiye'de girişimcilik ekosisteminin zengin olduğunu ve büyük potansiyel barındırdığını söyledi. Doç. Dr. Cevizci, "Çevremizde ve çalışma alanlarımızda karşılaştığımız orijinal fikirlerin sayısı arttı. Ancak ekosistemin gelişmesi için daha fazla kişinin cesaretle harekete geçmesi gerekir" dedi. Yatırımcılığın da farklı bakış açılarıyla ele alınan bir zanaat olduğunu belirten Doç. Dr. Cevizci, şöyle konuştu: "Yatırımcıyla uyumlu işbirliği, başarıda kilit rol oynuyor. Bu nedenle doğru yatırımcılarla çalışmak çok önemli. Hem kendi girişimimiz hem de ekosistemdeki diğer girişimlerin gelecekte bu uyumu yakalamasını temenni ediyoruz."

İstihdamı koruma programına son başvuru tarihi 30 Nisan

KOSGEB İstihdamı Koruma Destek Programı'na başvurular e-devlet üzerinden yapılacak. KOBİ'ler ve büyük işletmeler, 30 Nisan'a kadar programa başvurabilecek.

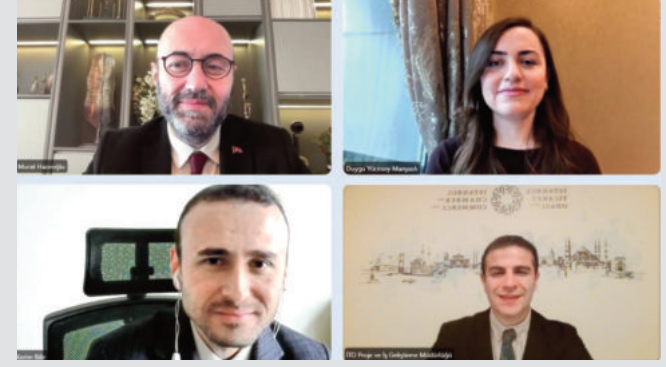
SENA SORKUN

İSTANBUL Ticaret Odası'nda düzenlenen 'KOSGEB İstihdamı Koruma Destek Programı Bilgilendirme Webinarı'nda, imalat sanayinde faaliyet gösteren işletmelere yönelik destek mekanizmaları ayrıntılı biçimde anlatıldı.

Açılış konuşmasında programın önemine dikkat çeken İTO Yönetim Kurulu Üyesi Murat Hazıroğlu, söz konusu desteğin özellikle imalat sanayindeki işletmeler açısından istihdamın korunmasına katkı sağlamayı hedeflediğini ifade etti. Hazıroğlu, programın hem işletmelerin mevcut çalışanlarını koruması hem de üretim gücünü sürdürülebilir biçimde devam ettirebilmesi açısından önemli bir imkan sunduğunu belirtti.

İKİ AYRI DESTEK MODELİ

KOSGEB İstanbul İkitelli

Müdürlüğü KOBİ Uzmanı Kerim Bilir ise programın, imalat sanayindeki istihdamın korunmasına

yönelik olarak kurgulandığını söyledi. Bilir, destek modelinin 'Performans Desteği' ve 'Finansman Desteği' olmak

üzere iki ayrı başlık altında toplandığını kaydetti. Bilir'in verdiği bilgiye göre, Performans Desteği; tekstil ürünleri imalatı, giyim eşyası imalatı, deri ve ilgili ürünlerin imalatı, mobilya imalatı ile baskı düğmeleri, fermuar, çıtçırt düğme ve benzeri ürünlerin imalatını kapsayan emek yoğun

sektörlere yönelik hazırlandı. Bu destekten hem KOBİ'ler hem de büyük işletmeler yararlanabiliyor. Diğer imalat sektörlerinde faaliyet gösteren işletmeler ise Finansman Desteği'ne başvurabiliyor.

ÜST LİMİT VE ŞARTLAR

Performans Desteği'nde KOBİ'ler için üst limitin 10 milyon 458 bin TL'ye kadar çıktığını belirten Bilir, büyük işletmelerde ise üst limitin çalışan sayısına göre daha yüksek olabileceğini kaydetti.

Programa başvurular, e-Devlet üzerinden 30 Nisan'a kadar yapılabilecek.

SIAL PARİS 2026

Paris / Fransa
17 - 21 Ekim 2026

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

Desteğe
Esas Tutar
25.873 TL / m²

INSPIRE
FOOD
BUSINESS

TÜRKİYE MİLLİ İŞTİRAKİ İLE SIAL 2026'DA YERİNİZİ ALIN

SIAL PARİS 2026

- Dünyanın önde gelen gıda fuarı
- 130 ülkeden 7.500 uluslararası katılımcı
- 200 ülkeden yaklaşık 285.000 profesyonel ziyaretçi
- Katılımcı ilk 5 ülke; İtalya, Fransa, İspanya, Türkiye ve Çin
- Sektör hakkında gelişmeler ve güncel yenilikler
- İstanbul Ticaret Odası'nın 1986 yılından itibaren gerçekleştirdiği Türkiye milli iştirak organizasyonları

TÜRKİYE MİLLİ STANTLARININ YER ALACAĞI İHTİSAS SALONLARI

- Genel Gıda
- Bakliyat, Sebze, Meyve
- Bisküvi, Çikolata, Şekerleme
- Dondurulmuş Gıda
- Et ve Kümes Hayvanları
- Gıda Ekipmanları ve Teknolojileri
- İçecekler
- Organik Gıda
- Süt ve Süt Ürünleri
- Bakliyat, Kuru Meyve ve Sebze ürünü olan firmalar Hall 3 "Genel Gıda" ve/veya Hall 8 "Bakliyat, Meyve, Sebze" ihtisas salonunda yer alabilecektir.
- İştirakçi firma, kontenjanın izin verilmesi durumunda Hall 3 ve aynı zamanda Hall 8'de yer alabilecektir.

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar Kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştirak Kataloğu'nda firma bilgilerinin yayınlanması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya bedelinin karşılanması

KATILIM BİLGİSİ

M² Katılım Bedeli

: 1.250 Euro/m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Sibel Tayanç

0212 455 61 11
0530 664 86 18
sibel.tayanca@ito.org.tr

Şeyma Pekcan

0212 455 65 07
0542 421 82 85
seyma.pekcan@ito.org.tr

Aylin Odabas

0212 455 61 00
0533 959 30 57
aylin.odabas@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | 444 0 486 | itokurumsal

İstanbul Ticaret Odası adına imtiyaz sahibi

Yönetim Kurulu Başkanı

ŞEKİB AVDAGIÇ

Genel Yayın Koordinatörü

Prof. Dr. NİHAT ALAYOĞLU

Genel Yayın Koordinatörü Yrd.

ÖZCAN TOKEL

Genel Yayın Yönetmeni

İlhan ÇABUKOL

Genel Yayın Danışmanı

Tamer Çerçi

Haber Müdürü

Mete Dirice

Sorumlu Yazı

Canan Bilgin

Yayın ve Dağıtım

İşleri Müdürü

Dişah Sarıhasan

Haber Merkezi

Adem Orhun, Barış Cabacı, Ertağrul Yan, Hamit Eteevrans, Necmi Uysal, Servet Sena Sorkun, Sümeyra Yarış Topal, Yaşar Kaya

Reklam

Cengiz

Kazan

Grafik

Osman

Kuvvet

Fotoğraf

Kamil

Çatak

Abonelik

Abdülkadir

Yıldız

Hukuk Danışmanları

Av. Ömer Temel, Av. Cüneyt Şamil Oğurlu, Av. Şeymanur İnce

istanbulticaretgazetesi.com

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ'NDE YAYINLANAN YAZILARIN VE MAKALELERİN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AITTİR. İTO'NUN GÖRÜŞLERİNİ İÇERMEZ. YAZI VE HABERLER, KAYNAK BELİRTİLEREK KİSMEN YA DA TAMAMEN KULLANILABİLİR.

ABONELİK:

Yıllık abone bedeli 150 TL'dir. Abone bedeli, ticaret sicil numarası (tacirler için), ad ve adres belirtilerek T. İş Bankası İstanbul Şirketi Ticari Şube (Ş. Kodu: 1385) 3092 No'lu hesaba yatırılabilir. IBAN No: TR 30 0006 4000 0011 3850 0030 92

Yayın türü: Yerel süreli yayın

Yayın tarihi: 27.03.2026

İSTANBUL TİCARET ODASI / www.ito.org.tr

Adres: Resadiye Cad. 34112 Eminönü / Fatih - İstanbul

İTO Çağrı Merkezi: 0212 444 04 86 / Santral: 0212 455 60 00

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ

Tel: 0212 455 61 23

Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mahallesi 29 Ekim Caddesi İhlas Plaza No:11/A/1 Yenibosna / Bahçeşehir/Tel: 0212 454 30 00

İTO BAŞKANI AVDAGIÇ'TEN SANAYİ FİRMALARINA UYARI

Yapay zeka ile dönüşüm artık kaçınılmaz

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, imalat sektöründeki firmaları, 100 milyar dolarlık yapay zeka fonunun dünya genelinde eski tarz üretim yapan işletmeleri satın almak için fabrika avına çıktığı konusunda uyardı.

BARIŞ CABACI

İSTANBUL Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, tüm imalat sektörü firmalarına yapay zeka ile kendilerini dönüştürme çağrısı yaparak, "Eski tarz üretim yapan firmaları yapay zeka ile dönüştürmeliyiz. Zira küresel bir teknoloji devinin dünya genelinde eski tarz üretim yapan sanayi firmalarını satın alıp yapay zeka ile dönüştürmek için 100 milyar dolarlık fon kurduğu haberlerini okuduk. Bu, gelişmekte olan tüm ülkelerdeki sanayi firmaları için açık bir tehdittir. Ya kendinizi dönüştürsünüz ya da başkalarının dönüştüreceği bir varlık haline gelirsiniz" uyarısında bulundu.

Avdagiç, İTO tarafından düzenlenen ve yoğun ilgi gösterilen 'Dijitalleşme ve Yapay Zeka: Veriden Değer Üretmek' programının açılışında yaptığı konuşmada, TÜİK verilerine göre işletmelerde yapay zeka kullanım oranının yüzde 7.5 seviyesinde olduğunu, büyük ölçekli üretim firmalarında ise bu oranın yüzde 20'nin üzerine çıktığını aktardı.

Avdagiç, sanayinin yapay zeka ile yeniden tasarlanması gerektiğini belirterek, "Açık ki, yeni düzende düşük teknoloji ile üretkenler zorlanacak, yüksek teknolojiye geçenler ise kazanacak" mesajını verdi.

15.7 TRİLYON DOLARLIK KATKI

Yapay zeka teknolojisinin 2030 yılına kadar küresel ekonomiye 15.7 trilyon dolar katkı sağlayacağını öngörüldüğünü kaydeden Avdagiç, "Amerikan teknoloji şirketleri, veri merkezleri ve altyapıya 2025'te 400

Avdagiç, "Bu, gelişmekte olan tüm ülkelerdeki sanayi firmaları için açık bir tehdittir. Ya kendinizi dönüştürsünüz ya da başkalarının dönüştüreceği bir varlık haline gelirsiniz" diye konuştu.

FOTOĞRAF: KAMIL ÇATAK

milyar doların üzerinde yatırım yaptı. 10 yılın sonuna kadar toplam harcamanın 7 trilyon dolara ulaşacağı tahmin ediliyor. Yapay zekadan elde edilen yıllık gelir 50 milyar dolar civarında. Zira onlar geleceğe yatırım yapıyorlar" dedi.

Avdagiç, yapay zekayı yoğun kullanan sektörlerde çalışan başına gelir artışının 3 kat daha yüksek olduğunu, yapay zeka becerisine sahip çalışanların ücretlerinin ortalama yüzde 56 daha fazla olduğunu ifade etti.

İŞ DÜNYASININ KAYGILARI

Türk iş dünyasının yapay zeka ile barışık bir görünüm çizdiğini belirten Avdagiç, 2025 itibarıyla yapay zeka yazılım veya sistemlerinin pazarlama ve satış amacıyla yüzde 46.5 oranında kullanıldığını, bunu yüzde 41.1 ile üretim veya hizmet süreçleri, yüzde 41 ile Ar-Ge ve yüzde 40 ile işletme

yönetimi amaçlı kullanımın takip ettiğini aktardı.

Avdagiç, yapay zeka teknolojilerinin hayata girmesiyle birlikte istihdam kaybı, hızlı dönüşüme uyum sağlayamayan firmaların rekabet gücü kaybı, teknolojiye erişim farklılıkları, siber güvenlik riskleri ve regülasyon belirsizlikleri gibi kaygıların da beraberinde geldiğini ifade etti.

İTO Başkanı Avdagiç, yapay zekanın hatalarına ilişkin de "Yapay zeka hatalarını ancak konuya hakim olursanız fark ediyorsunuz" dedi.

HEDEF 800 BİN ÜYEYE YAYGINLAŞTIRMAK

Avdagiç, İTO'nun 2018 yılından itibaren dijitalleşme ve yapay zeka alanında öncü çalışmalar yürüttüğünü ve bir İTO Teknoloji Ekosistemi oluşturarak, 'SoftİTO, Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi ve Teknopark İstanbul' adıyla birbirini tamamlayan üç kritik yapı kurduğunu hatırlattı.

Şekib Avdagiç, 2026 yılında yapay zekayı 800 bin üye ve iş dünyasında yaygınlaştırmayı hedeflediklerini belirterek, "Yapay zeka rüzgarı estirmeyi, yapay zeka bilinci oluşturmaya hedefliyoruz" dedi.

YERLİ GİRİŞİMCİLERE GÜVEN' ÇAĞRISI

İTO'nun yapay zeka tabanlı dijital danışmanı 'Prof. İTOAI' da programda yaptığı vizyon konuşmasında, "Yapay zeka, kendisine ne sunulursa onu yansıtan dijital bir aynadır. Eğer bu büyütecin altına bir vizyon ve nitelikli veri koyarsanız, size dünyayı fethedecek bir strateji sunar" mesajını verdi. Prof. İTOAI, Türkiye'nin 2026 yılına 1.188 aktif yapay zeka girişimiyle girdiğini, ancak kurumların sadece yüzde 6'sının yerli firmalarla çalıştığını vurgulayarak, yerli girişimcilere güven çağrısında bulundu.

Programı; İTO Yönetim Kurulu Üyeleri Murat Hazıroğlu, Münir Üstün,

100 MİLYAR DOLARLIK FON FABRİKA AVINA ÇIKIYOR

Uygulamalı etkinlikler mayıs veya haziranda

İTO Yönetim Kurulu Üyesi Murat Hazıroğlu, bu etkinlikte şirketlerde verinin yalnızca saklanan bir unsur değil, doğru işlendiğinde stratejik bir güce dönüşen temel bir kaynak olduğuna dikkat çekmeyi amaçladıklarını vurguladı. Hazıroğlu, mayıs veya haziran aylarında sektör bazlı yapay zekaya odaklanan uygulamalı etkinlikler düzenleyeceklerini de belirterek, firmaların bu süreçte kendi gelecek planlarını daha sağlıklı şekilde kurmalarına katkı sunmayı hedeflediklerini dile getirdi. Lojistikten otomotive kadar yapay zekanın etkisinin daha belirgin hissedildiği alanlarda kapsamlı başlıklar belirlediklerini kaydeden Hazıroğlu, bu kapsamda 8-9 ana başlık üzerinde çalıştıklarını belirtti.

Bahadır Yaşık, Giyasettin Eyyüpkoca ve İbrahim Doğan Salman, Genel Sekreter Prof. Dr. Nihat Alayoğlu, Genel Sekreter Yardımcıları Özcan Tokel, Av. Nuran Turan ve Halil Aslan katıldı.

Asıl güç veriden değer üretmek

Programın lansmanı kapsamında iki oturumda yapay zekanın tartışıldığı bir panel gerçekleştirildi. Panelin 'Veriden Değer Üretmek' konulu ilk oturumunun başkanlığını, İstanbul Medipol Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.

Dr. Gökhan Silahtaroglu yaptı. Silahtaroglu, paneli açarken yaptığı konuşmada yapay zeka çağında veri paylaşımının beraberinde getirdiği mahremiyet ve güvenlik boyutuna dikkat çekti.

İŞLENEBİLİR VERİ

Boğaziçi Üniversitesi Veri Bilimi ve Yapay Zeka Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Şefik Şuayb

Arslan, dünyadaki hemen her unsurun veri olarak değerlendirilebileceğini belirterek, "Veri tek başına değil, işlenebilir hale

getirildiğinde anlam ve değer kazanır. Veri toplama süreci yalnızca bilgi biriktirmekten ibaret değil, asıl

önemli olan bu verileri doğru yöntemlerle işleyerek katma değere dönüştürmek" dedi.

VERİ TEMİZLİĞİ ŞART

İstanbul Medipol Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Öğretim Üyesi Dr. Ahmet Kaplan,

verilerin yalnızca temiz ve düzenli bilgilerden değil, kirli ve eksik verilerden de oluşabildiğine dikkat çekti. Kaplan, veri temizliğinin kurumlar için temel bir gereklilik olduğunu söyledi.

DÜŞÜNME BİÇİMİ

Soft Commitment Kurucusu ve Yazar Erman Taylan da teknolojiye yaşanan kırılmaların

çoğunun belirli platform değişimlerine işaret ettiğini, ancak yapay zekanın çok daha kapsamlı ve köklü bir dönüşüm beraberinde

getirdiğini belirtti. Taylan, yapay zekanın düşünme ve üretme biçimlerini de değiştirdiğine dikkat çekti.

Yapay zeka çağı aslında veri çağının başlangıcıdır

Panelin 'Yapay Zeka ile Değer Üretmek' başlıklı ikinci oturumunun başkanlığını üstlenen Yapay Zeka Ekosistemi Derneği Başkanı Prof. Dr. Şeref Sağiroğlu, yapay zekanın doğru anlaşılmasının artık yalnızca teknoloji dünyası için değil, toplumun tüm kesimleri için temel bir gereklilik haline geldiğini belirtti. Yapay zekanın daha iyi anlaşılması gerektiğine dikkat çeken Prof. Dr. Sağiroğlu, "Öncelikle hepimizin yapay zeka dünyasını daha doğru ve daha derinlikli biçimde kavraması lazım. Bugün asıl üzerinde durmamız gereken konu,

veriden değeri yapay zeka ile nasıl üretebileceğimiz meselesidir. Yapay zeka çağı, aslında veri çağının başlangıcıdır. Elinizdeki veriyi anlamlı hale getirdiğinizde ve bunu yüksek işlemci gücüyle birleştirdiğinizde, dünyanın verilerini çok daha hızlı işleyebilen sistemler kurabiliyorsunuz" diye konuştu.

YENİ EKOSİSTEMİ DOĞRU OKUMALIYIZ

Önümüzdeki dönemde süper yapay zekaya geçişle birlikte çok daha köklü bir dönüşüm yaşanacağını ifade eden Sağiroğlu, bu sürecin sandığından daha yakın olduğunu kaydetti. Sağiroğlu, "Süper yapay zekaya

geçildiğinde çok daha farklı bir dünyaya uyanacağız. Bu dönüşümü birkaç yıl içinde yaşayacağız. Bu nedenle büyük veri çağına hazır olmak, veriden değer elde etmeyi öğrenmek ve büyük dil modelleriyle oluşan yeni ekosistemi doğru okumak zorundayız" dedi.

TEKNOLOJİNİN HIZINA YETİŞİN

Haliç Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Enes Eryarsoy ise teknolojik dönüşümün etkilerinin ancak süreç ilerledikçe daha net görülebileceğini belirtti. Teknolojik dönüşümün hangi

yöne evrileceğinin iyi analiz edilmesi gerektiğini vurgulayan Eryarsoy, uzun soluklu projelerde en büyük risklerden birinin, proje tamamlandığında ortaya çıkan çözümün bile eskieyebilmesi olduğunu söyledi.

SANAYİDEKİ VERİ METİN TABANLI

İTÜ Bilgisayar ve Enformatik Fakültesi Yapay Zeka ve Veri Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gülşen Eryiğit de özellikle sanayide verinin büyük bir kısmının metin tabanlı olmasının önemli olduğunu söyleyerek, "Doğal dil işleme

(NLP) ile görsel-dil modelleri (VLM) yeni dönemde çok daha kritik bir rol üstlenecek" dedi.

GELECEK NÖROFORMİK SİSTEMLERDE

Huawei R&D Mühendislik Müdürü (AI) Doç. Dr. Umut Demirezen, nöromorfik sistemlerinin yeni geleceği belirleyeceğini belirterek, "İnsan beyninin çalışma yapısından ilham alan bu sistemler, özellikle enerji verimliliği ve hızlı işlem açısından gelecekte daha fazla önem kazanacak. Yapay zeka projelerinde mevcut donanımlar değil, yeni nesil

sistemler de belirleyici olacak" diye konuştu.

TÜRKİYE VERİNİN MERKEZİ OLABİLİR

NUVENA Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Üner, yapay zekayla enerji tüketiminin de arttığını söyledi. Yapay zeka için çip ve CPU tüketiminin de yakından takip edildiğini ifade etti. Türkiye petrol, enerji gibi nasıl birçok koridorun ortasında veri merkezleri için de hub olabiliriz" dedi.

Dünyayı yeniden enflasyon korkusu sardı

SAVAŞ TÜM HESAPLARI DEĞİŞTİRDİ

ABD-İran savaşıyla birlikte enerji arzında yaşanan kırılma, küresel enflasyonda düşüş beklentilerini tersine çevirdi. Petrol ve doğalgaz fiyatlarındaki sert yükseliş, üretimden lojistiğe kadar tüm maliyetleri yukarı çekerken, OECD, IMF ve Dünya Bankası'nın 2026 için yaptığı iyimser tahminlerin yukarı yönlü revize edilmesi bekleniyor.

DÜNYA ekonomisi 2026'ya girerken enflasyon cephesinde iyimser beklentiler hâkimdi. OECD, IMF ve Dünya Bankası gibi önde gelen kuruluşlar, küresel enflasyonun yavaşlama eğilimini sürdüreceğini öngörüyordu. Ancak geçen ay patlak veren ABD-İran savaşı, enerji fiyatlarını sert şekilde yukarı çekerek, tabloyu kısa sürede değiştirdi. Küresel piyasalarda enflasyon hesabı değişti.

SAVAŞ ÖNCESİ TAHMİNLER

OECD'nin son projeksiyonunda, üye ülkeler dahil küresel enflasyonun 2026'da yüzde 3.2'ye inmesi bekleniyordu. Bu tahmin, pandemi sonrası yükselen fiyatların kademeli olarak gevşeyeceği yönünde olumlu bir sinyal olarak değerlendirilmişti. IMF ise Ocak 2026 Dünya Ekonomik Görünümü raporunda küresel enflasyonun düşmeye devam ettiğini belirtmişti. Dünya Bankası da 2026 görünümünde, enerji maliyetlerinde beklenen gevşeme ile birlikte küresel enflasyonun yüzde 2.6'ya gerilemesini öngörüyordu. Uluslararası kuruluşların bu tahminleri, savaş öncesi dünya genelinde daha istikrarlı ve öngörülebilir bir enflasyon patikasını gösteriyordu.

ENERJİ FİYATLARI VE FAİZLERDE YÜKSELME

Şubat ayında başlayan savaşla petrol fiyatları hızla yükselişe geçti. Enerji maliyetlerindeki artış, tüm tahminleri alt üst etti. ABD'de benzinin galon fiyatı bir ayda 88 sent arttı; bu artışın enflasyonun en az birkaç ay daha yukarıda seyretmesine neden olacağı belirtiliyor. Aralık 2025'te yayımladığı projeksiyonda 2026 sonu için yüzde 2.6 enflasyon tahmininde bulunan Fed'in, savaş sonrası bu tahminini yüzde 3 olarak revize etmesi bekleniyor. Avrupa'da da enerji şoku nedeniyle Avrupa Merkez Bankası (ECB) ve İngiltere Merkez Bankası'nın faiz indirme ihtimalinin tamamen ortadan kalktığı belirtiliyor. Savaşın turmandırdığı enerji fiyatları, üretim maliyetlerinden taşımaya, gıdadan tüketim malına kadar tüm kalemlerde baskı yaratıyor. Brent petrolün 111 dolar seviyesine kadar yükselmesi, küresel enflasyon beklentilerini daha da artırdı. En büyük endişe kaynağı ise enerji arz zincirine yönelik tehditler, özellikle Hürmüz Boğazı gibi kritik geçiş noktalarında artan risk nedeniyle kalıcı bir küresel enflasyon tabanı oluşması.

TARİHİ ARZ ŞOKU YAŞANIYOR

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Ekonomi-Finans Bölüm Başkanı Doç. Dr. Caner Özdurak, Hürmüz Boğazı'nın fiilen kapanmasının, sadece bölgesel bir gerginlik değil, küresel petrol arzının yüzde 20'sinin ve LNG ticaretinin beşte birinin devre dışı kalmasıyla sonuçlanan tarihsel bir arz şoku olduğunu söyledi. Brent petrolün 120 dolar bandını zorladığına dikkat çeken Özdurak, Türkiye'nin durumunu şöyle değerlendirdi: "Türkiye gibi enerji ithalatçısı bir

Kâra değil nakit akışına bakın

Dr. Elif Kaya-Global Politik Uzmanı, İstanbul Aydın Üniversitesi Öğretim Üyesi: İş dünyası yüksek enflasyonu yalnızca fiyat artışı olarak değil; finansman, kur, tedarik, enerji ve talep risklerinin birleştiği çok boyutlu bir operasyonel ortam olarak değerlendirmeli. Petrol fiyatlarının kısa sürede 116 dolar seviyesine yükselmesi, enerji maliyetlerinin öngörülebilirliğini azaltıyor. Belirsizlik yeni normal haline geliyor. Bu nedenle firmaların sabit yıllık bütçeler yerine senaryo bazlı planlama modellerine yönelmesi gerekir. Tedarik zinciri yönetimi yeniden yapılandırılmalı. Tek bir kaynağa

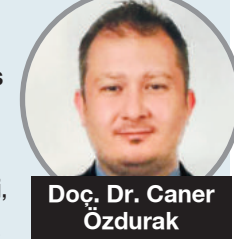
Dr. Elif Kaya

veya güzergâha bağımlılık, bu tür jeopolitik şoklarda ciddi risk. Alternatif tedarikçi ağları, esnek lojistik çözümleri ve kritik girdilerde stratejik stok yönetimi önemli.

Kur riski, vade uyumsuzluğu ve işletme sermayesi baskısı bu tür dönemlerde hızla artar. Enerji ve kur şoklarının birlikte yaşandığı bir ortamda, fiyatlama ve finansman stratejilerinin birlikte yönetilmesi kritik hale gelir. Ayrıca verimlilik ve enerji yönetimi öne çıkıyor. Enerji verimliliği yatırımları, süreç optimizasyonu ve maliyet kontrolü, firmaların dayanıklılığını belirleyen temel unsurlar haline geliyor.

İhtiyatlı tedarik ve stok yönetimi gerekir

Doç. Dr. Caner Özdurak-İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Ekonomi-Finans Bölüm Başkanı: Savaşın uzaması ve enerji fiyatlarındaki oynaklık karşısında Türkiye'nin enflasyonla mücadelede stratejisi, sadece faiz araçlarına

Doç. Dr. Caner Özdurak

hapsolmamalı. Enerji yoğunluğu yüksek sektörlerde verimlilik yatırımlarının hızlandırılması, yenilenebilir enerjiye geçiş teşvik edilmesi ve arz güvenliğini sağlayacak stratejik stok yönetiminin güçlendirilmesi kritik önemde. İş dünyası ise bu yüksek ve katı enflasyon dönemine bilanço dayanıklılığını artırarak hazırlanmalı. Nakit akışı yönetimi kârlılığın önüne geçmeli, kur ve emtia risklerine karşı finansal korunma mekanizmaları eksiksiz işletilmeli. Şirketler, sadece fiyat artırarak maliyet karşılamaya çalışmak yerine operasyonel çeviklik kazanmalı, dijitalleşme ile birim maliyetlerini düşürmeli ve tedarik zincirindeki kırılganlıklara karşı daha ihtiyatlı bir stok modeline geçmeli.

ekonomi için maliyet enflasyonu kaçınılmaz. Kısa vadede akaryakıt ve elektrik fiyatlarındaki artışın lojistik zinciri üzerinden tüm mal grubuna yayılması, enflasyonun düşüş eğilimini tamamen sektöre uğrattı. Özellikle Nisan 2026 için beklenen enerji tarifi güncellemeleri, bu enflasyonist baskıyı daha da derinleştirecek. Bu dönemde, devlet desteği sınırlarının (SKTT) aşağı çekilmesiyle milyonlarca abonenin maliyet odaklı tarifelere geçmesi ve sanayi tarifelerindeki artışın ürün fiyatlarına doğrudan yansımaları ihtimali, enflasyonun yumuşak karnı. Orta vadede ise bu durum, üretim maliyetlerinin kalıcı olarak yükselmesi ve sanayi sektöründe bir maliyet kıskacı oluşması anlamına geliyor."

NAVLUN VE GÜBRE ETKİSİ

Jeopolitik risklerin uzamasının, Türkiye'nin enflasyon dinamiklerinde özellikle gıda, ulaştırma ve hizmetler sektöründe kronik bir bozulmaya yol açabileceğini söyleyen Doç. Dr.

Özdurak, savaş sonrası enflasyon tahminine ilişkin de "Navlun maliyetleri ve gübre fiyatlarındaki küresel artış, gıda enflasyonunu mevsimsel etkilere bağımsız hale getirerek katılaştırıyor. Mevcut göstergeler ve enerji şokunun çarpan etkisiyle 2026 yılı sonu Türkiye enflasyon beklentisini yüzde 25-26 bandında öngörüyorum" diye konuştu.

ZİNCİRLEME REAKSİYON

Global Politik Ekonomi Uzmanı ve İstanbul Aydın Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Elif Kaya da İsrail'in İran'daki Güney Pars doğalgaz sahasına yönelik saldırısı ve İran'ın buna karşılık Katar'daki LNG tesislerini hedef almasıyla yaşananların sadece 'Hürmüz Boğazı riski' değil, doğrudan küresel enerji üretim ve ihracat kapasitesine yönelik eş zamanlı bir şok anlamına geldiğini söyledi. Bu gelişmelerin ardından Brent petrol fiyatının 116 dolara yükselmesinin, piyasanın yalnızca jeopolitik risk primini değil, aynı zamanda gerçek ve

potansiyel arz kaybını fiyatladığını gösterdiğini belirten Dr. Kaya, Türkiye açısından durumu şöyle anlattı: "Türkiye açısından kısa vadede ilk etki, enerji ithalat faturasının belirgin biçimde yükselmesi olur. Türkiye, net enerji ithalatçısı bir ekonomi. Özellikle petrol, doğalgaz ve bunların elektrik, sanayi ve ulaştırma maliyetleri üzerinden enflasyona geçişi oldukça güçlü. TÜİK'in 2026 TUFİ ağırlıklarına baktığımızda ulaştırmanın sepetteki ağırlığı yüzde 16.62; konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtların ağırlığı ise yüzde 11.40. Bu nedenle enerji şoku önce akaryakıt, doğalgaz ve elektrik üzerinden doğrudan; ardından taşımacılık, lojistik ve üretim maliyetleri üzerinden dolaylı olarak fiyatlara yansır. Kısa vadede manşet enflasyonda güçlü bir yukarı yönlü baskı, orta vadede ise maliyet enflasyonu ile kur geçişkenliğinin birleştiği daha derin bir etki ihtimalini güçlendiriyor. Bu durumda enflasyon dinamiklerinde bozulma daha geniş ve kalıcı bir alana yayılabilir."

Prof. Dr. Nurullah GÜR

Savaş ortamında ekonominin rotası

ABD-İsrail-İran arasındaki savaş, küresel ekonomiyi sarsmaya devam ediyor. Savaşın gidişatı oldukça belirsiz. Piyasalar bir gün savaşın kısa süreceğine yönelik bir algıya kapılırken, ertesi gün en kötü senaryo üzerinden fiyatlama yapıyor.

ABD'nin Hürmüz Boğazı'nı açık tutmanın yöntemini bulamaması ve bazı Asya ülkelerinde petrol arzı sıkıntısının baş göstermesi, petrol fiyatlarının bir kez daha sıçramasına neden oldu. 100 doların üzerinde çıkan petrolün varil fiyatı, 85 dolara kadar geriledikten sonra bir kez daha üç haneli rakamları gördü. Uluslararası Enerji Ajansı, Orta Doğu'daki savaşın 'küresel petrol piyasası tarihinin en büyük tedarik kesintisine yol açtığı' uyarısında bulundu.

1970'lerdeki benzer bir stagflasyon yaşanabileceği endişesi var. Enerji, ekonominin her alanında hayati öneme sahip. Üretimi de ilgilendiriyor, hanelerin ısınmasını da. Dolayısıyla, enerji arzı azalınca hem iktisadi aktivite ivme kaybediyor hem de enflasyon artıyor. Yüksek enflasyon ve ekonomik yavaşlamanın aynı anda yaşandığı bu duruma stagflasyon adı veriliyor. Ekonomiler için baş etmesi en zor sorunlardan biri.

İçeriye potansiyel yansımalar

Jeopolitik gelişmeler, içeride bizim için enflasyonla mücadeleyi zorlaştırıyor. 2.5 yılı aşan bir süredir devam eden sıkı para politikası ile enflasyonun ateşini düşürmeye çalışıyoruz. Enflasyon yüzde 75'ten yüzde 30'a kadar geriledi. Ama enflasyon hedefin hep üzerinde kaldı. 2027'de enflasyonun hedeflendiği gibi tek haneye inmesi için bu yılki performans belirleyici olacak.

Bir yandan da reel sektör faiz oranlarının aşağıya inmesini dört gözle bekliyor. Uzun süredir devam eden yüksek faiz ortamı, özellikle imalat sanayinde düşük teknoloji sektörleri hırpalandı. Politika faizi bu süreçte yüzde 50'den yüzde 37'ye geriledi. Beklenti, faiz indirimlerinin devam etmesi yönündeydi. Savaş, faiz indirimlerine arz verilmesini kaçınılmaz kıldı. Yılın ilk iki ayında enflasyonun yüksek gelmesinin de bu kararda etkisi oldu.

Enflasyon ve cari açık kritik

Enerji fiyatlarındaki artışın enflasyonu yükseltme riski var. Merkez Bankası ekonomistlerinin geçen yıl yaptıkları bir araştırmanın sonuçlarına göre, Brent petrolün varil fiyatındaki 10 dolarlık artış yıllık enflasyon oranının 6 aylık dönemde 1.2 yüzde puan, 12 aylık dönemde ise 1.6 puan yukarı taşıyabiliyor. Cari açık ise 12 aylık dönemde 2.6 milyar dolar artabiliyor.

Merkez Bankası'nın 2026 için petrol fiyatındaki baz senaryosu, 60.9 dolardı. Eğer savaş uzar ve petrolün ortalama varil fiyatı 90 dolar civarında gerçekleşirse, enflasyon üzerindeki etki 3.6-4.8 yüzde puan seviyesine yükselir. Cari açığa ise 12 ayda 7.8 milyar dolarlık yukarı yönlü bir etki oluşabilir. Eşel mobil sistemi, enflasyon üzerindeki etkiyi 1.4-2.4 yüzde puan seviyesine indirebilir. Bu sistem, pompa fiyatlarının dalgalanmamasını hedeflese de cari açık üzerinde etkiye sahip değil.

Savaşın önce Merkez Bankası'nın enflasyon için 2026 yılı sonu tahmini yüzde 15-21 bandındaydı. Savaş, bu seviyelere ulaşmayı imkansızla yakın hale getirdi. Son aylarda kötüleşme eğiliminde olan cari açık artmaya devam edebilir. Cari açığın GSYH'ye oranı yüzde 1.9 seviyesinde. Halihazırda yönetilebilir seviyelerdeyiz. Bu oran yüzde 3.5-4 bandının üzerine çıkmamasını hedeflemeliyiz.

Ekonomik büyüme üzerine olası etkileri ise şu aşamada kestirmek zor. Savaşın ne kadar uzun süreceğine bağlı olarak enflasyon ve cari açığa oluşabilecek tahribat sonrasında faiz oranlarının ne zaman ve ne ölçüde aşağıya çekilebileceği iç piyasanın gidişatını belirleyecek. Dışarıda ise ihracat pazarlarımızın savaşın ne derece etkileneceğini takip edeceğiz. Şu an için büyüme üzerindeki olumsuz etkinin Türkiye özelinde daha sınırlı kalmasını bekleyebiliriz. Asıl dikkat etmemiz gereken yer önce enflasyon, sonra cari açık.

Hürmüz Boğazı'nda artan jeopolitik gerilim, yalnızca petrol fiyatlarını değil, küresel üretim zincirinin tamamını tehdit ediyor. LNG, petrokimya hammaddeleri ve gübre akışındaki olası kesintiler; sanayiden tarıma kadar uzanan geniş bir alanda maliyet krizinin ötesinde, çok daha derin bir 'arz ve bulunabilirlik' sorununa işaret ediyor.

Savaşın beklentilerden uzun sürmesi durumunda enerji, petrokimya, tarım, lojistik ve imalat sektörleri Hürmüz merkezli şoktan doğrudan etkilenecek. Uzmanlara göre işletmelerin arz kesintilerine karşı üretimde devamlılığı sağlayacak kadar güvenlik stoku oluşturması, tedarik kaynaklarını çeşitlendirmesi ve alternatif ticaret hatlarını devreye alması önem taşıyor.

KÜRESEL EKONOMİDE KIRILMA SENARYOLARI ARTTI

Asıl risk üretim zincirinde

ORTA Doğu'da tırmanan İran-İsrail gerilimiyle birlikte dünya ekonomisinin en kritik geçiş noktalarından biri olan Hürmüz Boğazı, yeniden küresel risklerin merkezine yerleşti. Ancak bu kez tehdit yalnızca petrol arzına yönelik değil. Boğaz, sıvılaştırılmış doğalgazdan (LNG) petrokimya hammaddelerine, gübrede rafine yakıtlara kadar modern ekonominin temel girdilerinin geçtiği ana arter konumunda. Bu nedenle Hürmüz'de yaşanabilecek bir aksama, enerji fiyatlarının ötesine geçerek üretim bantlarını, gıda arzını ve küresel ticaret akışını doğrudan etkileyebilecek çok katmanlı bir kriz potansiyeli taşıyor. Uzmanlara göre bu risk, klasik bir 'zam dalgası'ndan çok daha tehlikeli: Çünkü mesele fiyat değil, ürünün bulunabilirliği.

Yasar KAYA

TEMEL GİRDİLER SORUNU

Orta Doğu'daki gelişmeler, Hürmüz Boğazı'nın sadece bir enerji koridoru değil, küresel üretim sisteminin omurgası olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Körfez ülkeleri; LNG, LPG, petrokimya ürünleri ve gübre ihracatında dünya piyasasında belirleyici konumda bulunuyor.

Savaşın beklentilerden uzun sürmesi durumunda Hürmüz'de yaşanabilecek bir tıkanıklık;

- Katar'dan çıkan LNG'nin Avrupa ve Asya'ya ulaşmasını,
 - Suudi Arabistan ve BAE'nin LPG sevkiyatını,
 - Bölgedeki dev petrokimya tesislerinden çıkan plastik hammaddelerini,
 - Amonyak ve üre gibi tarımın temel girdilerini aynı anda sektete uğratabilir.
- Bu tablo, enerji krizinin ötesinde küresel ölçekte bir üretim krizi riskini gündeme getiriyor.

PETROKİMYA VE GÜBRE ŞOKU

Hürmüz'den geçen etilen, polietilen, polipropilen ve metanol gibi ürünler; ambalajdan otomotive, elektronikten tekstile kadar sayısız sektörün temel girdisini oluşturuyor. Bu ürünlerde yaşanacak bir kesinti, üretimin en alt halkasından başlayarak tüm zinciri etkileyebilecek bir domino etkisi yaratıyor.

Aynı şekilde Körfez ülkelerinin güçlü olduğu amonyak ve üre ihracatının aksamaması, tarım sektöründe ciddi bir kırılma anlamına geliyor. Gübre arzındaki daralma, yalnızca maliyetleri artırmakla kalmayıp doğrudan üretim miktarını da düşürebilir.

İstanbul Ticaret'e değerlendirmelerde bulunan Doç. Dr. Özgür Bayram Soylu, bu tabloyu şu sözlerle özetledi: "Petrol ekonominin kanyası, bu ürünler onun iskeleti ve sinir sistemidir. Kan kaybı yönetilebilir ama iskelet çökerse sistem yürüyemez hale gelir."

DOMİNO ETKİSİ: RAFTAN FABRİKAYA

Petrokimya türevlerindeki kesintinin

etkisi, enerji fiyat artışlarından farklı olarak çok daha derin ve zincirleme bir şekilde hissediliyor.

Soylu'ya göre süreç şu şekilde ilerliyor: ■ Plastik hammaddesi yoksa ambalaj üretilmiyor.

- Ambalaj yoksa lojistik aksıyor.
- Lojistik aksarsa raflar boş kalıyor.

Bu zincir; otomotiv, beyaz eşya, tekstil ve medikal ekipman gibi sektörlerde üretim bantlarının yavaşlamasına hatta durmasına yol açabiliyor.

Özellikle metanol tarafında İran'ın küresel üretimdeki rolü ve Çin'in bu kaynağa bağımlılığı dikkate alındığında, yaşanacak bir kesintinin dünyanın üretim merkezi üzerinde doğrudan etkili olabileceği belirtiliyor.

KRİZİN ADI ZAM DEĞİL, BULUNABİLİRLİK

Hürmüz'den geçen gübre akışının kesilmesi, yalnızca fiyat artışı anlamına gelmiyor. Bu durum küresel düzeyde doğrudan gıda arzını tehdit eden bir senaryoya dönüşebilir. İran'ın da diplomatik olarak elini güçlendirme adına bu durumu kullanabileceği ifade ediliyor.

Küresel ekonomi üzerinde beklentilerini açıklayan Soylu, olası senaryoda bu süreci şöyle tanımlıyor: "Bu bir zam hikayesi değil, bir bulunabilirlik hikayesi. Önce sebze ve meyve fiyatları artar, ardından tahıllar ve yem maliyetleri yükselir. Bu da et, süt ve yumurta fiyatlarına ikinci dalga olarak yansır."

Bu noktada ülkelerin gümrük vergilerini düşürmesi gibi klasik önlemlerinin yetersiz

kalacağı vurgulanırken, sorunun fiyat değil, fiziksel arz olduğu belirtildi.

KOBİ'LER BU KRİZDE NE YAPMALI?

■ Operasyonel stok yönetimi yaparak üretimde devamlılığı sağlayacak kadar stratejik güvenlik stoku oluşturmalı.

■ Tedarikçi çeşitlendirmesine gitmeli. Tek bir ülke veya bölgeye bağımlılık azaltılmalı; Orta Doğu'ya alternatif olarak Kuzey Afrika, Orta Asya ve ABD gibi farklı kaynaklarla bağlantı kurulmalı.

■ 'Uyuyan kontratlar' hazırlanmalı. Kriz anında devreye alınabilecek ön anlaşmalar (yedek tedarik sözleşmeleri) önceden yapılmalı.

■ Ortak satın alma modelleri geliştirmeli. Aynı sektördeki firmalar bir araya gelerek toplu alım yapmalı, maliyet ve tedarik riski paylaşılmalı.

■ Lojistik alternatiflerini planlamalı. Deniz yolu riskine karşı kara ve demiryolu gibi alternatif güzergâhlar önceden analiz edilmeli.

■ Forward ve hedge araçlarını kullanmalı. Emtia fiyatlarındaki oynaklığa karşı vadeli sözleşmelerle maliyetler sabitlenmeli.

■ Ürün ve üretim esnekliğini artırmalı.

Daha az hammadde kullanan, alternatif girdilerle üretilen ürünlere yönelim sağlanmalı.

■ Nakit akışını güçlendirmeli. Olası maliyet artışları ve tedarik gecikmelerine karşı likidite tamponu oluşturulmalı.

■ Dijital tedarik takibi kurmalı. Stok, sipariş ve tedarik süreçleri anlık izlenmeli; erken uyarı sistemleri devreye alınmalı.

Tedarik için Türkiye alternatif olabilir

Hürmüz Boğazı'nda yaşanan tıkanıklığın, jeoekonomik sistemdeki yapısal kırılganlığı gözler önüne serdiğini belirten İstanbul Ticaret Üniversitesi Uluslararası Ticaret Bölüm Başkanı Doç. Dr. Cihat Köksal, küresel piyasaların yalnızca petrol fiyatlarına odaklanmasının eksik bir perspektif olduğunu vurguladı. Boğazdan geçen ticari trafiğin kompozisyonuna dikkat çeken Köksal, "Trafiğin sadece yüzde 20'si ham enerji kaynağıyken, kalan yüzde 80'lik kısım küresel sanayinin can suyu niteliğindeki ara mallardan oluşuyor" tespitinde bulundu.

Doç. Dr. Cihat Köksal

GIDA ENFLASYONU UYARISI

Krizin tarım ve gıda tarafındaki hasarı da tablonun bir diğer kritik boyutu olarak öne çıkıyor. Küresel azotlu gübre ticaretinin yüzde 35'inin ve kükürt arzının yüzde 45'inin Hürmüz Boğazı'ndan geçtiğini belirten Köksal, bu darboğazın tarım sektöründe hasat kaybı ve nihayetinde kalıcı gıda enflasyonu olarak doğrudan sofralara yansiyebileceğini aktardı.

Navlun maliyetlerinin 10 katına çıktığı mevcut konjonktürde Asya merkezli tedarikin riskli ve maliyetli

hale geldiğine işaret eden Köksal, Avrupa Birliği merkezli şirketler için üretim üslerini yakınlaştırma (nearshoring) stratejisinin artık bir zorunluluk olduğunu vurguladı. Bu yeniden yapılanma sürecinde Türkiye'nin, Polonya ve Romanya ile birlikte stratejik bir yatırım merkezi olarak öne çıktığını belirten Köksal, atılması gereken adımları şu sözlerle özetledi: "Türkiye için temel öncelik, bu lojistik avantajı, hammadde güvenliğini sağlayacak Ceyhan Petrokimya Endüstri Bölgesi ve Filyos gibi entegre projelerle destekleyerek bu jeopolitik krizi kalıcı bir jeoekonomik kazanıma dönüştürmek olmalı."

Kritik kırılma senaryoları

Doç. Dr. Özgür Bayram Soylu, piyasaları bekleyen 'yeni normal' senaryolarını şu kritik başlıklarla özetledi:

■ Gecikmeli enflasyon dalgası: Petrol şoku anlık enflasyon yaratır; petrokimya şoku ise 3-9 ay gecikmeli ama daha kalıcı bir enflasyon dalgası üretir.

■ Sessiz resesyon riski: Üretim bantlarının yavaşlamasıyla 'fiyatlar yüksek ama üretim düşük' paradoksu oluşur; stagflasyon benzeri yapı.

■ Gıda jeopolitiği dönemi: Gübre arzı daralırsa ülkeler ihracat kısıtlarına gider, gıda ticareti siyasallaşır.

■ Yeni tedarik haritaları: Orta Koridor, Afrika ve Rusya hattı alternatif olarak öne çıkar; ancak kısa vadede kapasite yetersiz kalır.

■ Sanayide 'hammadde enflasyonu' çağı: Enerji maliyetinden daha belirleyici bir faktör olarak ara mal krizi öne çıkar.

■ Elektrikli araç paradoksu: Petrol pahalılaştıkça elektrikli araç talebi artar ama batarya ve plastik türev maliyetleri yükseldiği için araç fiyatları düşmez, aksine artabilir.

■ Finansal piyasalar tepkisi: Enerji hisseleri yükselirken, sanayi ve tüketim hisselerinde marj daralması kaynaklı satış baskısı oluşturabilir.

Gıda israfında fatura enflasyon olarak çıkıyor

Gıda israfındaki artış, enflasyonu yükselten ekonomik ve toplumsal bir sorun haline geldi. Akademisyenler, ihtiyaç fazlası satın almanın talep baskısını artırdığını, tarladan sofraya uzanan kayıp zincirinin faturasının hem tüketiciye hem ekonomiye çıktığını söylüyor.

TÜRKİYE’de gıda israfı artık yalnızca bir tüketim alışkanlığı sorunu değil, talep baskısını artırarak fiyatları yukarı çeken doğrudan bir enflasyon dinamiğine dönüştü. Uzmanlar, belirsizlik, indirim psikolojisi ve plansız alışverişle büyüyen ihtiyaç fazlası satın alma davranışlarının hem hane bütçesini zayıflatıldığını hem de piyasa üzerinde görünmez bir maliyet oluşturarak enflasyonist baskıyı derinleştirdiğini vurguluyor.

TALEBİ ARTIRAN PSİKOLOJİK FAKTÖRLER

İstanbul Ticaret Üniversitesi Ekonomi ve Finans Uygulama Araştırmaları Merkezi Müdürü Prof. Dr. Elçin Aykaç Alp, tüketicilerin çoğu zaman mevcut ihtiyaçlarına değil, geleceğe dair beklentilerine göre hareket ettiğini söyledi. Fiyat artışı beklentisinin ve kampanyaların yarattığı etkinin, talebin kısa sürede doğal seviyesinin üzerine çıkmasına yol açtığına dikkat çeken Prof. Dr. Alp, bu durumun hem ürün bulunurluğunu hem de fiyat dengesini bozarak ek bir enflasyonist baskı yarattığını vurguladı. Prof. Dr. Alp, satın alınan fakat tüketilmeyen gıdanın yalnızca bireysel

Sena SORKUN

bir kayıp olmadığını belirterek, “Tarladan sofraya kadar uzanan zincirdeki kayıpların maliyeti tüketiciye geri dönüyor. Tüketici sadece sepete koyduğu ürünü değil, kaybolan kısmın da bedelini ödüyor. Böylece israf, örtük bir maliyet yaratıyor” dedi.

KAYGI RASYONELLİKTE UZAKLAŞTIRIYOR

İstanbul Ticaret Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi’nden Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Kuş ise özellikle belirsizlik dönemlerinde tüketicilerin kontrol hissini korumak için daha fazla ürün satın aldığını belirtti. Bu davranışın psikolojik bir savunma mekanizması olduğunu ifade eden Kuş, şunları söyledi: “İndirim ve fırsat algısı da rasyonel karar vermeyi zorlaştırıyor. Hedonik yani haz odaklı tüketim motivasyonu yüksek bireyler, çoğu zaman ‘indirim kaçırma’ duygusuyla gereğinden fazla ürün satın alıyor. Bu durum hem ev içi israfı büyütüyor hem de toplam talebi yapay biçimde artırarak fiyatlar üzerinde baskı oluşturuyor.”

“İndirim kaçırma” güdüsünün tüketicinin karar verme mekanizmasını rasyonel zeminden uzaklaştırdığını belirten Kuş, bunun gıda israfını doğrudan artırdığını söyledi. Bazı bireyler için alışverişin ürünün işlevinden çok haz, heyecan ve fırsat yakalama duygusu etrafında

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Kuş

şekillendiğini ifade eden Kuş, bu hedonik tüketim motivasyonunun kişiyi kısa sürede tüketmeyeceği miktarda gıda almaya yönlendirdiğini kaydetti.

Araştırmalarında duygusallığı yüksek bireylerde hedonik tüketimin daha güçlü olduğunu gözlemlediklerini dile getiren Kuş, “Bu kişiler kısa vadeli hazzı odaklandıkları için uzun vadeli ihtiyaçlarını doğru tahmin edemezler” dedi. Kuş, hedonik motivasyonla yapılan alışverişlerde tüketicilerin ‘indirimli’, ‘fırsat’ ya da ‘evde bulunsun’ gerekçeleriyle gereğinden fazla ürün satın aldığını, fazla alınan ürünlerin evde doğru yönetilemediğinde hızla israfı dönüştüğünü belirtti. Kuş, Türkiye’deki yüksek gıda israfının önemli bir bölümünün arkasında da bu haz odaklı, plansız satın alma davranışının yer aldığını söyledi.

İstanbul Ticaret Üniversitesi Psikoloji Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Eda Nur Çapkan Altun da fazla satın alma davranışının temelinde ‘kaybetme korkusu’ bulunduğuna ve promosyonların beynin ödül sistemini harekete geçirerek anlık haz yarattığına dikkat çekti. Altun, tasarruf amacıyla yapılan stoklamanın, çoğu zaman bozulma kaynaklı israfı dönüştüğünü belirterek, “Nominal kazanç, reel kayba dönüştüğünde fiyatlar üzerindeki baskı daha da güçleniyor” dedi.

Dr. Öğr. Üyesi Eda Nur Çapkan Altun

BUZDOLABI ENVANTERİ VE KÜÇÜK AMBALAJLAR

Altun, farkındalık sonrasında dürtme temelli ve planlama odaklı adımların devreye girmesi gerektiğini de vurguladı. Süpermarketlerde küçük boy ambalajların göz hizasına yerleştirilmesi, buzdolabında ‘önce bunu tüket’ bölümü oluşturulması, son kullanma tarihi etiketlerinin daha anlaşılır hale getirilmesi, haftalık

Dünyada gıda kaybının boyutu

Perakendeye ulaşmadan kaybolan gıda

%13.2

Hane, restoran ve perakende aşamalarında israf

%19

Perakende öncesi kayıp

1.25 milyar ton

Kaynak: FAO, UNEP

menü planlaması ve buna bağlı alışveriş listesi oluşturulması gibi uygulamaların etkili olabileceğini söyledi. Dijital araçlarla buzdolabı envanteri takibinin yaygınlaşmasının da yararlı olacağını belirten Altun, “Sosyal norm mesajları ve topluluk düzeyinde gıda paylaşım ağları hem israfı azaltabilir hem de sosyal bağları güçlendirebilir. Kalıcı değişim için tek tek müdahaleler yeterli değil. Görselleştirme, planlama araçları, sosyal normlar ve çevresel düzenlemelerin bir arada kullanılması gerekiyor” dedi.

ÖNCE TÜKET BÖLÜMÜ OLMALI

Uzmanlara göre gıda israfıyla mücadelede ilk adım farkındalık yaratmak. Buzdolabında ‘önce tüket’ bölümü oluşturulması, küçük ambalajlı ürünlerin göz hizasına yerleştirilmesi, sadeleştirilmiş son kullanma tarihi etiketleri gibi dürtme temelli uygulamalar, tüketim davranışını olumlu yönde etkileyebilir. Dijital buzdolabı envanteri uygulamalarının yaygınlaşması ve mahalle ölçeğinde gıda paylaşım ağlarının güçlendirilmesi, hem israfı hem de ekonomik yükü azaltabilecek stratejiler arasında yer alıyor.

40 meslek koluna yeterlilik şartı

ÇALIŞMA ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlara yönelik Mesleki Yeterlilik Belgesi zorunluluğunu düzenleyen yeni bir tebliğ yayımladı. Yayımlanan tebliğe göre, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından standardı belirlenmiş ve

ekli listede yer alan mesleklerde çalışanların, MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi’ne sahip olmaları zorunlu olacak. Belgesi bulunmayan ve muafiyet kapsamında yer almayan kişiler, tebliğin yayım tarihinden itibaren 12 ay sonra bu işlerde çalıştırılmayacak.

Pan Avrupa Akdeniz tercihli menşe kümülasyonu genişledi

TİCARET Bakanlığı tarafından hazırlanan ‘Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı Kapsamı Tercihli Menşe Kuralları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’, Resmi Gazete’de yayımlandı. Yönetmelik, Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesi kararıyla tadil edilen Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel

Konvansiyonu kapsamındaki tercihli menşe kurallarının uygulanmasına dair usul ve esasları düzenliyor. Buna göre, Sırbistan, Moldova ve Mısır, Türkiye’nin bölgesel konvansiyon kapsamındaki tercihli

menşe kurallarını uyguladığı ülkelere dahil edildi. Öte yandan, İkili Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik’in bazı hükümleri yürürlükten kaldırıldı.

Çin ekonomisi 2026 planları

Çin’in ulusal temsilciler meclisi, Ulusal Halk Kongresi bir hafta süren yıllık toplantısını geçtiğimiz günlerde gerçekleştirdi. Bu toplantının dışarıdan izleyenler için önemi, ülke ekonomisi için ilgili yılın hedeflerini içeren Hükümet Çalışma Raporu’nun açıklanması.

2026 büyüme hedefi

Son 3 yıldır ‘yüzde 5 dolayında’ olarak belirlenen ekonomik büyüme hedefi, çalışma raporunda 2026 için ‘yüzde 4.5-5 aralığında’ ama daha iyisi için de çabalanacak’ olarak açıklandı. Bu, esas olarak yerel yönetimler üzerindeki büyüme sağlama baskısını biraz azaltmak ama çok da gevşetmemek anlamına geliyor.

Büyüme ve yerel yönetimler

Zaman zaman vurguladığımız gibi Çin ekonomisinde neyin olup neyin olmayacağı yerel yönetimlerin faaliyetlerine bağlı. Ülke kamu harcamalarının yüzde 90 dolayında bir bölümü yerel yönetimler tarafından gerçekleştiriliyor; merkezi yönetim savunma ve dış politika gibi alanlarda harcamaları üstleniyor. Merkezin planları ile yerel yönetimlerin faaliyetleri arasındaki bağı performans değerlendirme sistemi kuruyor. Sorumlu oldukları bölgenin başta ekonomik büyüme olmak üzere ekonomik ve sosyal göstergelerini en çok artıranların terfi olanakları en çok artıyor. Bu da yerel yönetimleri bir büyüme yarışı içine sokuyor. Yerel yönetimler arasındaki büyüme yarışı, Çin ekonomisinin ana motorlarından biri ama aynı zamanda birçok sorunun da kaynağı. Büyüme hedefinin biraz da olsa düşürülmesinin nedeni, bu yıl bu sorunların üzerine gidilmenin hedeflenmesi gibi görünüyor.

Büyüme yarışının sakıncaları

Yerel yönetimler büyüme yarışı içinde büyümenin ne pahasına olursa olsun büyüme yaklaşımına kayabiliyor, ekonomiyi canlandırmak için verimsiz yatırımlar yapabiliyorlar. Merkezi yönetimin uzun dönemli ve yıllık planları ise kaliteli büyüme, teknolojik gelişmeye dayalı büyüme öngörüyor. Büyüme yarışındaki yerel yönetimlerin özellikle merkezi yönetimin öncelikli olarak belirlediği sektörlerde şirketleri kendi bölgelerine çekmek, bölgelerinde yeni şirketler kurulmasını sağlamak için vergi avantajları, ucuz arazi, finansal destekler alanında da yarışa giriyorlar. Bu da bu sektörlerde fazla kapasite oluşumuna yol açabiliyor. Öte yandan, yerel yönetimler bölgelerindeki şirketleri her pahasına desteklediklerinden ve batmalarına izin vermediklerinden şirketler arasında sektörü zayıflatan ölümüne rekabet hali gelişiyor. Plan bu yıl teşvik ve yatırım faaliyetleri üzerinde bu tür gelişmeleri önleyecek düzenlemeler öngördüğünden yerel yönetimlerin politika alanları daralacak. Büyüme hedefindeki ufak düşüş, bunun için alan açmayı hedefliyor görünüyor.

Büyüme ve ihracat

Daha önce değindiğimiz gibi 2025 yılı büyüme hedefi, tüketim harcamalarının ivmesizliği ve yatırım harcamalarının düşmesi, yani iç talep zayıflığına karşın, ihracattaki canlılık sayesinde tutmuştu. Bu yıl tüketim ve yatırımlarda durum farklı görünmüyor. Yerel yönetimlerle ilgili düzenlemelerin de yüküne karşın büyüme hedefinde ufak bir değişiklik yapılması yönetimin ihracattaki canlılığın sürecini düşündüğünü gösteriyor.

Suyu verimli kullanan kazanacak

Uğur Büyükhacıoğlu-Su Tasarrufu ve Verimliliği Derneği Genel Başkanı: Ulusal Su Planı (2026–2035), Türkiye’de su yönetiminde yeni bir dönemi başlattı. Artık su sektörü bazı yönetiliyor; sanayi, tarım ve şehirler için ayrı hedef ve sorumluluklar belirleniyor. “Kullanan öder, kirlüten öder” yaklaşımı güçleniyor ve verimlilik gönüllülüğünden çıkarak zorunlu hale geliyor. Bu plan, yalnızca bir çevre belgesi değil; Türkiye’nin kalkınma hedeflerine hizmet eden stratejik bir belge.

Uğur
Büyükhacıoğlu

Planla birlikte sanayi tesisleri su kullanımını ölçmek zorunda kalacak, verimlilik hedefleri konulacak, atık su geri kazanımı teşvik edilecek ve denetimler artacak. Artık, “Suyu ne kadar verimli kullanıyorum” dönemi başlıyor. Sanayide yapılacak her iyileştirme hem suyu koruyor hem de ekonomiyi destekliyor. Türkiye’nin sanayide su verimliliği potansiyeli yüksek; mevcut verimlilik seviyesi düşük, atık su geri kazanımı sınırlı olsa da modern ekipman ve genç altyapı sayesinde hızlı bir ilerleme mümkün. Altını çizmek

gerekir ki bu görevler sanayi için bir yük değil, doğru uygulandığında ciddi bir rekabet avantajı. Dünya ile kıyaslandığında Türkiye hâlâ AB seviyesinde olmasa da hızlı ilerleme potansiyeline sahip. Mevzuatın uygulanması, stratejilerin hayata geçirilmesi ve teknolojik yatırımların artırılması halinde kısa ve orta vadede sanayide kayda değer ilerlemeler sağlanabilir. Su verimliliği artık bir maliyet değil, stratejik bir yatırımdır. Gelecekte rekabetin en önemli parametrelerinden biri su olacak. Suya sahip olan değil, suyu verimli kullanan kazanacak.

Sanayide su kullanımını 2030’a kadar yüzde 30 azaltılacak

Su stresi yaşayan ülkeler kategorisinde bulunan Türkiye, Ulusal Su Planı’nı uygulamaya başladı. Plana göre endüstri alanında su kullanımının 2030 yılına kadar yüzde 30 oranında azaltılması öngörülmüyor. İş dünyasının, yeşil altyapı yatırımlarından atık su arıtma tesisleri kurulmasına kadar birçok düzenlemeye uyum sağlaması gerekiyor.

TÜRKİYE, 2007 yılından bu yana sıcaklığın sürekli arttığı ülkeler arasında yer alıyor. Su Yönetimi Genel Müdürlüğü verilerine göre 2030’a kadar sıcaklık artışının 1.75 derece olması beklenirken, bu durumun da kullanılabilir su potansiyelini 90.9 milyar metreküp daha aşağı çekeceği öngörülmüyor. İklim değişikliği, artan nüfus, tarım ve endüstrinin su kaynakları üzerindeki baskısını azaltmak için harekete geçen Türkiye, 2026-2035 yılları arasında izleyeceği su yönetim politikasını geçtiğimiz günlerde kamuoyu ile paylaştı. Ulusal Su Planı ile endüstri alanında su kullanımının 2030 yılına kadar yüzde 30 oranında azaltılması öngörülmüyor. İş dünyası da yapay zeka tabanlı su kaynak yönetimi, atık su tesislerinin çeşitlendirilmesi, yağmur suyu hasadının verimli kullanılması gibi sorumlulukları yerine getirerek Ulusal Su Planı’na destek olacak. Plana göre yüksek su tüketimi gerçekleştiren sektörler, iyi uygulama örnekleri ile desteklenecek; suyun geri kazanımı ve kullanımı tüm sektörler için belirleyici rol oynayacak.

BELİRLENEN ÇERÇEVE

Ulusal Su Planı’na göre üretim sektöründe faaliyet gösteren işletmeler; ekipman temizliklerinde kullandıkları su miktarından artırlmış suyu üretimlerinde ne kadar kullandıklarına kadar pek çok alanda sorumluluk olacak. Üretim sektörü; üretim planlamasının iyileştirilmesi, su tasarrufu sağlayan eylem planlarının oluşturulması, yağmur suyu hasadının değerlendirilmesi, kapalı çevrim soğutma sistemlerinin kullanılması, buhar sistemlerinin iyileştirilmesi, temiz üretim teknolojilerinin ve verimlilik tedbirlerinin iyileştirilmesi gibi kalemlerle su verimlilik politikasında elini taşın altına koyacak. Bu şekilde 2030 yılına kadar yüzde 30, 2050 yılına kadar da yüzde 50 oranında su tasarrufu mümkün olacak.

ALTERNATİF SU KAYNAKLARI

İş dünyası, özellikle yağmur sularının, artırlmış atık suların kullanımı ile su verimliliği politikasına katkı sağlayacak. Alternatif su kaynakları olarak görülen bu kaynaklar ile tatlı su tüketimi azalacak ve kaynak verimliliği sağlanacak. Atık suları ileri dönüşüm ile yeniden kullanan kuruluşlara yüzde 100’e kadar teşvik verilecek. Ayrıca su yönetiminde veri ve izleme sistemlerinin geliştirilmesi, planın önemli bileşenlerinden birini oluşturuyor. Bu anlamda iş dünyasının üretim tesislerinde dijital su izleme ve raporlama sistemlerine ağırlık vermesi, işletmelerini bir adım öne çıkaracak. İş dünyasından beklenen ödevlerden biri de su risklerinin kurumsal sürdürülebilirlik stratejisine entegre edilmesi olacak.

HAVZA BAZLI SU YÖNETİMİ

Planda, iş dünyasını etkilemesi öngörülen bir diğer gelişmenin de havza bazlı su yönetimi olması bekleniyor. Su yönetiminin havza bazlı yapılması yaklaşımının bazı bölgelerde sanayi su tahsislerinde yeniden düzenleme yapılmasını beraberinde getireceği düşünülüyor. Plana göre Tarım ve Orman Bakanlığı ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Havza Master Planları güncellenecek, havza bazlı Hidrojeolojik Etüt Raporları hazırlanacak. Ayrıca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve yerel yönetimler sorumluluğunda İçme Suyu, Atıksu ve Yağmur Suyu Master Planları güncellenecek.

IoT TABANLI ÖLÇÜMLER

Su kaynakları yönetiminde düzenli ve güncel veri üretilmesine ilişkin teknolojik altyapının iyileştirilmesi için de çeşitli çalışmalar yapılacak. Planın iş dünyasını etkileyecek önemli gelişmelerinden biri olan bu hedef doğrultusunda, çeşitli sektörlerin su yönetimi konusunda dijital yatırımlarını güçlendirmeleri gerekecek. Buna göre sektörel su kullanımlarında sürekli ve güvenilir veri elde edilmesini teminen su çekimi, iletimi, dağıtım, tüketimi ve deşarj süreçlerinde kullanılan yazılım sistemleri, IoT tabanlı sensör ve ölçüm cihazlarının sayısı artırılacak.

ULUSAL SU BİLGİ SİSTEMİ

Akıllı su yönetimi için iş ve dijital ekosistemin geliştirilmesi ile suyun verimli kullanılması sağlanmaya çalışılacak. Su kaynakları ile atık suların kalite ve miktarına ilişkin verilerin toplanması ve değerlendirilmesi amacıyla e-devlet entegrasyonlu Ulusal Su Bilgi Sistemi kurulacak. Su kalitesi ve miktarının tespitine yönelik dijital ikiz, yapay zeka ve uzaktan algılama teknolojilerinin geliştirilmesi ile ilgili yatırımlar önümüzdeki dönemde iş dünyasının gündeminde olacak.

YEŞİL ALTYAPI ÇALIŞMALARI

Yeni plan çerçevesinde iş dünyasının dikkati, aynı zamanda yeşil altyapı çalışmalarında olacak. Zira su yönetimine ilişkin yatırımların etkin şekilde işletilmesinin sağlanması için iş dünyasından atık su tesislerini alternatif enerji kaynakları modeline göre işletmesi istenecek. Ayrıca söz konusu tesislerin net sıfır enerji modeli ile çalışması da planın diğer adımlarından birini oluşturuyor. Teknik olarak uygun yerlerde yağmur suyu ve atıksu toplama hatları ayrıntı sistem olarak projelendirilecek. İş dünyasının sudan elde ettiği geliri, yine su yatırımlarında kullanması bir diğer sorumluluğu olacak.

ULUSAL SU PLANI YÜRÜRLÜKTE

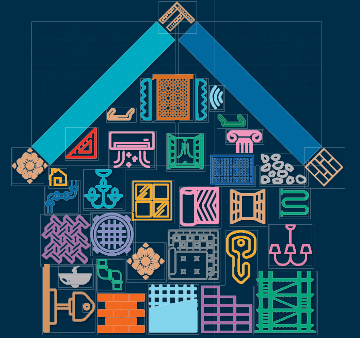
Stratejik bir hamle

Geçtiğimiz hafta açıklanan Ulusal Su Planı ile ilgili ev ödevleri hakkında konuşan iş dünyası temsilcileri, suyun kritik bir kaynak olduğunu ifade ederek, bu adımı ‘stratejik bir hamle’ olarak nitelendirdi. İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçıvan, “Türkiye’nin su kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir yönetimi açısından son derece stratejik bir hamle. Aynı zamanda hem yer altı hem de yer üstü su kaynaklarının geleceğe güvenle aktarılması için hazırlığı yürütülen Su Kanunu için de kritik bir öncül adım. Güçlü bir farkındalık oluşturabilmek için önümüzdeki günlerde bu konuda önemli bir projeyi kamuoyu ile paylaşarak hayata geçireceğiz” yorumunu yaptı.

BAU 2027

Münih - Almanya
11 - 15 Ocak 2027

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

İNŞAAT VE YAPI MALZEMELERİ SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİ BAU 2027’DE YERİNİZİ ALIN!

NEDEN BAU

- Dünyanın önde gelen inşaat yapı malzemeleri ve mimarlık fuarı
- 200.000 m² sergileme alanı
- 19 ihtisas salonu
- 2.260 katılımcı
- 190.000 ziyaretçi

TÜRKİYE MİLLİ STANTLARININ YER ALACAĞI İHTİSAS SALONLARI

- Kimyasal Yapı Malzemeleri
- Kapı, Pencere, Kilit Sistemleri, Bağlantı Parçaları, Güvenlik Sistemleri
- Mimari Yapı Malzemeleri, Bağlantı Çözümleri ve Kaplama Malzemeleri

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar web sayfasında ve Türkiye Milli İştirak Kataloğunda firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri hakkında bilgilendirme

Teşekkür eder, saygılar sunarız.

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Akif Gönüllü

0212 455 61 19
0530 931 31 08
akif.gonulcu@ito.org.tr

Esra Yılmaz

0212 455 65 10
0530 874 89 73
esra.yilmaz@ito.org.tr

Zeynep Ülker

0212 455 61 09
zeynep.sengul@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @ito @itokurumsal

Enerji kriziyle direksiyon elektrikliye kırılıyor

Hürmüz Boğazı'nda yaşanan kriz, fosil yakıt düzeninin ne kadar kırılgan olduğunu bir kez daha ortaya koyarken; elektrikli araçlar ve yenilenebilir enerji artık seçenek değil, zorunluluk haline geliyor. Küresel satışlarda elektrikli ve hibrit araçlar, fosil yakıtlı araçları uzun bir süredir geride bırakıyor.

ORTA Doğu'daki çatışmaların Hürmüz

Boğazı'ndaki taşımacılığı durma noktasına getirmesi, küresel enerji arzını sarsarak fosil yakıtlara dayalı sistemlerin jeopolitik krizlerde ne denli kırılgan olduğunu bir kez daha ortaya koydu.

Petrol ve gazın çıkarımından tanker taşımacılığına ve uluslararası ticaret hatlarına uzanan zincirde yaşanan her aksamada dünya ekonomisinin nasıl etkilendiğine dikkat çekilirken, Yenilenebilir Enerji Politikaları Ağı (REN21) İcra Direktörü Rana Adib, bölgedeki savaşın fosil bağımlılığının 'ne kadar hızlı fiyat şoklarına ve ekonomik belirsizliğe dönüşebileceğini' açıkça gösterdiğini söyledi. Adib, yenilenebilir enerji sistemlerinin kurulduktan sonra yakıt maliyetini ortadan kaldırarak fiyatları istikrarlı hale getirdiğini vurguladı. Bu gelişmeler, elektrikli araçların ve yenilenebilir enerji çözümlerinin önemini bir kez daha gözler önüne serdi.

BAĞIMSIZLIK İÇİN ÖNEMLİ

Güneş, rüzgar, hidroelektrik gibi kaynakların, uluslararası tedarik rotalarına veya jeopolitik gerilimlere bağlı olmaksızın enerji sağlayabilmesi ülkeler için avantaj olarak gözüküyor. Bu nedenle güneş panelleri ve rüzgar türbinleri gibi yatırımlar, sadece iklim politikasının değil, aynı zamanda uzun vadeli enerji güvenliği stratejisinin de temel bir unsuru olarak görülmeye başlandı.

Taşımacılık sektörü özellikle otomotiv, küresel petrol talebinin büyük kısmını oluşturuyor ve petrol arz şoklarından en çok etkilenen alanların başında geliyor. Elektrikli araçlar, fosil yakıtlı muadillerine göre enerji arz güvenliği boyutunda önemli avantaj sunuyor. Elektrikli otomobiller, benzin veya dizel yerime elektrikle çalıştırları için ulaşım sektörünü petrol bağımlılığından kurtarma potansiyeline sahip. Üstelik elektrik, petrol gibi tek bir emtiadan değil, her ülkenin kendi karışımından üretilebiliyor (yerli kömür veya doğalgaz, nükleer ya da giderek artan oranda güneş ve rüzgar enerjisinden). Bu da ülkeleri elektrik üretiminde daha bağımsız kılıyor.

2 MİLYON VARİLE YAKIN TASARRUF

Elektrikli araç kullanıcıları, jeopolitik kriz anlarında petrole erişimin kısıtlanması veya fiyatının fırlaması durumunda dahi araçlarını çalışır halde tutabiliyor. Ember'in son raporuna göre, küresel elektrikli araç filosu 2025 yılında günlük 1.7 milyon

varil petrol tüketimini önledi.

Bu miktar, İran'ın günlük petrol ihracatının yaklaşık yüzde 70'ine denk geliyor.

Dünyada geçen yıl devreye giren güneş enerjisi kapasitesinin üreteceği elektriğin, Hürmüz Boğazı'ndan taşınan tüm LNG (doğalgaz) miktarını ikame etmeye yetebileceği hesaplanıyor. Bu veriler, elektrifikasyon ve yenilenebilir enerji teknolojilerinin halihazırda fosil yakıt arzındaki dar boğazların etkisini hafifletmeye başladığını gösteriyor.

20 MİLYON EŞİĞİ AŞILDI

Son dönemde hızla yaygınlaşan elektrik araç satışlarının krizlerle birlikte daha da ivme kazanacağı belirtiliyor. 2024 yılında dünya genelinde 17 milyonu aşkın elektrikli otomobil satıldı. Bu rakam, dünya çapındaki toplam otomobil satışlarının yüzde 20'sinden fazlasına tekabül ediyor. 2025'te ise rakam 20 milyonu aştı. Çin, Avrupa ve Kuzey Amerika elektrikli araç pazarında başı çekerken, Asya ve Latin

Amerika'daki gelişen ekonomilerde de satışlar hızla artıyor. 2024'te gelişmekte olan Asya ve Latin Amerika ülkelerinde elektrikli araç satışları yüzde 60'tan fazla artarak 600 bin adede yaklaştı.

YAKIT DEĞİL TEKNOLOJİ DE DEĞİŞİYOR

Otomotiv Uzmanı Murat Boyacıoğlu, Hürmüz Boğazı'nda yaşanan gelişmelerin enerji ile ulaşım arasındaki bağın ne kadar önemli olduğunu gösterdiğini belirterek, bu nedenle artık sadece araçların yakıtının değil, kullanılan teknolojinin de değiştiğini söyledi. Jeopolitik gerilimlerin, fosil yakıta dayalı ulaşım sistemlerinin ne kadar kırılgan olduğunu gösterdiğini vurgulayan Boyacıoğlu, şöyle devam etti: "Enerjiyi kendiniz üretmiyorsanız ve dışa bağımlıysanız bu tür krizlerden doğrudan etkileniyorsunuz. Günümüzde belirleyici unsurun başında enerji fiyatları geliyor. Avrupa bu süreçte hazırlıklı yakalandı. Ukrayna savaşı sonrası özellikle Almanya başta olmak üzere yeşil enerji yatırımları ve teşvikler hızlandı. Elektrikli araçlar yalnızca çevreci bir tercih değil, aynı zamanda stratejik bir zorunluluk haline geldi. Elektrikli ulaşımın ülkeleri dış şoklara karşı daha dirençli hale getirdiği görüldü. Öte yandan, küresel tedarik zincirinde yeni bir kriz yaşanmaması halinde Türkiye'nin yerli otomobili Togg'un yeni modelleri pazarda önemli bir potansiyele sahip olacak."

2025'in Elektrikli Otomobil Haritası

Türkiye	150 Bin adet
Avrupa	15 Milyon adet
ABD	6 Milyon adet
Çin	30 Milyon adet
Birleşik Krallık	1,5 Milyon adet
Norveç	800 Bin adet
Japonya	500 Bin adet
G. Kore	600 Bin adet
Küresel	58 Milyon+

Filo pazarında payı artıyor

Otomotiv Uzmanı Murat Boyacıoğlu, Avrupa'da elektrikli araçlarda ikinci el pazarının son dönemde belirgin şekilde büyüdüğüne dikkat çekerek, şöyle konuştu: "Desteklere rağmen AB bölgesinde sıfır elektrikli araçlara yönelik beklenen talebin oluşmadığını görüyoruz. Buna karşın ikinci el piyasasındaki hareketlilik dikkat çekici biçimde artmış durumda. Bu artışın en önemli nedenlerinden biri, sıfır elektrikli araç fiyatlarının yüksek seyretmesi. Bu durum özellikle 2-3 yaşındaki elektrikli araçlara olan talebi ciddi şekilde artırıyor. Ayrıca batarya teknolojilerindeki gelişmeler sayesinde ikinci el araçlara duyulan güvenin yükselmesi de pazarın büyümesini hızlandıran başlıca unsurlar arasında yer alıyor."

Türkiye'de de benzer bir dönüşümün başladığını vurgulayan Boyacıoğlu, "Türkiye'de elektrikli araç sayısı genel olarak artarken, özellikle filo pazarında elektrikli araçların payı her geçen gün daha da yükseliyor" dedi.

Otomobillerin Depo Dolum Maliyetleri

Araç türleri	Türkiye	Avrupa Birliği
Elektrikli araçlar	1100 TL - 1450 TL	18€ - 40€
Benzinli araçlar	2480 TL - 4960 TL	81,2€ - 131,95€
Dizel araçlar	2880 TL - 5760 TL	86€ - 139€
LPG'li araçlar	900 TL - 1800 TL	30,35€ - 66,66€

(Hesaplamalar 25.03.2026 tarihinde yapılmıştır)

CTT EXPO

Moskova / Rusya Federasyonu
26 - 29 Mayıs 2026

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

Desteğe
Esas Tutar
16.390 TL/M²

RUSYA FEDERASYONU, BAĞIMSIZ DEVLETLER TOPLULUĞU VE DOĞU AVRUPA'NIN ETKİN İNŞAAT EKİPMANLARI, TEKNOLOJİLERİ FUARI

CTT EXPO 2026

- İş ve İnşaat Makineleri, Yapı Malzemeleri Makineleri, Madencilik Makineleri, Yedek Parça ve Aksesuarları'na yönelik teknolojiler ve yenilikler
- 112.500 m² sergileme alanı
- 8 ülkeden 902 firma ve 66.000'den fazla profesyonel ziyaretçi
- İstanbul Ticaret Odası tarafından 2019 yılından itibaren düzenlenen Türkiye Milli İştirakinin yükselen başarı grafiği

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve temel aydınlatma
- Nakliye, gümrük, sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştiraki broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- Devlet desteğine ilişkin ilgili İhracatçı Birliği tarafından talep edilen dosya masrafı

KATILIM BEDELİ

Katılım Bedeli: 850 Euro / m²
Minimum katılım alanı: 12m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Akif GÖNÜLCÜ

0212 455 61 19
0530 931 31 08
akif.gonulcu@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr

Özlem KILIÇ SERTLİ

0212 455 65 12
0530 050 61 63
ozlem.kilic@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | itokurumsal

Lojistikte otonom sürüş dönüşümü

Küresel ticaretin genişlemesi ve e-ticaretin büyümesiyle hızlanan lojistik sektörü, giderek artan sürücü eksikliğiyle bir kırıma noktasına ulaştı. Sürücü eksikliği, teslimat sürelerinden maliyetlere kadar tüm sistemi zorluyor. Bu sorunun insan gücüyle otonom teknolojilerin entegre edilerek çözülebileceği belirtiliyor.

KÜRESEL ticaret hacminin genişlemesi ve e-ticaretin hızlı yükselişi, lojistik sektörünü büyütürken beraberinde kritik bir sorunu da getirdi. Özellikle karayolu taşımacılığında yaşanan sürücü açığı, artık geçici bir darboğaz olmaktan çıkarak sektörün yapısal kırılganlıklarından biri haline geldi. Artan taşıma talebine rağmen yeterli insan kaynağına ulaşılamaması, teslimat sürelerinden maliyetlere kadar sistemi zorlarken, operasyonel sürdürülebilirlik de riske girdi.

İstanbul Ticaret Odası'nın çalışma toplantılarında ise sektör temsilcileri, sorunun yalnızca kısa vadeli işgücü eksikliğinden ibaret olmadığına, yaşanan sürücü profiline de dikkat çekiyor. Uzun çalışma saatleriyle genç nüfusun sektöre ilgisinin giderek azalması, sürücü eksikliğini artıran nedenler arasında yer alıyor.

3.4 MİLYON SÜRÜCÜ EMEKLİ OLACAK

Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği (IRU) tarafından 25 ülkede gerçekleştirilen bir araştırma ise bu ülkelerde 3.6 milyon üzerinde kamyon şoförü açığı olduğunu ortaya koydu. Yakın gelecekte bu açığın Avrupa'da yüzde 14'e, Türkiye'de ise yüzde 18'e ulaşabileceği öngörülüyor. Öte yandan, yapılan bir araştırmaya göre 2029 yılında 3.4 milyon sürücü daha emekli olacak. Bunların yanı sıra dünya genelinde çalışan sürücülerin yüzde 31.6'sı 55 yaş üzerindeyken yaş ortalamaları da 44.5 seviyesinde. Bu oranlara karşılık gençlerin oranı ise yüzde 6.5 ile sınırlı kalıyor. Yine Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği'nin yaptığı araştırmaya göre ortalama her 10 firmadan 6'sı personel sıkıntısı yaşıyor.

Sektör temsilcileri, sürücü açığının kapatılması için mesleki eğitimin güçlendirilmesini, gençlerin sektöre yönlendirilmesini ve sürücü yaşının da revize edilmesini öneriyor. Ayrıca kadın istihdamının artırılması da çözümün önemli parçaları arasında gösteriliyor.

UZUN MESAFE İÇİN ÇÖZÜM

İstanbul Ticaret Üniversitesi Ulaştırma Sistemleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Mustafa Ilıcalı, otonom araçların, depo otomasyon

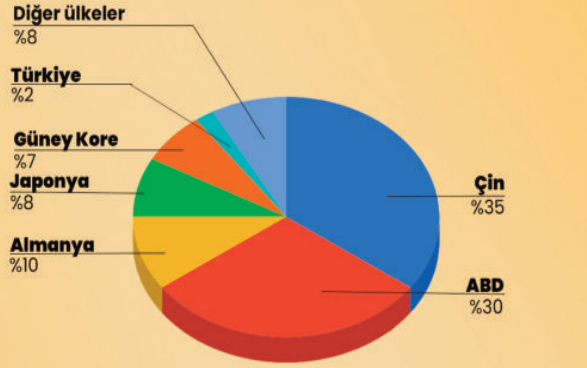
Tam Otonom Araçların Küresel Yükselişi

Yıllar	Araç miktarı
2020	8.000
2022	17.000
2024	20.000
*2026	25.000
*2030	120.000+

(* Yıl sonu tahminleridir)

Otonom Araç Teknolojisinde Lider Ülkeler

Türkiye, otonom araç teknolojilerinde kullanılan yazılım ve otomotiv parçalarının üretimiyle küresel tedarik zincirinde yer alıyor. Yerli girişimler ve Togg gibi projeler bu alandaki ihracat potansiyelini artırıyor.

En etkin çözüm hibrit yapı

Lojistik faaliyetlerin yalnızca araç sürüşünden ibaret olmayıp, yükleme-boşaltma, operasyon planlama, müşteri ilişkileri ve kriz yönetimi gibi birçok farklı süreçler içerdiğini belirten Prof. Dr. Mustafa Ilıcalı, "Gelecekte lojistik sektöründe en etkin çözüm olarak, farklı taşıma modlarının ve otonom sistemlerin entegre edildiği hibrit bir yapı öngörülmüyor. Bu modelde, uzun mesafeli taşımacılar demiryolu sistemleri ile gerçekleştirilirken, orta mesafelerde otonom kamyonlar devreye girecek. Son kilometre dağıtım ise insan destekli veya yarı otonom sistemler aracılığıyla sağlanacak. Bu yaklaşım, hem maliyetleri düşürecek hem de işgücü ihtiyacını optimize edecek" dedi.

Prof. Dr. Mustafa Ilıcalı

e-ihracat etkili oldu

İstanbul Ticaret Üniversitesi Ulaştırma Sistemleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Mustafa Ilıcalı, lojistik sektörünün, son yıllarda artan taleple birlikte ciddi bir işgücü açığı problemiyle karşı karşıya kaldığının altını çizdi. Prof. Dr. Ilıcalı, şunları söyledi: "Özellikle karayolu taşımacılığında sürücü bulma sorunu, sektörde operasyonel sürdürülebilirliği tehdit eden temel unsurlardan biri haline geldi. Bu durum yalnızca dönemsel bir problem olmayıp, demografik değişimler, çalışma koşullarının zorluğu ve genç işgücünün sektöre olan ilgisinin azalması gibi yapısal nedenlere dayanıyor. e-ticaret hacmindeki hızlı büyüme ile taşımacılık talebinin artması, mevcut işgücü açığını daha da derinleştirdi. Bu bağlamda, lojistik sektörünün geleneksel insan kaynağına dayalı yapısıyla büyümesini sürdürmesi giderek zorlaşıyor. Ortaya çıkan bu işgücü açığı, lojistik sektöründe otomasyon ve otonom sistemlere olan ihtiyacı doğrudan artırıyor. İşgücüne erişimde yaşanan zorluklar, firmaların operasyonel verimliliği artıracak ve insan bağımlılığını azaltacak teknolojik çözümlere yönlendiriyor."

Raylı sistemler otonoma geçmeye daha uygun

Otonom sürüş teknolojilerinin tam anlamıyla yaygınlaşmasının önünde bazı önemli engeller bulunduğunu vurgulayan Prof. Dr. Mustafa Ilıcalı, "Regülasyon eksiklikleri, altyapı yetersizlikleri, siber güvenlik riskleri ve karmaşık şehir içi trafik koşulları, otonom araçların kullanımını sınırlandıran başlıca faktörler. Bu nedenle otonom sistemlerin kısa vadede insan işgücünün tamamen yerini

almasa beklenemez. Demiryolu taşımacılığı ise otonom sistemlerin uygulanabilirliği açısından daha avantajlı bir alan. Sabit hat üzerinde gerçekleşen operasyonlar, kontrol ve yönetim süreçlerini kolaylaştırıyor. Yük taşımacılığında ise demiryolunun otonomlaştırılması, özellikle uzun mesafeli ve yüksek hacimli taşımacılar için önemli bir çözüm sunuyor" dedi.

YÖKAK'tan 5 yıllık 'tam akreditasyon'

İstanbul Ticaret Üniversitesi, Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda, Türkiye'deki sınırlı sayıda üniversitenin sahip olduğu 5 yıllık 'Tam Akreditasyon' statüsünü almaya hak kazandı.

ERTAN ERYILMAZ

YÜKSEKÖĞRETİM kurumlarında liderlik, yönetim ve kalite, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkının uluslararası standartlara uygunluğunu belgeleyen Kurumsal Akreditasyon Programı'nın (KAP) 2025 yılı sonuçları açıklandı. İstanbul Ticaret Üniversitesi, Yükseköğretim Kalite Kurulu'nun (YÖKAK) Mart 2026 Kurul Toplantısı'nda alınan kararla kalite güvencesi kültürünü kurumsallaştıran ve sürdürülebilir kılan yaklaşımıyla en yüksek başarı derecesi olan 5 yıllık 'Tam Akreditasyon' almaya hak kazandı.

SEÇKİN BİR BAŞARI

YÖKAK tarafından açıklanan verilere göre, bu dönemde toplam 39 üniversite tam ya da koşullu akreditasyon almaya hak kazanırken, 4 üniversiteye ilişkin

akreditasyon reddi kararı verildi. İstanbul Ticaret Üniversitesi, 'Tam Akreditasyon' alan 6 üniversiteden biri olma başarısını gösterdi. YÖKAK'ın paylaştığı son verilere göre, Türkiye genelindeki 208 yükseköğretim kurumu arasında halihazırda 34 üniversite, 5 yıllık 'Tam Akreditasyon' alarak, kalite standartlarını en üst seviyede tescilledi (<https://mis.yokak.gov.tr/Acc>).

105 üniversite iki yıllık 'Koşullu Akreditasyon' statüsünde yer alırken, toplam 13 üniversite ise akreditasyon kriterlerini karşılamadığı için ret kararı ile karşılaştı. İstanbul Ticaret

Üniversitesi, 5 yıllık Tam Akreditasyon ile bu alandaki öncü ve vizyoner konumunu bir kez daha kanıtlamış oldu.

KÜRESEL REKABET GÜCÜ BİR ÜST SEVİYEYE ÇIKTI

İstanbul Ticaret Üniversitesi'nin kuruluşunun 25. yılını kutladığı 2026 yılında alınan bu büyük başarıyı değerlendiren Rektör Prof. Dr. Necip Şimşek, sürecin kolektif bir emeğin ürünü olduğunu vurguladı. Rektör Şimşek, başarıyı şu şekilde değerlendirdi: "Üniversitemiz için bugün tarihi bir dönüm noktasındayız.

bugün YÖKAK tarafından 5 yıllık Tam Akreditasyon ile taçlandırıldı. Bu başarı; sadece bir belge değil, İstanbul Ticaret Üniversitesi'nin eğitimde mükemmeliyetçilik ve sürekli iyileştirme ilkesini kurumsal bir işleyiş biçimi haline getirdiğinin kanıtıdır. İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) üniversitesi olmanın verdiği güç ve vizyonla başta

28 BİN MEZUN

2001'de kurulan İstanbul Ticaret Üniversitesi, bugüne kadar yaklaşık 28 bin mezun verdi. Üniversite; Söğütözü, Küçükalya ve Eminönü'nde yer alan üç kampüste, 6 fakülte, 1 meslek yüksekokulu, 2 enstitü, 15 uygulama ve araştırma merkezi, 9 bin 258 ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencisi ile eğitim öğretime devam ediyor.

akademisyenlerine, idari personeline, öğrencilerine ve tüm paydaşlarına teşekkür ederim. Bu akreditasyon, mezunlarımızın diplomalarının prestijini ve uluslararası geçerliliğini artırırken, üniversitemizin küresel rekabet gücünü de bir üst seviyeye çıkardı."

2025 yılı sonunda gerçekleştirdiğimiz saha ziyaretinde sergilediğimiz şeffaflık ve kalite odaklı yönetim anlayışımız,

İTO Başkanı Sayın Şekib Avdagiç şahsında tüm İTO ailesine, kurucu vakfımıza ve yöneticilerimize, çok değerli Mütevelli Heyet Başkanımız Dr. İsrail Kuralay ve üyelerine, İstanbul Ticaret Üniversitesi

Cemile Sultan

Tarihi Yarımada'da Lezzetin Yeni Adresi CEMİLE SULTAN EMİNÖNÜ

Haliç'in kıyısında ve Galata Köprüsü'nün başucunda modern mimarisi ile Türk ve dünya mutfağının seçkin lezzetlerini keşfedin.

Balık çeşitleri

Pizzalar

Makarnalar

Izgara Et ve Tavuk

Tatlılar

İstanbul Ticaret Üniversitesi Ahî Çelebi Kampüsü
Sarıdemir Mh. Ragıp Gümüşpala Cd. No:14 Fatih / İstanbul

0537 042 11 53

www.cemilesultan.com.tr

Seçkin lezzetler • Kaliteli hizmet • Eşsiz manzara

Çin'in en büyük ikinci eyaletinden işbirliği daveti

Çin'in ekonomik olarak en büyük ikinci eyaleti Jiangsu, HIT-30 programıyla yabancı yatırımcılara kapılarını açıyor. Jiangsu Eyaleti Ticaret Genel Müdürü Si Yong, "Yeni programımızla yeşil enerji, yapay zeka, yüksek teknolojlili ürün üretimi konusunda yabancı yatırımcıları bekliyoruz" dedi.

SÜMEYRA YARIŞ TOPAL

ÇİN'in üretiminin yüzde 14'ünü gerçekleştiren Jiangsu Eyaleti, HIT-30 programı kapsamında yatırım ortamını yabancılar açıyor. Jiangsu Eyaleti Ticaret Genel Müdürü Si Yong, eyaletlerindeki yatırım ve ticarete dair detayları, İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) katıldığı toplantıda açıkladı. Si Yong ve beraberindeki heyeti, İTO Başkan Yardımcısı Ahmet Özer karşıladı.

YENİ TANIMAYA BAŞLADIK

Toplantıda konuşan Ahmet Özer, Çin ile Türkiye'nin birbirini yeni tanıdığını ifade ederek, "Bundan sonra alacağımız çok yol var. Çin, tüm dünya için çok önemli. Ancak ticari ilişkilerimizde bir dengesizlik söz konusu" dedi. Özer, şöyle devam etti: "Türkiye ile Çin arasındaki ekonomik ilişkiler özellikle son yıllarda hızlı bir ivme kazandı. Toplam ticaret hacmimiz yaklaşık 53 milyar dolar seviyesinde. Çin'den Türkiye'ye gelen doğrudan yatırım stoku 3.2 milyar dolar. İstanbul'da da halihazırda 267 Çin sermayeli firma faaliyet gösteriyor. Son dönemlerde ABD'nin vahşi kapitalist duyguları bize birbirimize bakma ihtiyacı hissettirdi. Bundan istifade etmemiz lazım. Farklı ülkelerle her zaman ticaret yapma ihtiyacı var. Biz bunu fark ettik. Çin'de farklı alanlarda fuarlara katılıyoruz. Alım performansımız her geçen gün büyüyor. Çin için gelecekte çok

önemli bir ülke olacağız."

YÜKSEK TEKNOLOJİLİ ÜRETİM

Si Yong da Çin'in yeni bir politikayla dışardan yatırımcı çekmeye artık daha hevesli olduğunu söyledi. Yong, şöyle devam etti: "Biz HIT-30 programı çerçevesinde yeni bir politika uyguluyoruz. Buna göre bölgemize yüksek teknolojlili ürünler, yeşil enerji ve yapay zeka alanındaki yatırımları çekmek istiyoruz. Bu, Türkiye için de önemli bir avantaj. İhracat politikamızı da daha farklı ülkeleri kapsayacak şekilde çeşitlendirme çabası içerisindeyiz. Jiangsu, özellikle Ar-Ge konusunda çok gelişmiş bir eyalet. Teknoloji firmaları her altı ayda bir serilerini güncelliyor. Lojistik ağıımız da çok gelişmiş. Ayrıca zengin alım

gücüne sahibiz. Bizim bölgemizde yapılan yatırımlar mutlaka iyi bir alıcı kitlesiyle karşılaşır. 26 limanımız, 9 uluslararası havalimanımız var. Türk firmalarıyla güçlü bir çalışma yapabiliriz."

Üniversite ve teknoloji bölgesi

Çin ekonomisinde ikinci, dünya ekonomisinde 12. sırada yer alan Jiangsu Eyaleti, teknoloji bölgesi olmasıyla dikkat çekiyor. 13 şehirden oluşan eyalet, 100 kilometre içinde her türlü yan sanayi ürününün bulunması iddiasıyla konumlandırıyor. Bölgede ayrıca Singapur'la ortak olarak hayata geçirilen bir sanayi bölgesi bulunuyor. Dünya laptop üretiminin yüzde 80'i bu bölgede yapılıyor. Dünyanın en büyük 500 firmasının 408'inin Jiangsu'da ofisi bulunuyor. 85 milyonluk eyalette 171 devlet üniversitesi mevcut.

Doğu Afrika'nın büyüyen pazarı Kenya'da yeni fırsatlar

Doğu Afrika'nın hızla büyüyen pazarı Kenya'da, yeşil enerji ve balıkçılığın yanı sıra sanayi, altyapı ve tarım teknolojileri alanında önemli fırsatlar dikkat çekiyor.

Vize başvuruları dijital

Nairobi Ticaret Müşaviri Dr. Mustafa Alıcı, webinarda gündeme gelen seyahat sağlığı, vize süreçleri ve günlük yaşamla ilgili bilgi verdi. Dr. Alıcı, "Türkiye'den Kenya'ya gelirken zorunlu bir aşı uygulaması bulunmuyor. Ayrıca Nairobi özelinde sıtma hastalığı da görülmüyor. Ancak yine de seyahat öncesinde resmi seyahat sağlığı kaynaklarının kontrol edilmesi büyük önem taşıyor" dedi.

Alıcı, vize süreçlerine ilişkin de şu bilgileri aktardı: "Kenya'da artık klasik anlamda acente üzerinden veya kağıt vize uygulaması yok. Tüm işlemler online sistem üzerinden gerçekleştiriliyor. Bu nedenle başvuruların dijital ortamda yapılması gerekiyor."

Günlük yaşam ve ulaşım konularına da değinen Alıcı, "Katılımcıların en çok sorduğu konulardan biri de SIM kart meselesi. Ülkede Safaricom ve Airtel gibi operatörler yaygın olarak kullanılıyor. Ayrıca Uber ve Bolt gibi taksi uygulamalarının Türkiye'den çıkmadan önce indirilmesini öneriyoruz. Öte yandan, kredi kartı kullanımı oldukça yaygın. Gelen yatırımcıların bu konularda hazırlıklı olması işlerini kolaylaştıracaktır" bilgisini verdi.

BARİŞ CABACI

İSTANBUL Ticaret Odası (İTO), Türk iş dünyasının Afrika pazarındaki potansiyelini artırmak amacıyla Kenya'ya yönelik ticaret ve yatırım fırsatları webinarı düzenledi.

Webinarın açılışında konuşan İTO Yönetim Kurulu Üyesi Münir Üstün, Kenya'nın sunduğu yatırım fırsatlarının Türk iş dünyası açısından yalnızca bir pazar

genişlemesi değil, aynı zamanda Afrika kıtasına açılan stratejik bir kapı niteliği taşıdığını söyledi. Kenya'nın, Doğu Afrika'nın ticaret ve lojistik merkezlerinden biri olduğuna dikkat çeken Üstün, bu ülke üzerinden bölgeye erişimin kolaylaştığını, bu nedenle Türk firmalarının burada daha güçlü bir varlık göstermesi gerektiğini kaydetti. Üstün, "Kenya, sahip olduğu liman altyapısı, bölgesel ticaret ağları ve büyüyen ekonomisiyle Türk iş dünyası için önemli fırsatlar barındırıyor. Burada yapılacak yatırımlar, sadece Kenya ile sınırlı kalmayacak, aynı zamanda Doğu Afrika pazarının tamamına erişim imkanı sağlayacak" diye konuştu.

TİCARET İÇİN İSTİKRAR

Konuşmasında bölgesel jeopolitik gelişmelere de değinen Üstün, "Orta Doğu'da yaşanan her gelişme, küresel ticaret akışlarını doğrudan etkiliyor. İran bölgesindeki çatışmalar, hem enerji maliyetlerini artırıyor hem de ticaret yollarında belirsizlik oluşturuyor. Biz her zaman barıştan yanayız. Burada çatışmaların bir an önce son bulmasını istiyoruz" dedi.

TÜRKİYE'NİN TECRÜBESİ

Türkiye Nairobi Büyükelçisi

Subutay Yüksel ise 2025 itibarıyla iki ülke arasındaki ticaretin yaklaşık 300 milyon dolar seviyesine ulaştığını belirtti. Türkiye'nin Kenya'ya ihracatının 260 milyon doların üzerinde seyrettiğini, Kenya'dan yapılan ithalatın ise sınırlı kaldığını dile

getiren Büyükelçi Yüksel, "Bu tablo, ticaretin dengelenmesi ve Kenya'da üretim kapasitesinin artırılması

açısından önemli fırsatları da beraberinde getiriyor" dedi.

Sanayi ve üretim alanında Kenya'nın güçlü bir dönüşüm hedefi bulunduğunu vurgulayan Yüksel, "Kenya yönetimi sanayinin milli gelir içindeki payını artırmayı hedefliyor. Özellikle tekstil, gıda işleme ve yapı malzemeleri alanlarında ciddi yatırım ihtiyacı var. Türk firmaları bu alanlarda önemli bir tecrübeye sahip" diye konuştu.

Mavi ekonomide büyük potansiyel

Lamu Eyaleti Balıkçılık, Mavi Ekonomi, Hayvancılık ve Kooperatif Geliştirme Bakanı Sabrina Jefwa, Kenya'da yatırım açısından öne çıkan sektörlerle ilişkin bilgi paylaştı. Jefwa, "Kenya, özellikle yeşil enerji ve balıkçılık alanlarında büyük fırsat sunuyor. Sahip olduğu doğal kaynaklar ve kıyı şeridiyle mavi ekonomi ve sürdürülebilir enerji yatırımları

için önemli bir potansiyel barındırıyor" dedi. Altyapı ve inşaat sektörünün de hızla geliştiğine dikkat çeken Jefwa, "Bölgede inşaat süreçlerinde önemli yatırım alanları bulunuyor. Özellikle ulaşım altyapısında tren projelerinin artması, hem lojistik hem de ticari faaliyetler açısından yeni fırsatlar yaratıyor" diye konuştu.

İHALE İLANI

İhale Makamı	İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu	
İşin Adı	İTO ANADOLU YAKASI BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ İÇ MEKÂN YAPIM İŞLERİ İHALESİ	
İşin Yeri	İstanbul Maltepe Cevizli Mah. 16249 Ada, 18 Parsel	
İşin Kapsamı	Mülkiyeti Kurumumuza ait Anadolu Yakası Bölge Temsilcililiği olarak kullanılacak yaklaşık 1800 m ² kullanım alanına sahip yerin Birim Fiyatlı Anahtar Teslim İÇ MEKAN YAPIM (İnce İşler, Mekanik, Elektrik) İŞİ	
İşin Süresi	120 Takvim Günü	
Son Teklif Verme Tarihi ve Saati	31 Mart 2026, saat 17:00	
Teklif Dosyasının Teslim Yeri	İstanbul Ticaret Odası Merkez Bina Zemin Kat, Evrak Kabul Reşadiye Caddesi 34112 Eminönü-Fatih/İstanbul	
İhale Dosyası Temini	YUSUF ÖZCAN yusuf.ozcan@ito.org.tr 0212 455 64 58	
Proje ve Şartname ile ilgili Sorular:	ALİ KEMAL ŞEREMET akemal@modernmimarlar.com 0533 233 30 60	YUSUF ÖZCAN yusuf.ozcan@ito.org.tr 0212 455 64 58

Kodlayan nesil için açık kaynak devrimi

Teknopark İstanbul girişimlerinden Codlai, uçtan uca bir eğitim ekosistemi geliştiriyor. IoT ve yapay zeka entegrasyonu ile öğrencilerin sadece eğitimini değil, üretmesini de sağlayan sistemler sunuluyor. Açık kaynak yaklaşımıyla dikkat çeken girişim, global pazarda da hızla büyüyor. Kanada, Dubai ve İngiltere’de kurulan işbirlikleri, uluslararası iddiayı güçlendiriyor.

ÖMÜR KIRBAŞLI

TÜRKİYE’de eğitim teknolojileri alanında yükselen yerli girişimler, küresel rekabette de başarılı oluyor. IoT ve yapay zeka ile yenilikçi çözümler geliştiren bir girişim, robotik eğitim setlerini uçtan uca bir ekosisteme dönüştürerek sektörde fark yaratıyor. Teknopark İstanbul’da doğan Codlai’nin kurucu ortağı Samed Kaya, hem eğitimde dönüşüm vizyonunu hem de global açılım hedeflerini İstanbul Ticaret’e anlattı.

FİKRİN DOĞUŞU

■ Şirketiniz hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz? Bu fikir nasıl doğdu?

Şirketimiz, Teknopark İstanbul Kuluçka Merkezi’nde faaliyet gösteren yerli bir eğitim teknolojileri firması. Bu fikir, aslında benim yüksek lisans dönemime dayanıyor. Sektörde nesnelerin interneti (IoT) odaklı eğitim kitlerinin ve yerli çözümlerin ciddi bir eksikliği tespit etmiştim. Bu sebeple bir yüksek lisans tez projesi olarak ‘IoT Odaklı Robotik Kodlama Kiti’ üzerine çalışmalara başladım ve 2022 yılında başarıyla tamamlandı. O dönemde Kule Kalıp Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.’de Ar-Ge Müdürü olarak görev yapıyordum. Kule Kalıp yönetimiyle bu proje üzerine ortak bir vizyon geliştirebileceğimizi fark ettik ve projeye sponsor oldular. Bu süreçte ürünlerin ön Ar-Ge planlamalarını, kavramsal tasarımlarını ve projenin yol haritasını kurguladık. Projemizin asıl büyük sıçraması ve somutlaşması ise TÜBİTAK 1812 desteğini almamızla gerçekleşti. TÜBİTAK desteği sayesinde projemize doğrudan yapay zeka entegrasyonunu sağlayarak, bu fikri basit bir donanım projesi olmaktan çıkarıp uçtan uca tam kapsamlı bir eğitim ekosistemine dönüştürdük. Geçen yıl ise üç ortak olarak Teknopark İstanbul bünyesinde şirketimizi resmen kurduk.

EĞİTİM EKOSİSTEMİ

■ Ürün veya hizmetiniz hakkında bilgi verebilir misiniz? Sadece bir robot değil, uçtan uca bir eğitim ekosistemi üretiyoruz. Tüm donanımlarımız doğrudan IoT ve yapay zeka odaklı. Ürünlerimizin tamamı wi-fi ve bluetooth destekli, yani tamamen kablolu çalışabiliyor ve sadece basit eğitim senaryoları için değil, gerçek hayata uyarlanabilir profesyonel projeler geliştirmeye de uygun. Donanım tarafında çok yenilikçi

bir adım attık; çocukların yanlış bağlantı yaparak cihazları bozmasını engellemek için tek soketli ethernet portu altyapısını kullandık. Bu sayede hem güvenli hem de kullanıcı dostu bir deneyim sunuyoruz. Ayrıca donanımlarımızı ‘açık kaynak’ felsefesiyle sunuyoruz. Çocuklar tasarım dosyalarını alıp kendi hayal güçlerine göre 3D yazıcılarda eklemeler ve çıkarmalar yapabiliyor. Bu yönüyle sistem tamamen geliştirilebilir bir yapıya sahip. Bununla da sınırlı kalmıyor; donanımlarımız sadece kendi aralarında değil, piyasadaki diğer markaların ürünleriyle de haberleşip entegre çalışabiliyor. Tüm bu yapıyı desteklemek için çocukların projelerini geliştirebileceği ‘Codlai Editor’ yazılımını ve örnek projelere ulaşabilecekleri ‘Codlai Eğitim Platformu’nu da kullanıcılarımıza sunuyoruz. Böylece donanım ve yazılımın birlikte çalıştığı bütüncül bir ekosistem oluşturuyoruz.

TEKNOLOJİK AVANTAJ

■ Geleneksel yöntemlere göre avantajlarınız neler, yapay zeka ya da makina öğrenmesi gibi ileri teknolojiler kullanıyor musunuz? Geleneksel eğitim setlerinin en büyük sorunu ‘kapalı kutu’ olmaları ve öğrenciyi kendi sınırları içine hapsedmeleri. Öğrenci sadece o setin sunduğu parçalarla ve üreticinin izin verdiği senaryolarla sınırlı kalıyor. Bizim en büyük farkımız ise bu sınırları tamamen ortadan kaldırmamız. Ürünlerimizi geliştirirken çocukları sadece kendi markamıza bağımlı hale getirmediğimiz. Tam aksine; piyasadaki diğer markaların sensörleri, motorları ve bileşenleriyle tam uyumlu çalışabilen bir yapı kurduk. Ayrıca açık kaynak yaklaşımımız sayesinde kullanıcılar kendi 3D tasarımlarını sisteme entegre edebiliyor ve tamamen özgür bir geliştirme ortamına sahip oluyor. Bir diğer önemli farkımız, sistemlerimizin tamamen IoT odaklı olması. Geleneksel setlerle masata üstünde sınırlı robotlar yapılabılırken, bizim sistemlerimizle dünyanın herhangi bir yerinden wi-fi üzerinden kontrol edilebilen akıllı sistemler geliştirilebiliyor. Bu da öğrencileri gerçek hayat

Samed Kaya

problemlerine çözüm üreten bireyler haline getiriyor. Yapay zeka tarafında ise eğitimi tamamen yeniden kurguladık.

Kendi geliştirdiğimiz Codlai Editor yazılımına doğrudan yapay zeka entegre ettik. Öğrenci, sistem içerisinde yapay zekaya bir ‘öğretmen’ ya da ‘arkadaş’ rolü verebiliyor. Anlaşılmayan bir bağlantı ya da kod hatası olduğunda yapay zeka bunu detaylı şekilde açıklıyor. Aynı zamanda öğrenciyle etkileşime girerek görevler veriyor, yarışıyor ve kişiselleştirilmiş bir öğrenme deneyimi sunuyor. Yani biz hem donanımda açık kaynakla sınırları kaldırıyoruz hem de yazılımda yapay zekayla öğrenmeyi akıldandıyoruz.

KÜRESELE AÇILDIK

■ Geliştirdiğiniz ürünün ticari geleceği hakkında neler söylemek istersiniz? Yurt dışından talep var mı? Eğitim teknolojileri pazarı, yapay zekanın etkisiyle her geçen gün daha da büyüyor ve bu durum bizim için önemli fırsatlar sunuyor. Şu anda yurt dışından yoğun bir talep alıyoruz. Bu ilginin en somut örneklerinden birini

Dubai’de düzenlenen GESS 2025 Fuarı’nda yaşadık. Milli Eğitim Bakanlığı’nın desteğiyle katıldığımız fuarda standımıza gösterilen ilgi oldukça yüksekti ve uluslararası pazardan çok olumlu geri dönüşler aldık. Bugün geldiğimiz noktada Kanada merkezli RobotShop, Dubai merkezli Atlas ve İngiltere’de Creative Hub ile anlaşmalarımızı tamamladık. Bu işbirlikleri sayesinde ürünlerimiz farklı coğrafyalarda satışa sunulmaya başladı. Kalite ve maliyet avantajımız sayesinde global rakiplerimizden ayrışıyoruz. Yeni nesil ürünlerimizle birlikte uluslararası pazarda daha güçlü bir konuma gelmeyi hedefliyoruz.

ÇOK YÖNLÜ TEKNOLOJİ MARKASI

■ Gelecekte farklı alanlarınız olacak mı, hedefleriniz neler?

Vizyonumuz yalnızca eğitim teknolojileriyle sınırlı değil. Uzun vadede son kullanıcıya yönelik akıllı cihazlar geliştiren bir teknoloji şirketine dönüşmeyi hedefliyoruz. Bunun yanında siber güvenlik gibi kritik alanlara da odaklanarak bu alana özel eğitim kitleri ve donanımlar geliştirmeyi planlıyoruz. Ayrıca hâlihazırda Ar-Ge’sini sürdürdüğümüz drone ve sualtı robotu projelerimiz var. Bu ürünleri hem programlanabilir eğitim kitleri olarak okullara sunmayı hem de doğrudan son kullanıcı ürünleri olarak global pazara taşımayı amaçlıyoruz. Böylece farklı segmentlerde büyüyen çok yönlü bir teknoloji markası haline gelmeyi hedefliyoruz.

Teknopark İstanbul’la fırsatlar yakaladık

■ Teknopark İstanbul Kuluçka Merkezi, girişimimizin gelişiminde kritik bir rol oynadı. Burada sağlanan teknik altyapı ve mentorluk destekleri sayesinde Ar-Ge süreçlerimizi hızlandırdık ve ürünlerimizi daha sağlam bir zeminde geliştirme imkanı bulduk. Aynı zamanda doğru işbirlikleri kurma, yatırımcılarla temas etme ve global pazara açılma noktasında önemli fırsatlar yakaladık. Teknopark ekosistemi, projemizin fikir aşamasından ticarileşmeye uzanan yolculuğunda güçlü bir kaldıraç görevi gördü.

Eğitimde dışa bağımlılığa yerli çözüm

■ Yüzde 100 yerli bir teknoloji girişimi olarak eğitimde yurt dışına olan bağımlılığı azaltmayı, global arenada yüksek katma değerli ihracat yapan, teknoloji ihraç eden bir Türk markası olmayı hedefliyoruz. Bu kapsamda Türkiye’de TÜBİTAK, KOSGEB ve Milli Eğitim Bakanlığı gibi çok değerli kurumlarımızla yakın iletişim halindeyiz. Milli Eğitim Bakanlığı’nın GESS Dubai Fuarı’nda bize sunduğu destek ve sponsorluk, devletimizin yerli teknoloji girişimlerine verdiği önemin ve markamıza duyulan güvenin en büyük göstergesi.

DİJİTAL KÖŞE

Doç. Dr. Adnan ERTEMEL

Likit içerik: Akışın öteki yüzü

Geçtiğimiz yazımızda içeriğin nasıl bir dönüşüm geçirdiğini konuştuk. Likit içerik trendinin tüketici için ne kadar konforlu, ne kadar kişisel bir deneyim sunduğunu ele aldık. Ama her akışın iki yüzü var. Birisi için pürüzsüz olan, diğeri için zemini kaydırıyor. Bu hafta o öte yüzü bakıyoruz; yayıncılar, markalar ve içerik üreticileri için tablonun görüldüğü kadar parlak olmadığı tarafa.

Kontrolü bırakmak zorunda kalmak

Onlarca yıldır bir yayıncı ya da marka olarak içeriğinizin nasıl görüneceğine siz karar verdiniz. Başlık sizindi. Görsel sizindi. Hangi paragrafın önce geleceği, hangi mesajın öne çıkacağı sizindi. Okuyucu sayfanıza gelir, sizin kurduğunuz deneyimi yaşardı. Artık değil.

Yapay zeka tarayıcıları ve akıllı ajanlar, içeriğinizi kullanıcıya sizin sunduğunuz biçimde iletmek zorunda değil. Atlas, Comet gibi yeni nesil tarayıcılar ve yapay zeka ajanları, sayfanıza girmeden içeriğinizi okuyup kullanıcı için yeniden yorumlayabiliyor, özetleyebiliyor, biçimlendirebiliyor. Siz ne yayımladığınızı biliyorsunuz - ama okuyucunun ekranında ne görüldüğünü artık tam olarak bilemiyorsunuz. Marka kimliği, özenle seçilmiş başlık, kurgulanmış içerik sırası - hepsi yolda dönüşebilir.

Bu, bir yayıncı için küçük bir rahatsızlık değil; onlarca yıllık editöryal kontrolün temelden sorgulanması demek.

‘Ziyaret’ sayılıyor mu?

İkinci sorun belki daha somut ama bir o kadar da derin: Ölçümlere. Bir yapay zeka ajanı, kullanıcı adına içeriğinizi okuyup özetlediğinde bu ‘ziyaret’ sayılıyor mu? Reklam gösterimi gerçekleşti mi? Kullanıcı sayfanıza hiç girmeden içeriğinizi tüketti - peki ya reklam geliriniz?

Dijital medyanın ekonomik modeli, tıklamaya ve sayfa görüntülemeye dayanıyor. Likit içerik dünyasında ise kullanıcı çoğu zaman kaynağa hiç uğramıyor. Haber özetleniyor, video kısaltılıyor, makale sesli olarak dinletiliyor - hepsi platformun ya da ajanın içinde. Mevcut metrikler bu dünyayı ölçmek için tasarlanmamıştı. Yayıncılar yeni bir gelir ve ölçümleme modeli bulmak zorunda - ama henüz o model net değil.

Görünürlük

Üçüncü zorluk, belki de en stratejik olanı: Görünürlük.

Bugüne kadar Google’da üst sıralara çıkmak için SEO, yani arama motoru optimizasyonu yeterliydi. Doğru anahtar kelimeler, doğru başlıklar, doğru bağlantılar. Ama yapay zeka arama motorları ve ajanlar içeriği farklı okuyup farklı değerlendiriyor. Bu yeni dünyada iki kavram öne çıkıyor: GEO, Üretken Motor Optimizasyonu ve AEO, Yanıt Motoru Optimizasyonu.

Bunu somutlaştıralım. Diyelim ki bir sigorta şirketiniz var ve “Kaskoda neleri talep edebiliriz?” diye soran bir kullanıcı için içerik ürettiniz. Eski dünyada kullanıcı Google’a yazar, sıralamada üstteyseniz tıklar. Yeni dünyada kullanıcı yapay zeka asistanına sorar, asistan da makinenin kolayca okuyup yapılandırabileceği, net ve güvenilir bulunduğu kaynaktan yanıt üretir. Eğer içeriğiniz makinenin anlayacağı formatta değilse, doğru cevabı siz bilseniz bile sizi görünmez sayıyor. Var olmayan içerik ile ölçülemeyen içerik arasındaki fark kapanıyor.

Özetle, likit içerik tüketici için bir konfor devrimi; yayıncı ve markalar için ise oyunun kurallarının yeniden yazıldığı bir dönüşüm. Kontrol azalıyor, ölçümleme modelleri eskiyor, görünürlüğün yeni alfabesi öğrenilmek zorunda. Ama şunu da eklemek gerekir: Bu dönüşümü erken okuyan, içeriğini makine dostu formatlara taşıyan ve yeni metriklerle uyum sağlayan yayıncı ile markalar için ciddi bir avantaj penceresi açılıyor. Kalabalık henüz farkında değilken doğru konumlanmak, bu dijital tarihte defalarca gördüğümüz o kritik erken hamle fırsatı...

DEVLET DESTEKLERİ VE HİBELER

1501-TÜBİTAK sanayi
Ar-Ge projeleri
destekleme programı

1501 Sanayi Ar-Ge Destek Programı ile Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) ölçeğindeki kuruluşların proje esaslı araştırma-teknoloji geliştirme ve yenilikçilik faaliyetlerinin desteklenmesi hedefleniyor.

Ar-Ge, bilimsel ve teknik bilgi birikimini artırmak amacıyla sistematik bir temelde yürütülen yenilikçi faaliyetler ve oluşan bilgi birikiminin yeni uygulamalarda (ürün, süreç) kullanımıdır.

Yenilik ise, bir fikri, geliştirilmiş, iyileştirilmiş ya da yeni ve satılabilir bir ürüne veya süreç dönüştürmeye yönelik bir dizi bilimsel, teknolojik, mali ve ticari faaliyettir.

Hangi konularda
proje sunulabilir?

Çağrı duyurusunda aksi belirtilmediği sürece projeler için konu sınırlaması yoktur. Tüm sektörlerden ve tüm teknoloji alanlarındaki Ar-Ge projeleri için başvuru yapılabilir.

Destek kapsamı nedir?

Program kapsamında, yenilik tanımı çerçevesinde; yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında yürütülen Ar-Ge nitelikli projeler destekleniyor.

Proje bütçesi ve destek oranı

Proje bütçesinde sınırı yoktur. Programın destek oranı yüzde 75 olarak uygulanır. Destek hibe şeklindedir.

Desteklenen gider kalemleri

- Personel giderleri,
- Seyahat giderleri,
- Alet, teçhizat, yazılım ve yayın alım giderleri,
- Malzeme ve sarf giderleri,
- Yurt içi ve yurt dışı danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alım giderleri,
- Ar-Ge kurum ve kuruluşlarına yaptırılan Ar-Ge hizmet giderleri.

Başvurular
ne zaman yapılır?

Programa başvurular çağrı duyurularına göre yapılır. Çağrı duyuruları, www.tubitak.gov.tr adresinden takip edilebilir. Genel olarak yılda iki çağrı açılır ve genel olarak başvuru ocak-şubat ve temmuz-ağustos aylarında yapılır.

Değerlendirme kriterleri

Proje önerileri üç boyuta göre değerlendirilir:

1. Endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi, yenilikçi yönü,
2. Proje planının ve kuruluş altyapısının proje için uygunluğu,
3. Proje çıktılarının ekonomik yarara ve ulusal kazanıma dönüşebilirliği.

Başvuru nasıl yapılır?

Başvuru online olarak PRODIS üzerinden yapılır.

Süreç nedir?

Proje önerileri PRODIS üzerinden TÜBİTAK'a gönderilir. Proje önerileri değerlendirilir ve uygun bulunan projeler desteklenir. Firma ile TÜBİTAK arasında bir sözleşme imzalanır. Firma 6'şar aylık dönemlerde proje giderlerini ve proje faaliyetlerini içeren dönem raporunu TÜBİTAK'a sunar. İzleme aşamasında TÜBİTAK alanında uzman bir izleyici görevlendirir, projelerin ilerleyişini izler ve destek ödemesini yapar. Projenin son döneminde proje sonuç raporu hazırlanır. Tamamlanan projenin ticarileşme süreçleri takip edilir.

Ahmet
KARATAŞ

Piyadeleri dron-savara dönüştürecek

DRONLAR, son yıllarda savaşların neredeyse her adım ve seviyesinde büyük rol oynuyor. Dronlar gelişirken onlara kazandırılan her yeni beceriye karşı onlarla mücadele yöntemleri de hızla geliyor. Dron karşıtı endüstrinin boyutları milyarlarca dolarla ifade ediliyor. Lazer teknolojileri, insansız hava araçlarını imha etme ve etkisiz hale getirmede büyük paya sahip. Eş zamanlı olarak birden fazla hedefe vurma kapasitesine sahipler ve güç kaynağı dışında fiziksel mühimmat gerektirmedikleri gibi işletme maliyetleri de oldukça düşük. Bu da onları dron-savar Ar-Ge'nin merkezine oturtuyor. İnsansız hava aracıyla mücadeleyi bireysel

düzeye çekecek, sıradan bir askeri, dron-savar bir savaşçıya dönüştürebilecek küçük lazerler bu alandaki en önemli gelişmelerden biri.

500 METRE MENZİL

Lyocon adlı şirket tarafından geliştirilen yeni prototip lazer sistemi, ticari lazer teknolojisine dayanan bir katı hal silahı. Lazer yayıcı ve optikleri içeren silah, standart bir piyade tüfeğine monte edilecek şekilde tasarlanmış. Yüksek yoğunluklu lityum iyon piller kullanan silahın en önemli avantajı, 1 ila 10 Watt arasında bir güç aralığında yeşil, mavi ve kızılötesi bantlarını içeren çok dalga boylu bir spektrumda çalışması. Menzili

500 metreye kadar ulaşıyor ve düşman bir insansız hava aracının sensörlerini devre dışı bırakıyor, hatta düşürebiliyor. Ekip,

geliştirdikleri teknolojinin hedefe kilitlenmek için taşınabilir radar veya radyo frekansı dedektörleriyle entegre edilebildiğini duyurdu.

Yok edilmesi imkansız
yapay zeka ürünü robot

ABD'li araştırmacılar, yapay zeka ile robot geliştirdiklerini ve bu robotun teknik olarak yok edilemez olduğunu duyurdu. Robot, lego benzeri modüllerden oluşuyor. Herhangi bir modül hasar gördüğünde ise geri kalanlar harekete devam edip görevi yerine getiriyor.

AYŞE BAŞAK

BİR insandan robot resmi çizmesini isterseniz, ya bilimkurgu filmlerinden ilham alacak ya da dünyadaki doğal tasarımlara yönelecektir. İnsan, köpek, belki bir örümcek ilham kaynağı olabilir. Yaratıcı bir robot tasarımcısı dahi önceden tasarlanmış sınırların çok dışına çıkmaz. Ancak aynı görevi yapay zeka kontrolündeki bir bilgisayar simülasyonuna vererseniz sonuçlar sizi şaşırtabilir. Robotlar, genellikle belirli görev ve ortamlara yönelik inşa ediliyor. Örneğin bir depo robotunun işlevleri net olarak belirleniyor ve önceden tanımlanmış koşullar dışında kendini hemen hiçbir şeye adapte edemiyor. Bir amaca yönelik geliştirilen robot, koşullar ağırlaştığında o amacı dahi gerçekleştirmekte zorlanabiliyor. Mesela engebeli araziler için tasarlanıp tanımlanmış dış mekan robotları, hususen programlanmadıkları zorluklarla baş edemeyebiliyorlar. Tabiri caizse açık alanda baş döndürücü hareketler yapabilen bir robot, aniden çamura saplandığında teknolojik olarak tost makinasının gerisine düşebiliyor.

HER MODÜL BİR ROBOT

İşte ABD Illinois Northwestern

Üniversitesi araştırmacıları, bunu kırmanın peşinde. Belirli ortamlara yönelik robotlar tasarlamak ve bu makinaları her olası senaryoyu tahmin edip programlayarak gerçek hayata hazırlamak yerine, kendilerini yeniden yapılandırabilen ve duruma bağlı olarak hareketlerini uyarlayabilen robotlar geliştirmeye çalışıyorlar. Kamuyuyla paylaşılın sonuç, garip görünen, garip hareket eden, sağlam, -öyle ki iki parçaya ayrılrsa dahi yine de çalışabilen-modüler bir robot. Makina, çeşitli konfigürasyonlarda birleştirilebilen çok sayıda lego benzeri modülden oluşuyor. Aslında her modül, bir pil, motor ve bilgisayar içeren işlevsel bir robot. Bir modül, tek başına, bağımsız olarak dönüp, yuvarlanıp zıplayabiliyor. Modüller bir araya getirildiğinde işler ilginçleşiyor. Dahili bilgisayarları aracılığıyla iletişim kuran modüller zıplama, sürünme, yuvarlanma, dalgalanma gibi bir dizi başka hareket gerçekleştirebiliyor. Yani aslında robot bir bütün olarak A noktasından B noktasına ulaşmak için ne gerekiyorsa onu yapabiliyor. Yok edilmezlik yakıştırması da buradan geliyor. Çünkü herhangi bir modül hasar gördüğünde makinanın geri kalanı harekete devam etmenin bir yolunu buluyor ve birincil görevi neyse onu yerine getiriyor.

DİJİTAL EVRİM

Şu ana kadar robotları doğadaki hareket biçimlerine uyarlamaya yoğunlaşıldı. Peki, ya bu hareketler robotlar için ideal değilse? Araştırmacılar, bu soruya yapay zeka ile yanıt aradı ve robotların hareket etmesinin en etkili yolunu bulmaya çalıştı. Yapay zeka, bilgisayar ortamında binlerce olası robot konfigürasyonu üretti. Her bir tasarım sanal ortamda sayısız senaryo ile defalarca test edildi. En başarılı tasarımlar saklanırken zayıf olanlar elendi. Neticede yapay zeka şaşırtıcı bir konfigürasyonu ortaya çıkardı. Öyle ki dış mekan testlerinde büyük hasar gördükten sonra bile bulunduğu ortama uyum sağlayabilen ve harekete devam edebilen bir robot geliştirildi. Araştırmacılar, buluşlarının simülasyondan çıkıp gerçek dünyaya adım atan ilk evrimleşmiş robot olduğunu iddia ediyor. Yaptıklarının bir

robot tasarlamak yerine robot evriminin kurallarını tasarlamak olduğunu ve bu yaklaşımın robot tasarımını bir tür dijital evrime dönüştürdüğünü iddia ediyorlar.

Mühendisler buluşları konusunda çok iddialı, ancak teknoloji fiziksel olarak henüz yolun çok başında. Makinanın sensörleri yok, engelleri göremiyor, çevresini haritalandıramadığı gibi nereye gittiğini de net olarak bilmiyor. Yavaş, beceriksizce hareket ediyor ve algılama yeteneklerinden yoksun. Araştırmacılar da robotun kullanışlı olmadığını farkında. Ancak birincil amaçlarının bu olmadığını vurguluyorlar. Hedef, robotlara yönelik yaygın araştırma biçimlerini ve mühendislik çalışmalarını değiştirmek. Yapay zeka destekli evrimsel robotiğin düzeni değiştirebileceğini düşünüyorlar. Çalışmayla ilgili makale, Proceedings of the National Academy of Sciences dergisinde yayınlandı.

INTERSOLAR EUROPE 2026

Münih - Almanya
23 - 25 Haziran 2026

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

- BIPV - Binalara entegre çözümler
- PV - Fotovoltaik Ürünler
- ICT ve PV Yazılımları
- Enerjiye Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Yazılım
- İklimlendirme ve Soğutma
- İnvertör
- Enerji Sektörünün tüm malzeme ve bileşenleri
- Fotovoltaik Güneş Pilleri

TÜRKİYE'NİN GÜNEŞİ DÜNYANIN ENERJİSİ

NEDEN THE SMARTER E EUROPE – INTERSOLAR EUROPE ?

- Avrupa'nın Enerji Fuarı The Smarter E Europe kapsamında "Güneş Enerjisi" sektörü temsilcilerine ulaşım imkanı
- 19 salonda toplam 206.000 m² sergileme alanı
- 57 ülkeden 2737 uluslararası katılımcı
- 107.000'den fazla profesyonel ziyaretçi
- Enerji sektöründeki gelişmelerin yerinde incelemesi
- Uluslararası güneş enerjisi profesyonelleri ile, buluşma ve işbirliği kurma fırsatı

TÜRKİYE MİLLİ STANTLARININ YER ALACAĞI İHTİSAS SALONLARI

- A5 ve C4 Salonları - Intersolar Europe: PV invertörler, PV sistem sağlayıcıları, PV distribütörleri, PV ürünler, PV hizmetleri, Solar Isı Teknolojileri

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Ürünlerin, nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuarın websayfasında firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştirak Broşürü'nde firma bilgilerinin yayımlanması
- Fuar süresinde ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- Devlet desteğine ilişkin Birlik tarafından talep edilen dosya bedelinin karşılanması

KATILIM BİLGİSİ

Katılım bedeli : 750 Euro / m²
Minumum stant alanı : 12 m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Alişan Çavaz
0212 455 64 14
0531 602 77 31
alisan.cavaz@ito.org.tr

Esra Yılmaz
0212 455 65 10
0530 874 89 73
esra.yilmaz@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | /itokurumsal

İçerik sektörü Asya pazarında güçlü temsile hazırlanıyor

İSTANBUL Ticaret Odası, içerik sektörüne yönelik çalışmaları kapsamında Hong Kong Uluslararası Film ve Televizyon Pazarı'nı (FILMART) yakın takibe aldı. İTO Başkan Yardımcısı Mehmet Develioğlu, Asya'nın en büyük film ve eğlence içerik pazarı etkinliklerinden biri olan

yönelik çalışmalar ele alındı.

STRATEJİK ORTAKLIK

İTO Başkan Yardımcısı Mehmet Develioğlu, Hong Kong'daki temasları kapsamında Hong Kong Başkonsolosu Kerim Sercan Evcin'i de makamında ziyaret ederek, bölgeye

yönelik yürütülebilecek işbirlikleri ve faaliyetler hakkında görüş alışverişinde bulundu.

Dünyanın önde gelen film endüstrisi etkinliklerinden biri olan FILMART, Hong Kong Ticaret Geliştirme Konseyi

FILMART'ı ziyaret etti. Fuarın açılış programına Hong Kong Ticaret Ataşesi Dinçer Tatlıoğlu ile birlikte iştirak eden Develioğlu, ayrıca Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürü Birol Güven ile bir araya geldi. Görüşmede, Türk film ve televizyon içeriklerinin Asya pazarında daha güçlü şekilde temsil edilmesine

(HKTD) tarafından 17-20 Mart 2026 tarihlerinde gerçekleştirildi. Etkinlikte 38 ülke ve bölgeden 790'dan fazla katılımcının bulunduğu geniş bir içerik yelpazesi sergilendi. 53 ülke ve bölgeden yaklaşık 8 bin sektör profesyoneli bir araya getiren etkinlikte katılımcılar, sınır ötesi işbirliği ve stratejik ortaklık fırsatlarını artırdı.

Plastikte tedarik sorunu yatırımın kapısını açmalı

Gıdadan otomotive birçok sektörün ara malını ve baz malzemesini sağlayan plastik sektörü, Hürmüz Boğazı'nın kapanması ve petrol fiyatının artması sebebiyle tedarik güclüğü ve maliyet baskısı yaşıyor. Sektör temsilcileri, ithal hammaddede yüzde 90'lara varan fiyat artışının çoğunun spekülasyon olduğunu belirtirken, yatırım ihtiyacına dikkat çekti.

ADEM ORHUN

HÜRMÜZ Boğazı'ndaki trafiğin savaş sebebiyle durma noktasına gelmesi, petrokimya alanında tedarik sorunlarına ve sanayi hammaddelerinde aşırı fiyat değişimlerine neden oldu. Ambalajdan tekstile, beyaz eşyadan otomotive birçok sektörün ara malını veya baz malzemesini üreten plastik sektörü, tedarik sorunlarıyla üretimini sürdürmeye çalışıyor. Körfez'de savaşın başlamasından sonra yüzde 90'lara varan fiyat artışları da halen devam eden projeleri ve üretim partilerini olumsuz etkiliyor. Hammadde ve üretim maliyetindeki artışın, tüketici ürünlerine de yansıtacağı öngörülüyor. Bu şartların devam etmesinin, plastik ambalajlar üzerinden gıda ürünlerinde enflasyon artışına yol açacağı ifade ediliyor. Hammadde konusunda kapasite açığına dikkat çeken sektör temsilcileri ise acil tedbir taleplerini dile getirdi.

FİYAT ARTIŞLARI SPEKÜLATİF

Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Başkanı Yavuz Eroğlu, Hürmüz Boğazı'nı kilitleyen savaşın küresel ekonomiye ve sektörler yapmış olumsuz etkiye dikkat çekti. Eroğlu, "Savaşın en büyük etkilerini petrol fiyatlarında, daha sonra ona bağlı olarak petrokimyasallar ve lojistikte görüyoruz. Savaşın önce sektörün ana hammaddelerinden olan polipropenin fiyatı 1000-1100 dolar seviyesindeydi. Bu hammaddenin fiyatı iki hafta içinde 1700-1900 dolar bandına çıktı. Yüzde 70-90 fiyat artışı oldu. Belki bu farkın yüzde 50'si gerçek ama fiyatı spekülasyon olarak yüzde 80-90 artıyorlar. Petrokimya şirketleri, 'savaş var' diyerek, tedarik sözleşmelerini iptal ediyor. Bu sebeple çok büyük maliyet artışı var. Hammadde maliyetindeki artış, ürün bazında ambalaj fiyatına (minimum yüzde 30-40), beyaz eşyaya, otomotive, tekstile, bütün sektörler yansıtacak" dedi.

HAMMADDE İHTİYACI HAD SAFHADA

Ege Plastik Sanayicileri Derneği (EGEPLASDER) Başkanı Şener Gençer de petrol fiyatlarında savaş sebebiyle yaşanan yükselişin, petrokimya ürünlerinin fiyatlarına da yansıdığını belirterek, "Avrupa'nın ikinci, dünyanın altıncı büyük üreticisi olan Türk plastik sektörü, üretim yapamaz noktaya sürükleniyor" dedi. Petkim'den ürün alan sanayicilerin, ihtiyaçlarının çok azını tedarik edebildiğine dikkat çeken Gençer, hammadde ihtiyacının tamamını ithalatla karşılayan firmaların ise durma noktasına geldiğine işaret etti.

ENFLASYONU BESLİYOR

Gelişmeler hem enflasyonu besleyen fiyat artışlarını hem de Türkiye'nin ihracatını etkiliyor. Plastik sektörü, Türkiye'nin ihracatında da önemli yere sahip. Plastik ürünlerin dahil olduğu kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü, 32 milyar dolarla Türkiye'nin ihracatında ikinci sırada yer alıyor.

Plastik Sanayicileri Federasyonu (PLASFED) Başkanı Ömer Karadeniz, bu başarının arkasındaki en güçlü itici gücün plastik endüstrisi olduğuna dikkat çekti. Karadeniz, "2025 yılında plastik sektörü yaklaşık 10 milyar dolarlık ihracat yaptı. Bu rakam yalnızca sektörümüzün değil, Türk sanayisinin üretim gücünün, esnekliğinin ve krizlere karşı direncinin somut bir göstergesidir" dedi. Savaşların ve lojistik hatlardaki aksamaların dünya ticaretini ciddi biçimde etkilediğini belirten Karadeniz, Türk sanayicisinin bu zorlu süreçte büyük bir mücadele verdiğini söyledi.

Bu açıklamalarla dikkat çekilen hammadde açığı sektör raporlarında da yer alıyor. PAGEV'in son verilerine göre, plastik sektöründe hammaddenin yüzde 88'i ithal. Bu durum petrokimya sanayine bağlı olan sektörde, polietilen gibi hammadde üretimi için kapasite artışına yönelik yatırım ihtiyacını ortaya koyuyor.

AVDAGİÇ: YATIRIM İHTİYACI VAR

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç de geçtiğimiz aylarda yaptığı birçok konuşmada, plastik sektörüne yönelik yatırım ihtiyacına dikkat çekti. Avdagiç, verdiği bir demeçte, "Türkiye, plastik sektöründe senelerdir plastik hammaddesi (polimer) konusunda yatırım yapmadı. Toplam ihtiyacın yurt içinden karşılanma oranı yüzde 15'in altına düştü. Bu durum bizi küresel oligopol yapıların fiyat baskısına mahkum ediyor" dedi. Yeni polimer üretim tesislerinin acilen devreye alınması gerektiğini belirten Avdagiç, "Buradaki hammadde artışı direkt olarak enflasyonu körükliyor. Bizim acilen bu dışa bağımlılığı azaltacak yatırımları devreye almamız gerekiyor. Kamu tarafından da özellikle bu süreçte sanayicinin üzerindeki yükü alacak, ithalattaki ek yükleri geçici olarak askıya alacak adımlara ihtiyaç var" diyerek, yatırım çağrısında bulundu.

Sektörden acil durum önerileri

PAGEV Başkanı Yavuz Eroğlu, yaşanan gelişmelerin olumsuz etkilerini azaltmak için birkaç önerileri olduğunu belirtti. Buna göre sektörün beklentileri şunlar:

- Sabit fiyatlı olan kamu ihalelerinde, fiyatlar acil olarak revize edilmeli.
- İhracatçılar olumsuz etkilendiği için dahilde işleme belgeleri ötelenmeli.
- Mücbir sebep olduğu kabul edilerek anlaşmalara yönelik bazı değişiklikler yapılmalı.
- Hammadde gümrük vergileri, ilave vergiler veya antidamping soruşturmaları 5-6 ay askıya alınmalı.

Spekülasyon fırsatçılığa karşı çözüm geri dönüşüm

PAGEV Başkanı Yavuz Eroğlu, plastik sektöründeki firmalara uyarı bulunarak, "Spekülasyon hareketlere dikkat edelim, panikle alım yapmayalım. Bunların önemli bir kısmı oligopol petrokimya şirketlerinin fiyatı artırmamasından kaynaklanıyor. Bu spekülasyon yaklaşık 'geri dönüşüm' çok daha önemli oldu. Burada orijinal hammaddeledeki fırsatçılığa karşı geri dönüşüm hammaddeleri bir alternatif olacak. Plastik geri dönüşümü Türkiye için büyük bir fırsat" dedi.

FOOD2CHINA 2026

Guanco - Çin Halk Cumhuriyeti
10 - 12 Eylül 2026

İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

ÇİN'E GIDA İHRACAT POTANSİYELİNİ FOOD2CHINA İLE DEĞERLENDİRİN!

FOOD2CHINA 2026

- Bir buçuk milyara yakın nüfusa ulaşma imkanı
- Çin ithalatı içinde en yüksek paya sahip Guanco Bölgesine giriş imkanı
- 28 ülkeden 725 katılımcı firma
- 32.000 profesyonel ziyaretçi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu tamamlanmış görüşme alanı
- Ürün sergileme vitrini
- Nakliye, gümrük, sigorta işlemleri,
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması,
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı

KATILIM BİLGİSİ

Dekorasyonu Tamamlanmış
Görüşme Alanı ile Katılım Bedeli

: 3.000 ABD Dolar

Gülün Gürsoy

0212 455 61 17
0530 151 42 33
gulin.gursoy@ito.org.tr

Şeyma Pekcan

0212 455 65 07
0542 421 82 85
seyma.pekcan@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | [in](#) [x](#) [w](#) [f](#) [t](#) [e](#) [i](#) [t](#) [o](#) [k](#) [u](#) [r](#) [u](#) [m](#) [s](#) [a](#) [l](#)

Türkiye'nin Hocası;
İlber Ortaylı

Rahmetli Haluk Dursun vefat ettiğinde onunla ilgili bir yazımda Türkiye'nin hocalığına nasıl evrildiğini anlatmıştım. İlber Hoca vefat ettiğinde de bende aynı düşünceler oluştu. Zira ülkemiz siyasi ve kültürel açılarından farklılıkları olan bir ülke. Doğal olarak her entelektüel geniş kitlelerce sevilmiyor, eleştiriliyor, bir karşı oluş hali olabiliyor. İlber Hoca'nın vefatında tıpkı Haluk Hoca'nunkinde olduğu gibi toplumun geniş kesimlerinde yüksek düzeyde bir sahiplenme oldu. Elbette eleştiriler olacak, hesap görenler çıkacak, taziye geleneğimize uygun olmayan aceleciler ve insafsız eleştirenler çıkacak, insafsızca ömründe camiye gitmedi diyecekler. Halbuki Hoca Sarayda ise cumaya Zeynep Sultan Camii'nde kaç kez gitmişliğimiz vardır. Fakat bu türden eleştiriler cılız sesler olarak kalmaya mahkumdur. Zira bizim kültürel geleneğimizde vefat edenlerin arkasından mümkün olduğunca pozitif yanları konuşulur. Elbette herkes gibi İlber Hoca'nın da eleştirilecek yönleri vardır. Fakat üslup ve zamanlama gelenek ve edep dairesinde olmalı. Sosyal medyadan eleştiri yerini bulmaz, seviye tutturulmaz ve tersine döner.

★★★

Hoca'ya attığımız 'Türkiye hocalığı' ne anlama gelir? İlim adamlığı yanında klasik ifade ile 7'den 77'ye herkesin dikkatini çekebilme. İlmi yayınları, popüler kitapları, konferansları ve konuşmaları ile herkesin gündemine girebilme. Uzaktan bir örnek vermek gerekirse; Hoca ile bir Kıbrıs konferansında birlikte idik. Maarif Vakfı Kıbrıs Ülke Temsilciliğinin daveti üzerine konferans vermek üzere İstanbul'dan kızı gibi gördüğü Pelin Çift hanımefendi ile yola çıktık. Lefkoşa'nın en büyük salonu tutulmuştu. Salona girişte bir izdiham ki sormayın. Salon tıklım tıklım olmuş, aralar bile dolmuş ve bir o kadar da salon dışında içeri giremeyen Kıbrıslılar var. Sanki en ünlü pop sanatçısı gelmiş. Pelin Çift moderatörlüğünde olan konuşma müthiş bir dikkatle dinlenmişti. Hoca'nın katıldığı etkinliklerde benzer görüntüler eksik olmazdı.

Dönemin Kültür Bakanı Atilla Koç büyüğümüzün Mülkiyeden sınıf arkadaşı olan İlber Hoca arkadaşını kıramadığı ve Sarayı da çok sevdiği için Bakanın teklifini kabul etmişti. Bu sebeple Hoca ile mesai arkadaşı olmuştuk. Hoca'yı çok yakından tanıdığımı düşünürüm. Zira Topkapı Sarayı'ndaki görevi esnasında 6 yıl gibi uzun süre birlikte mesai yapma şansımız olmuştu. Resmîyetle amiri idim ama biz her zaman için onun öğrencisi olma gayretinde olduk. Çok da iyi bir hukuk geliştirip dost olmuştuk. Bu dostluğumuz emri Hak vaki olana dek sürdü. Topkapı Sarayı'nda hakikaten önemli hizmetleri oldu. Yaptığı önemli hizmetleri yanında tüm saray çalışanlarına da hocalık yapmıştı. Osmanlı'da var olan Hırka-i Saadet tören geleneği bile onun zamanında ihya edildi. Haluk Hoca da devam ettirdi ve şimdi Milli Saraylar devam ettiriyor. Saray gündeme gelmişken İlber Hoca ile bir kitap çalışması programlamıştık. 'Topkapı Yıllarım' ismini vermiştik kitaba. Hoca döneminde müdürlük yapan Ayşe Erdoğan ile yedi seans görüşme yapacaktık. İlkini de yapmıştık ama sonrasında Hoca'nın hastalıkları ve programları imkân vermemişti. Olsa idi Hoca'nın Saray'daki yılları tüm ayrıntıları ile kayıt altına alınmış olacak ve tarihte not düşecektik. Ama nasip olmadı ve biz buna tabii ki üzüldük.

★★★

Cins, çizgi üstü ve deha düzeyindeki insanları anlama ve kıymetini bilme çabası maalesef bizde çok gelişmedi. Bu türden insanları öncelikle anlama çabası içinde olmamız, sonra da kıymetini bilmemiz gerekir. Anlayamaz isek bize göre en küçük hatasında harcama ve reddetme yoluna gideriz ki bu en ucuz yoldur. Bu insanları bir sözü, bir davranışı ile değil, bir bütün olarak değerlendirmek gerekir. Hoca elit eğitime ülke olarak özel bir önemin verilmesi gerektiğine inanırdı. Üsküdar'daki Argem öğrencileri ile buluşmadan çok memnun kalmıştı. Daha sonra her görüşmede okulu ve çocukların durumunu sorardı. Türk Maarif Ansiklopedisi'ne 'elit eğitim' maddesini de bizatlı kendisi yazmıştı.

Yazının tamamı istanbulticaretgazetesi.com'daProf. Dr.
Ahmet Emre
BİLGİLİTürk kahvesinde gözler
AB Komisyonu'nda

Türk kahvesi, AB'de geleneksel ürün tescili almak için son dönemece girdi. AB Komisyonu'nun onay vermesi durumunda Türk kahvesi geleneksel ürün tesciliyle birlikte marka konumunu güçlendirecek.

TÜRK kahvesi için Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından geçtiğimiz kasım ayında AB geleneksel ürün başvurusu yapıldı ve ilan, AB Resmi Gazetesi'nde yayınlanarak itiraz süresi beklenmeye başlandı. Bekleme süresi itirazsız sona eren Türk kahvesi, AB'de geleneksel ürün tescili almak için son dönemece girdi. AB Komisyonu'nun onayının ardından geleneksel ürün adı ile AB'de tescillenmesi beklenen Türk kahvesi, bu aşamadan sonra ancak belli tariflere göre yapılmak zorunda kalacak. Tarifte belirtilen kriterlere uymayan kahveler, Türk kahvesi olarak markalaşamayacak.

TÜRKİYE'DEN
YAYILAN KÜLTÜR

Türk kahvesi, 2013 yılında UNESCO tarafından somut olmayan kültürel miras listesine dahil edildi. Kahve, bu özelliğiyle somut olmayan kültürel miras listesine dahil olan ilk içecek olma unvanını da aldı. Pişirme şekli olarak dünyadaki diğer kahve türlerinden ayrılan ve aroması en çok suyla özdeşleşen kahve türü olarak ünlenen Türk kahvesinin tüketimi, son yıllarda özellikle kahve makineleriyle yaygınlaşmaya başladı. 5 Aralık Dünya Türk Kahvesi Günü dolayısıyla İstanbul Ticaret Gazetesi'ne konuşan Murat Kolbaşı, "Dünyaya kahve markasını tanıtan aslında Türk kültürü oluyor. Viyana kuşatması sırasında Avrupa'da bırakılan kahve çekirdekleri ile bir kahve dükkânı açılıyor. Bu dükkân o zaman Blue Bottle adı veriliyor. Bu marka hâlâ dünyada çok bilinen bir kahve zincirinin adı. Bugün Türk kahvesi makinası üreten 15 markamız var ve bunların 5'i uluslararası marka konumunda" demişti.

TAKLİT
EDİLEMeyecek

Bir ürünün AB'de geleneksel ürün adı ile tescil alması, o ürünün hangi malzeme ve yöntemler kullanılarak yapıldığının standartlara bağlanması anlamına geliyor. Eğer Türk kahvesi bu tescili alırsa Avrupa'da herhangi bir kafede yapılan Türk kahvesi için standartlar belirlenmiş olacak ve farklı usullerle yapılan kahveler Türk kahvesi olarak markalaşamayacak. Resmi tescil halinde Türk kahvesi yurt dışında taklit edilemeyecek ve orijinal üretim yöntemleri de korunmuş olacak. Bu tescilin diğer geleneksel Türk ürünlerine de emsal teşkil

edeceği öngörülüyor.

KAHVENİN
STANDARTLARI

TOBB'un başvurusuyla AB Resmi Gazetesi'ne giren Türk kahvesinin ayrıntılı tarifi de gazetede yayınlandı. AB Resmi Gazetesi'nde yer alan tarife göre Türk kahvesi, kavrulmuş Arabica

veya Robusta tipi kahve çekirdeğinin çok ince öğütülmüş tozuyla hazırlanacak. Yeterince öğütülen kahve cezve ile birlikte pişirilecek. Yavaşça kaynama noktasına gelen Türk kahvesi fincanlarda servis edilecek. Ayrıca ısıtılmış su kullanılmayacak. Su en fazla oda sıcaklığında olabilecek. Türk kahvesinden önce Hatay Kaytaz

Coğrafi işaret
marka değerini
katlıyor

AB'de tescil alan bir ürün her yıl teknik dosyaya uygunluk açısından değerlendiriliyor. Üçüncü ülkelerden gelen başvurularda, teknik dosyada belirtilen koşullara uygun üretimi doğrulayacak etkin, düzenli ve güvenilir bir denetim sisteminin varlığı aranıyor. Bu denetimlerin yetkili kamu kurumları veya akredite kuruluşlar tarafından yürütülmesi zorunlu görülüyor. Bu yaklaşım, menşe ülkesinden bağımsız olarak AB nezdinde tescillenen tüm coğrafi işaretli ürünlerin aynı koruma ve denetim standartlarına tabi tutulmasını sağlıyor. Böylece sistemin bütünlüğü, şeffaflığı ve tüketici güveni güvence altına alınıyor. Ayrıca tüzük, yalnızca üretim aşamasında değil, ürünün pazara sunulma sürecinde de kontrol mekanizmalarının işletilmesini zorunlu kılıyor. Bu da tescil alan bir ürünün marka değerinin artması anlamına geliyor.

Sayı 46'ya yükseldi

Türkiye, geleneksel ürün adı haricinde AB'de coğrafi işaret tesciliyle çok sayıda ürününü markalaştırdı. En son Kayseri pastırmasının da coğrafi işaret almasıyla bu sayı 46'ya yükseldi. Bir ürünün coğrafi işaretle tescillenmesiyle geleneksel ürün adı altında tescillenmesi arasında fark bulunuyor. Geleneksel ürün tescili o ürünün kaynak ülkenin ürettiği hammaddeden bağımsız olarak hangi malzeme ve yöntemler kullanılarak yapıldığının standarda kavuşması anlamına geliyor. Coğrafi işaret ise ürünün kaynak ülke ile bağının tescillenmesi demek oluyor. Türkiye, hali hazırda 2 ürünü ile geleneksel ürün tescili için AB'de sıra beklerken, AB'de coğrafi işaret bekleyen ise 80'i aşkın ürünü bulunuyor.

Kitap
İstanbul
www.kitapistanbul.org.trSultan İkinci
Abdülhamid Han
ahde vefa

Osmanlı İmparatorluğu'nun 34. padişahı olan ve dünya siyasetini iyi bilen Sultan İkinci Abdülhamid Han; Osmanlı girişimciliğini ve yerli sermayeyi güçlendirmek, ihracatı artırmak, üretim yapısını Avrupa ile yarışır hale getirmek amacıyla İstanbul Ticaret Odası'nı kurdu. Kitap, modern Türkiye'nin temellerinin atılmasında, aynı zamanda ekonomi ve ticari birikiminin oluşup şekillenmesinde büyük payı olan Sultan İkinci Abdülhamid Han'a dair eğitim, ekonomi, uluslararası stratejileri hakkında birçok bilgiyi barındırıyor. "Her zevk ve her safa asılsızdır. Cihanda halkın takdirine mazhar olmaktan büyük hiçbir mükâfat ve onda saklı safadan başka hiçbir safa yoktur. Çünkü bu safa ebedidir, işte ben bu gayrette olduğumdan daima bu 'iş ve çalışma aşkı' ile çalışacağım." (Takkim metninden)

İstanbul Ticaret Odası Yayınları, 2022

Bir İstanbul albümü

Bu üçüncü Galata Köprüsü. 1845 ve 1863'te yapılan ilk iki köprü kısa bir sürede hizmet dışı

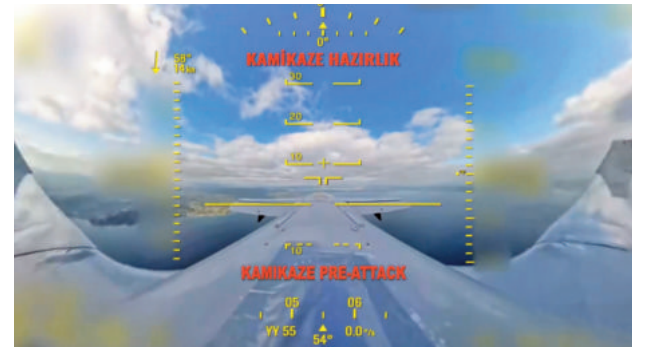

kaldıktan sonra Fransızlara yaptırılan yeni köprü, 1877'de hizmete açılmıştı. Ahmet Rasim'in, ahşap döşemelerindeki aralıkların hayli ayak kabı topuğunu esir aldığını söylediği işte bu köprüdür. Öndeki beyaz gömlekçiler, köprü müriyesini (geçiş ücreti) toplayan görevliler. Köprü'nün sağında Haliç-i Dersaadet Şirketi'nin, solunda ise Şirket-i Hayriye ile İdare-i Mahsusa'nın iskeleleri yer alıyor. Onların sırasında pencereleri gözükün yapı gümrük idaresi. Tam karşıda Yeni Valide Camii, en sağda Beyazıt Kulesi'nin yanı başındaki görkemli yapı ise Sadrazam Ali Paşa'nın konağı.

Çevirmen: Sylvia Zeybekoğlu
Oğlak Yayıncılık, 2000www.kitapistanbul.org.trDERSAADET
KÜTÜPHANESİ
İSTANBUL TİCARET ODASITüm basılı ve elektronik
yayınları anında erişim

İstanbul Ticaret Odası Dersaadet Kütüphanesi'nin 20 milyonu aşkın kaynaktan oluşan dijital koleksiyonuna, akademik kaynaklara, kitaplara ve araştırma içeriklerine QR kodu okutarak hızlı, güvenli ve kesintisiz erişim sağlayabilirsiniz.

Savunmada sürü devrimi kamikaze dronlar

Yapay zeka destekli otonom sürü uçuşu yapabilen ve 2 bin kilometreyi aşan menziliyle sınıfının en büyüğü olan K2 (Kemankeş 2), kamikaze İHA alanında yeni bir dönemi aralıyor. Mühimmatını hedefe bıraktıktan sonra üsse geri dönebilme esnekliğine sahip platform, yüksek maliyet etkinliği ile küresel pazarda Türkiye'nin rekabet gücünü artırmaya hazırlanıyor.

OSMAN KUVVET

TÜRKİYE, insansız hava araçları (İHA) ve akıllı mühimmat teknolojilerinde küresel pazar dinamiklerini değiştirmeye devam ediyor. Baykar tarafından tamamen milli kaynaklarla geliştirilen K2 (Kemankeş 2) Mini Akıllı Seyir Füzesi ve Kamikaze İHA platformunun saha testleri, sektörde büyük yankı uyandırdı. Geleneksel tek kullanımlık kamikaze dronların aksine, maliyet etkinliği ve teknolojik üstünlüğü bir araya getiren yeni konseptler, Türkiye'yi bu alanda dünyanın lider üreticilerinden biri konumuna yükseltiyor.

GERİ DÖNEBİLİR TEKNOLOJİ

K2 Kamikaze İHA'nın savunma ekonomisi açısından en çarpıcı özelliği, yüksek maliyetli operasyonlara karşı ekonomik ve akıllı bir alternatif sunması. Yapay zeka destekli otopilot sistemi sayesinde hem gece hem gündüz zorlu şartlarda görev yapabilen K2, yaklaşık 1 saat havada kalarak hedefini arayabiliyor. İlerleyen konseptlerde, platformun mühimmatını hedefe bıraktıktan sonra gövde olarak üsse geri dönebilmesi ve yeniden kullanılabilmesi hedefleniyor.

Bu yenilikçi konsept, yüksek maliyetli seyir füzeleri ve akıllı mühimmatların kullanımını asgari seviyeye indirerek, savunma harcamalarında ciddi bir tasarruf kalemi yaratacak. Sürü mantığı ile hareket eden platform, az sayıda pahalı sensör yerine, yapay zeka ile birbirine bağlanan çoklu düşük maliyetli sistemlerin düşman hava savunmasını satüre etmesi (aşırı yüklemesi) esasına dayanıyor.

KÜRESEL RAKİPLERDEN ÜSTÜN

Dünya pazarında halihazırda öne çıkan İran menşeli Shahed-136, İsrail yapımı IAI Harop ve Rus üretimi ZALA Lancet gibi sistemler incelendiğinde, K2'nin stratejik ağırlığı çok daha net ortaya çıkıyor. Yaklaşık 50 kg savaş başlığı taşıyan Shahed-136 veya 23 kg başlığa sahip Harop ile kıyaslandığında K2, 200 kilogramlık harp başlığıyla adeta bir seyir füzesi etkisi yaratıyor ve sınıfının dünyadaki en büyük kamikaze platformu unvanını alıyor.

Ayrıca küresel rakiplerinin birçoğu GPS/GNSS sinyallerine bağımlı çalışırken, K2 Kamikaze İHA altındaki gimbal kamera sistemi sayesinde yeryüzü şekillerini

tarayarak görsel seyrüsefer (visual navigation) yapıyor. Bu sayede sinyal karıştırıcıların (jammer) yoğun olduğu ortamlarda dahi hedefini şaşmıyor. Diğer sistemler genellikle bireysel hedeflere kilitlenirken, K2 testlerde de kanıtlandığı üzere 5'li gruplar halinde havalandı ve 'V', 'çizgi' ve 'Turan' formasyonları kurabiliyor. Sürü içindeki yapay zeka iletişimi, platformların birbiriyle koordine olarak ağ merkezli bir taarruz yapmasını sağlıyor.

YENİ KATMA DEĞER KAPISI

Savunma sanayi ürünleri, Türkiye'nin katma değerli ihracatında aslan payını almaya devam ediyor. Halihazırda 30'dan fazla ülkeye SİHA ihraç eden Türk şirketleri; STM, Roketsan, Lentatek ve Robit Teknoloji gibi firmaların geliştirdiği farklı menzile ve kapasitedeki kamikaze dronlarla uluslararası pazardaki ürün gamını genişletiyor. Ticaret ve lojistik alanındaki otomasyon devriminin bir benzeri, askeri sahada 'dolanan mühimmatlarla' yaşanarak Türkiye'nin küresel savunma pazarındaki hissesini büyütüyor.

Milli kamikaze dronlar

Türkiye'nin farklı operasyonel ve taktiksel ihtiyaçlar için ürettiği, omuzdan fırlatılan hafif modellerden stratejik uzun menzile kadar uzanan kamikaze İHA sistemleri şunlar:

K2 (Bayraktar): 2 bin km'yi aşan menzili ve 200 kg harp başlığı kapasitesiyle sınıfının en büyük platformudur. 13 saatin üzerinde havada kalabilen K2, otonom sürü uçuşu yapıyor, hedefini bulamazsa veya görev iptal edilirse gövde bütünlüğünü koruyarak üsse geri dönebiliyor.

KARGI (Lentatek): Düşman radarlarını ve hava savunma sistemlerini bulup imha etmek (SEAD/DEAD) için geliştirilen anti-radyasyon kamikaze İHA. 700-800 km stratejik menzile sahip olan sistem, havada 6 saatten fazla kalarak uzun süreli devriye ve baskılama görevi icra ediyor.

AZAB T200 (Robit Teknoloji): Delta kanat yapısına sahip çok maksatlı kamikaze platformu. 500 km'lik uzun menzili, 15 kg faydalı yük taşıma kapasitesi ve sivil araçlarla dahi taşınıp sahada 5 dakika içinde fırlatılmaya hazır hale gelme esnekliğiyle öne çıkıyor.

ALPAGUT (STM & Roketsan): Kara, deniz ve hava araçlarından ateşlenebilen akıllı dolanan mühimmatı. 60 km'nin üzerinde menzile ve 60 dakikadan fazla havada kalış süresine sahip platform, sürü halinde hareket ederek hedefe 11 kg'lık zırh delici veya termobarik başlık ulaştırıyor.

KARGU (STM): Asimetrik tehditlere karşı geliştirilen döner kanatlı taktik kamikaze İHA. 10 km'lik operasyon çapında 20 dakikadan fazla görev yapan ve sahada otonom sürü saldırısı gerçekleştirebilen sistem, 1.3 kg anti-personel veya zırh delici mühimmat taşıyor.

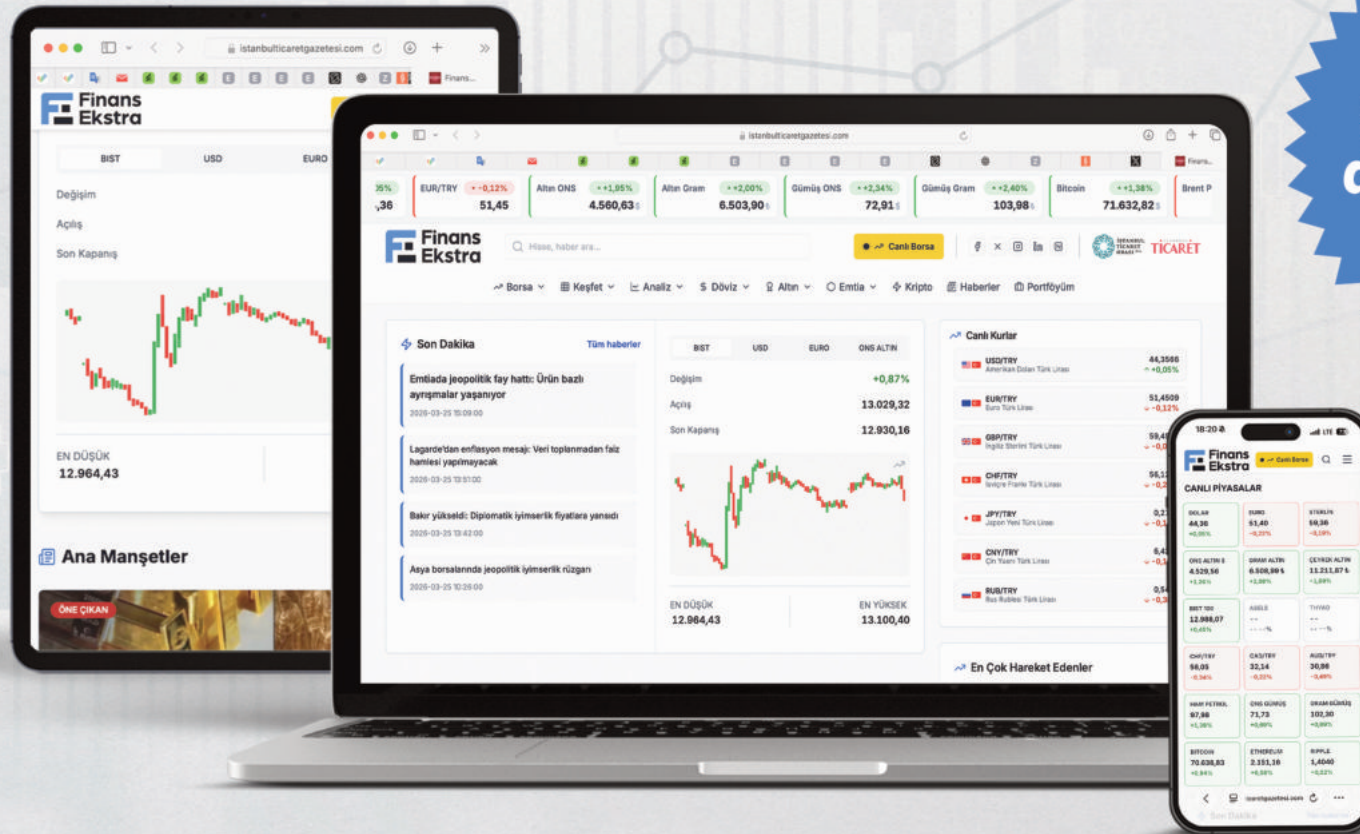
ALPAGU (STM): Tek asker tarafından pnömatik tüpten fırlatılabilen sabit kanatlı taktik kamikaze. 10 km menzilde 15 dakika uçabilen, düşük radar ve ses profili sayesinde hedefe sessizce yaklaşabilen, toplam 1.95 kg ağırlığında hafif ve vurucu bir platformdur.

DELİ (Titra): Muharebe sahasında piyade birlikleri için geliştirilen, elle fırlatılabilen sabit kanatlı taktik kamikaze İHA. Herhangi bir manevra veya fırlatıcıya ihtiyaç duymadan hızla kullanıma giren yapısıyla operasyonel hız ve maliyet etkinliği sağlıyor.

Anlık veri, derin analiz ve uzman yorumu tek platformda buluştu

Finans EKSTRA+ YAYINDA!

www.financekstra.com

Piyasa
takibi artık
daha pratik

• Borsa ekranı

• Altın ve emtia takibi

• Teknik analiz araçları

• Keşfet bölümü